

ООУ „ВАНЧО КИТАНОВ“ - ПЕХЧЕВО
ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА УЧИЛИШТЕТО
за учебната 2023/2024 година

Јуни, 2023

Преамбула

Годишната програма е краткорочно развојно планирање кое е изработено врз основа на Законот за основно образование член 49 став 3, 4, 5, 7 и член 108 став 1 алинеа 2, програма за развој на училиштето (2022-2026), извештај од интегрална евалуација на училиштето (2020), смоевалуација на училиштето (2021), интерни етички кодекси, правилници за работа, дежурства, тимови.

Со Годишната програма за работа за учебната 2023/2024 година се утврдуваат местото, времето, начинот и носителите за остварување на планираните програмски содржини, цели и задачи, редовни и изборни програми, дополнителна настава, додатна настава, воннаставни активности, културни и јавни манифестации, здравствено - социјална и еколошка заштита на учениците, како и други специфични активности што ќе се остваруваат во интерес на учениците.

Годишниот распоред на воспитно - образовните содржини од редовната, изборната и дополнителната настава, како и додатната настава, воннаставните активности и ученичките организации ќе се внесат во пропишаната педагошка документација и ќе бидат составен дел од планот и програмата за работа.

Сите внесени содржини се во согласност со законските промени, ревидираните наставни планови и програми, со подзаконските акти и другите акти со кои се регулира животот и работата во училиштето.

Работоводните и управните органи, како и стручните органи и тела, постојано ќе се навраќаат на Годишната програма за работа на училиштето, со цел да ја проверат и анализираат состојбата во врска со реализацијата на зацртаните активности, со можност за промени и дополнувања, а се во насока на подобрување на воспитно - образовниот процес.

СОДРЖИНА:

Преамбула	2
СОДРЖИНА:	3
1. Податоци за основното училиште	8
1.1 Табела со општи податоци	8
1.2. Органи на управување, стручни органи и ученичко организирање во основното училиште	9
2. Податоци за условите за работа на основното училиште	10
2.1. Мапа на основното училиште	10
2.2. Податоци за училишниот простор	11
2.3. Простор	12
2.4. Опрема и наставни средства согласно „Нормативот и стандардите за простор, опрема и наставни средства“	14
2.5. Податоци за училишната библиотека	16
2.6. Податоци за обновување и адаптација во основното училиште во оваа учебна година	17
3. Податоци за условите за работа на основното училиште	18
3.1. Податоци за вработените кои ја остваруваат воспитно – образовната работа	18
3.2. Податоци за раководните лица	22
3.3. Податоци за воспитувачите	23
3.4. Податоци за административните службеници	23
3.5. Податоци за вработените помошно – технички лица	23
3.6. Податоци за ангажираните образовни медијатори	24
3.7. Вкупни податоци за наставен и ненаставен кадар	25
3.8. Вкупни податоци за степенот на образование на вработените	25
3.9. Вкупни податоци за старосната структура на вработените	25
3.10. Податоци за учениците во основното училиште	26
4. Материјално - финансиско работење на основното училиште	28
5. Мисија и визија	28
6. „LESSONS LEARNED“ – Веќе научено/стекнати искуства	29
7. Подрачја на промени, приоритети и цели	30
7.1. План за евалуација на акциските планови	44
8. Програми и организација на работата на основното училиште	45

8.1. Календар за организацијата и работата на основното училиште.....	45
8.2. Поделба на одделенско раководство, поделба на часовите на наставниот кадар, распоред на часовите	46
8.3. Работа во смени	47
8.4. Јазик/јазичи на кој/и се изведува наставата.....	47
8.5. Проширена програма	47
8.6. Комбинирани паралелки	47
8.7. Странски јазичи што се изучуваат во основното училиште.....	47
8.8. Реализација на физичко и здравствено образование со учениците од I-V одделение.....	48
8.9. Изборна настава	48
8.10. Дополнителна настава.....	49
8.11. Додатна настава	50
8.12. Работа со талентирани и надарени ученици	52
8.13. Работа со ученици со посебни образовни потреби.....	58
8.14. Турска поддршка на учениците	59
8.15. План на образовниот медијатор	60
9. Воннаставни активности	60
9.1. Училишни спортски клубови	60
9.2. Секции/клубови.....	61
9.3. Акции	64
10. Ученичко организирање и учество.....	64
11. Вонучилишни активности	68
11.1. Екскурзии, излети, настава во природа	68
11.2. Податоци за учениците од училиштето вклучени во вонучилишни активности.....	69
12. Натпревари за учениците	69
13. Унапредување на мултикултурализмот/интеркултурализмот и меѓуетничка интеграција.....	74
14. Проекти што се реализираат во основното училиште.....	75
15. Поддршка на учениците	75
15.1. Постигнување на учениците	75
15.2. Професионална ориентација на учениците	76
15.3. Промоција на добросостојба на учениците, заштита од насилство, од злоупотреба и запуштање, спречување дискриминација	78
16. Оценување.....	83
16.1. Видови оценување и календар на оценувањето.....	85
16.2. Тим за следење, анализа и поддршка.....	86
16.3. Стручни посети за следење и вреднување на квалитетот на работата на воспитно - образовниот кадар	86

16.4. Самоевалуација на училиштето	87
17. Безбедност во училиштето	89
18.1. Хигиена во училиштето	90
18.2. Систематски прегледи	90
18.3. Вакцинирање	90
18.4 Едукација за здрава исхрана	91
19. Училишна клима	91
19.1. Дисциплина	91
19.2. Естетско и функционално уредување на просторот во училиштето	92
19.3. Етички кодекси	92
19.4. Односи меѓу сите структури	94
20. Професионален и кариерен развој на воспитно – образовниот кадар развој на образовниот кадар	94
20.1. Детектирање на потребите и приоритетите	95
20.2. Активности за професионален развој	95
20.3. Личен професионален развој	96
20.4. Хоризонтално учење	96
20.5. Тимска работа и училишна клима	97
21. Соработка на основно училиште со родителите/старателите	97
21.1. Вклученост на родителите/старателите во работа на училиштето	97
21.2. Вклученост на родителите/старателите во процесот на учење и воннаставни активности	98
21.3. Едукација на родителите/старателите	99
23. Следење на имплементацијата на годишната програма за работа на основното училиште	102
24. Евалуација на годишната програма за работа на основното училиште	107
25. Заклучок	109
26. Комисија за изработка на годишната програма за работа	110
27. Користена литература	110
ПРИЛОЗИ	112
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА УЧИЛИШНИОТ ОДБОР ПРИ ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево	112
Програма за работа на наставничкиот совет	114
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СОВЕТ НА РОДИТЕЛИ	116
Програма за работа на директорот во учебната 2023/2024 година	117
Годишна програма за работа на училишниот психолог	130
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СТРУЧНИТЕ АКТИВИ	139
Годишна програма за работа на активот на одделенска настава 2023/2024	140
ПРИЛОГ 10	144

Годишна програма за работа на активот по македонски јазик и странски јазици 2023 / 2024	144
Годишен план на Активот на природни науки и математика	147
Годишна програма за работа на активот по Спорт - Музика - Уметност - Техничко образование	150
МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО	153
АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА МИО ВО ОБРАЗОВАНИЕТО МЕЃУ ПАРТНЕР - УЧИЛИШТАТА	157
План за унапредување на МИО за Годишна програма	159
Програма за работа на училишниот хор во учебната 2023/2024	168
Програма за работа на училишниот оркестар во учебната 2023/2024	169
Еднодневен ученички крос за учениците од I до IX одделение во учебната 2023/2024	171
Спортски ден за учениците од I до IX одделение во учебната 2023/2024	172
Програма за посета на часови	188
Програма за увид во педагошката евиденција и документација	189
Програма за општествено – хуманитарна работа	190
ПЛАН ЗА АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА МУЛТИКУЛТУРАЛИЗМОТ	191
Програма за работа во продолжен престој со ученици од различни паралелки и различни одделенија	192
Програма за вонучилишни активности	197
Програма за реализација на настава во природа - III, IV, V одделение во учебната 2023/2024 година	198

Вовед

Добар наставник е оној кој никогаш не зборува дека знае сè, туку оној кој се сомнева во своето знаење, бидејќи сомнежот е првиот чекор во совладувањето на науката. Добар наставник не е оној кој се истакнува себе си, туку оној кој создава ученици што ќе го надминат неговото знаење. Сепак, знаењето без воспитание е нецелосно, бидејќи животот не се учи, туку се искусува.

Тргувајќи од овие постулати, кои се присутни од создавањето на просветителската професија, вкоренети во воспитните и образовни методи на познати филозофи и мислители, општинското основно училиште „Ванчо Китанов“ – Пехчево е расадник на знаење и воспитание за младите жители, кои своите први чекори во науката ги прават токму кај нас. Оваа воспитно-образовна институција ја покрива целата област на Малешевската висорамнина во областа на малото гратче Пехчево, на надморска височина од 670 - 1050м, во источниот дел на Македонија, која е ридско-планинска, неразвиена заради долгогодишната масовна миграција село-град или заради печалбарската традиција, која и денес, за жал е со несмален интензитет. Но и во такви услови училиштето ги образува и воспитува децата од пет до петнаесет години.

Во почетокот училиштето работи како црковно, а со тек на времето, со разни преобразби минува низ различни форми на граѓанско училиште, од четиригодишно, седумгодишно до осумгодишно основно училиште. Наставата се изведувала на бугарски или српски јазик. Од 1944 година наставата се изведува на македонски јазик. Новото училиште било подигнато дури во 1927/28 година и во него се одржувала настава се до 1975 година, кога била изградена далеку посовремена училишна зграда. Овој податок укажува на тоа дека нашето училиште е образовна институција со големо искуство, традиција и изграден имиџ. Денес во рамките на општинското основно училиште работат и четири подрачни училишта, а едно подрачно училиште е во мирување.

ООУ „Ванчо Китанов“ својата дејност ја извршува во следните места:

- Пехчево – централно училиште од прво до деветто одделение;
- с. Црник – подрачно училиште од прво до деветто одделение;
- с. Панчарево – подрачно училиште од прво до петто одделение;
- с. Робово – подрачно училиште со комбинирани паралелки од прво до петто одделение;
- с. Умлена – подрачно училиште во мирување;
- с. Чифлик – подрачно училиште во мирување.

Во четирите објекти наставата се изведува целосно и ги задоволува потребите за изведување на настава. Во училиштето учат вкупно 263 ученика кои се планира да бидат распоредени во 27 паралелки, распределени од прво до деветто одделение.

1. Податоци за основното училиште

1.1 Табела со општи податоци

Име на училиштето	ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево
Адреса, општина, место	ул. „Дамјан Груев“, Пехчево
Телефон	033 441 126
Факс	033 441 126
Е-маил	ou-vanchokitanov-pehchevo@schools.mk vanco.kitanov@yahoo.com
Веб страна	https://oouvancokitanov.wordpress.com/
Основано од	1920 год.
Верификација-број на актот	10 1432/3
Година на верификација	12.06.1995 год.
Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик
Година на изградба	1974 год.
Тип на градба	Тврда градба
Површина на објектот	3016 м ²
Површина на училишниот двор	16403 м ²
Површина на спортски терени и игралишта	2236 м ²
Училиштето работи во смена	прва смена
Начин на загревање на училиштето	парно греење
Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик
Број на одделенија	29
Број на паралелки	27
Број на смени	една смена

1.2. Органи на управување, стручни органи и ученичко организирање во основното училиште

Членови на училишен одбор (име и презиме)	Училишниот одбор брои 7 члена – Викторија Гошевска, Олеандра Китански, Владимир Капушевски, Јулија Велковска, Емилија Станоевска, Сашо Таковски, Јасминка Пашалиска - Андоновска
Членови на совет на родители (име и презиме)	Советот на родители брои 30 члена.
Стручни активи (видови)	Актив на одделенски наставници; Актив на наставници – јазичари; Актив на наставници по природни науки; Актив на наставници по општествени науки; Актив на наставници кои предаваат некоја од вештините.
Одделенски совети (број на наставници)	- Совет на одделенски наставници – 18 - Совет на предметни наставници - 27
Членови на училишниот инклузивен тим (име и презиме)	Добрила Јовевска – директор, Ивана Крчева - психолог, Андријана Мачевска - педагог, Валентина Станоевска - предметен наставник, Елизабета Вучковски - одделенски наставник, Елица Јовевска - родител, Викторија Гошевска - родител
Членови на ученичкиот парламент (број на ученици)	16 ученика
Ученички правобранител	по избор на учениците од VII до IX одделение

2. Податоци за условите за работа на основното училиште

2.1. Мапа на основното училиште

**Училиштето е лоцирано во централното градско подрачје
ул. „Дамјан Груев“ бр. 1, Пехчево**

2.2. Податоци за училишниот простор

Вкупен број на училишни згради	1 зграда
Училишен двор	16 403m ²
Број на подрачни училишта	5 (едно во мирување)
Бруто површина	25 755 m ²
Нето површина	3 919m ²
Број на спортски терени	1 (еден) и еден спортски објект
Број на катови	подрум, приземје и два ката
Број на училници	17 училници
Број на помошни простории	9 помошни простории
Училишна библиотека	училиштето има библиотека
Начин на загревање на училиштето	парно греење

2.3. Простор

- Централно училиште Пехчево

Просторија	Вкупен број	Површина (m ²)	Состојба (се оценува од 1 до 5, согласно нормативот од 2019 година)	Забелешка (се наведува потреба од дополнителни реконструкции и сл.)
Училници	18	54		
Кабинети	5			
- Музичко обр.	1	65		
- Информатика	1	48		
- Техничко обр.	1	60		
- Хемија	1	74		
- Француски јазик	1	40.31		
Библиотека	1	16		
Медијатека	/	/		
Читална	/	/		
Спортска сала	1	2 637		
Канцеларии	1	54		
Училишен двор		16 403		
Мала спортска сала	1	150		
Кујна	/	/		
Трпезарија	/	/		
Друго/ остава	1	24		

- **Подрачно училиште село Робово**

<i>Просторија</i>	<i>Вкупен број</i>	<i>Површина (m²)</i>	<i>Состојба (се оценува од 1 до 5, согласно нормативот од 2019 година)</i>	<i>Забелешка (се наведува потреба од дополнителни реконструкции и сл.)</i>
Училница 1	1	51		
Училница 2	1	33		
Училница 3	1	22		
Канцеларија	1	10.4		
Друго/ остава	/	/		

- **Подрачно училиште село Црник**

<i>Просторија</i>	<i>Вкупен број</i>	<i>Површина (m²)</i>	<i>Состојба (се оценува од 1 до 5, согласно нормативот од 2019 година)</i>	<i>Забелешка (се наведува потреба од дополнителни реконструкции и сл.)</i>
Училница 1	1	35.37		
Училница 2	1	32		
Училница 3	1	35.28		
Училница 4	1	36.12		
Училница 5	1	37.38		
Училници	4	24.50		
Мала канцеларија	1	15.19		
Канцеларија	1	24.90		
Друго/ остава	/	/		

- Подрачно училиште село Панчарево

Просторија	Вкупен број	Површина (m ²)	Состојба (се оценува од 1 до 5, согласно нормативот од 2019 година)	Забелешка (се наведува потреба од дополнителни реконструкции и сл.)
Училница 1	1	43.85		
Училница 2	1	49.41		
Училница 3 (градинка)	1	27.18		
Училница 4 (англиски јазик)	1	26.43		
Канцеларија	1	9.93		
Друго/ остава	/	/		

2.4. Опрема и наставни средства согласно „Нормативот и стандардите за простор, опрема и наставни средства“

Наставен предмет (одделенска и предметна настава)	Постоечка опрема и наставни средства	Потребна опрема и наставни средства
Кабинет по техничко образование	електронска табла, 6 централни единици, 20 монитори, 20 тастатури, 20 мауси, 2 модели на турбина, модел на двотактен мотор, модел на семафор	
Кабинет по информатика	14 централни единици, 17 монитори, 12 тастатури, 13 глумчиња, електронска табла	
Кабинет по француски јазик	електронска табла, печатач	

Кабинет по музичко образование	електронска табла, електронска музичка табла, печатач, пијано, 2 контрабаса, 30 мандолини	
Биологија	електронска табла, модел на торзо, модел на скелет, електричен микроскоп, светлосен микроскоп, модел на карличен појас, модел на машки и женски репродуктивен систем, модел на око, бубрег, срце, уво, цвет, вилица, заби, растителна клетка, дикотиледон, монокотиледон, модел на мозок, крвоносен систем, модел на дигестивен систем, модел на DNK, пресек на кожа, нагледни постери, препарирани животни во тегли	
Македонски јазик	електронска табла, печатач	
Математика	електронска табла, геометриски тела, прибор за геометрија	
Физика	електронска табла, комплет за цртање, жичени геометарски тела, динамометар, амперметар, волтметар, магнети, сферно огледало, колби, калемии, струјни кола	
Хемија (лабараторија по природни науки)	електронска табла, 4 единечни санитарни јазли, едно работно биро со санитарен јазол, 2 метални шкафови, 1 шкаф со стаклени врати, 8 лабараториски маси, 16 лабараториски столици, периоден систем, мензури, епрувети, лабараториски прибор, разни хемикалии	
Географија	електронска табла, 17 карти, географски глобус, компас, хигрометар, барометар, термометар, географски постери	

Историја	електронска табла, историски атлас, историски карти 11	
Англиски јазик	електронска табла, печатач, читач за CD, флеш карти, CD	
Ликовно образование	електронска табла, прибор за цртање	
Спортска сала	2 душеци, 2 грбњачи, сет за мерење скок во височина, шведска клупа, шведски сандук, ниска греда, 10 топки за фудбал, 10 топки за кошарка, 10 топки за одбојка, 10 топки за ракомет, 4 маркер скали, 40 маркер конуси/чини, 6 маркер конуси/корнети, 6 препреки за скокање, 6 вреќи за скокање, 20 кругови за скокање, 4 јажиња за влечење, 3 јажиња за скокање, држач за хулахори, 10 хулахопи, тунел, сет топчиња за багминтон	
Одделенска настава	електронски табли, детски лаптопи, печатачи, ДМИ, флеш карти, модели на геометриски форми, нагледни постери, вага, танграм, модел на друпки, магнети, лупи, 3Д форми, математички прибор за цртање, модел на куб, пакети за Медена замја, математички куферчиња, куферчиња за македонски јазик, пластичен часовник, глобус, агломери, таблети, детска литература	

2.5. Податоци за училишната библиотека

	Библиотечен фонд	Количество
--	------------------	------------

Лектири	/	10 152
Стручна литература за наставници и стручни соработници	/	50

2.6. Податоци за обновување и адаптација во основното училиште во оваа учебна година

Што се преуредува и се обновува	Површина m ²	намена
1. Изградба на настрешница во централното училиште;	15	<ul style="list-style-type: none"> ● Создавање услови за безбедно движење на учениците и вработените во училиштето при лоши временски услови. ● Создавање попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење по предметот физичко и здравствено образование и релаксација на учениците. ● Создавање попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење по предметот физичко и здравствено образование и релаксација на учениците ● Создавање попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење.
2. Поставување на термоизолација, поставување гумен под, замена на седиштата и оградата во спортската сала во Пехчево;	2 637	
3. Поставување вештачка трева полнета со песок со гумена гранулација на надворешното спортско игралиште во училишниот двор во централното училиште;	1071	
4. Поставување епоксидни подови во ходниците во централното училиште;		
5. Реновирање на фасадата на училиштето во с. Робово;	500	

6. Доградување на училишниот двор во централното училиште во Пехчево.	300	<ul style="list-style-type: none"> • Создавање попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење. • Создавање безбедни услови за работа, престој и учење.
---	-----	--

3. Податоци за условите за работа на основното училиште

3.1. Податоци за вработените кои ја остваруваат воспитно – образовната работа

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Ментор/ советник
1.	Валентина Станоевска	1965	професор по биологија	VII/1	наставник по биологија	
2.	Николина Каракашова	1982	професор по географија	VII/1	наставник по географија	
3.	Бранко Соколчевски	1964	наставник по техничко образование	VI	наставник по техничко образование	
4.	Наташа Беџовска	1975	професор по македонски јазик и книжевност	VII/1	наставник по македонски јазик	
5.	Александар Парасков	1978	музичар, теоретичар, педагог-изведувач на народни инструменти	VII/1	наставник по музичко образование	
6.	Емилија Станоевска	1971	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
7.	Сашо Таковски	1966	наставник по одделенска настава	VI	наставник по одделенска настава	

					настава	
8.	Деан Димитров	1980	дипломиран историчар	VII/1	наставник по историја	
9	Весна Мавровска	1962	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
10.	наставник по одделенска настава		професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
11.	Милан Трајановски	1965	наставник по биологија-хемија	VI	наставник по хемија	
12.	Ванчо Сивевски	1965	професор по историја на книжевноста на народите на СФРЈ со македонски јазик	VII/1	наставник по македонски јазик	
13.	Оливера Кратевска	1972	наставник по одделенска настава	VI	наставник по одделенска настава	
14.	Зоран Вучковски	1962	наставник по одделенска настава	VI	наставник по одделенска настава	
15.	Љубинка Михаиловска	1962	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
16.	Виолета Ѓорѓиевска	1982	филолог по англиски јазик и книжевност со положени испити за педагошка, психолошка и метод. квалификација	VII/1	наставник по англиски јазик	
17.	Афродита Денковска	1966	професор по физичко воспитување	VII/1	наставник по физичко и	

					здравствено образование	
18.	Емилија Димевска	1971	професор по одделенска настава.	VII/1	наставник по одделенска настава	
19.	Магдаленка Симовска	1983	професор по француски јазик и книжевност	VII/1	наставник по француски јазик	ментор
20.	Влатко Шалески	1981	дипломиран социолог	VII/1	наставник по граѓанско образование	
21.	Емилија Бакаловска - Цикарска	1983	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
22.	наставник по германски јазик		професор по германски јазик	VII/1	наставник по германски јазик(со неполно работно време)	
23.	Маја Самарџиски	1981	професор по математика	VII/1	наставник по математика	
24.	Јасминка Ѓорѓиевска	1982	професор по математика	VII/1	наставник по математика	
25.	Јулија Велковска	1979	професор по македонски јазик	VII/1	наставник по македонски јазик	
26.	Емилија Марковска	1978	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
27.	Јадранка Павловска	1985	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
28.	Александра Ковачовска-Постоловска	1989	професор по англиски јазик	VII/1 магистер по применета	наставник по англиски јазик	

				лингвистика		
29.	Лидија Голчовска	1961	дипломиран биолог	VII/1	наставник по природни науки	
30.	Ајнура Арнаутова	1982	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
31.	наставник по етика		професор по филозофија	VII/1	наставник по етика (со неполно работно време)	
32.	Ани Биковска	1985	професор по физичка култура	VII/1	наставник по физичко и здравствено образование	
33.	Елена Поповска	1992	дипломиран инженер по информатика	VII/1	наставник по информатика	
34.	Влатко Марковски	1983	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
35.	Билјана Мазарова	1976	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
36.	Анита Јовановски	1995	професор по англиски јазик и книжевност	VII/1	наставник по англиски јазик	
37.	Душка Поповска	1985	професор по физичка култура	VII/1	наставник по физичко и здравствено образование	
38.	Елизабета Вучковски	1992	професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава	
39.	Ирена Гошев	1997	професор по англиски јазик и книжевност	VII/1	наставник по англиски јазик	
40.	Павлинка Цикарска	1985	професор по	VII/1	наставник по	

			одделенска настава		одделенска настава	
41.	наставник по одделенска настава		професор по одделенска настава	VII/1	наставник по одделенска настава во продолжен престој	
42.	<i>Ивана Крчева</i>	1983	<i>дипломиран психолог</i>	VII/1	<i>училишен психолог</i>	
43.	<i>Андријана Мачевска</i>	1992	<i>дипломиран педагог</i>	VII/1	<i>педагог</i>	
44.	Горан Овчарски	1991	дипломиран графичар со конзервација и реставрација	VII/1	наставник по ликовно образование(со неполно работно време)	
45.	Андреј Митровски	1998	дипломиран наставник по физичко и здравствено образование	VII/1	наставник по физичко и здравствено образование	
46.	наставник по математика		професор по математика	VII/1	наставник по математика(со неполно работно време)	
47.	Ален Зекировски	1998		VII/1	наставник по турски јазик(со неполно работно време)	

3.2. Податоци за раководните лица

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Ментор/ советник
			професор по			

1.	Добрила Јовевска	1968	информатика и математика	VII/1	директор	
----	------------------	------	--------------------------	-------	----------	--

3.3. Податоци за воспитувачите

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Ментор/советник
	/	/	/	/	/	/

3.4. Податоци за административните службеници

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Стаж
1.	Елена Михаилова	1982	дипломиран правник	VII/1	секретар	14 години
2.	Лепа Василевска	1972	културолошки техничар	IV	Самостоен референт за благајна - благајник I	

3.5. Податоци за вработените помошно – технички лица

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Стаж
1.	хаусмајстор			основно или средно обр.	хаусмајстор	
2.	Бистра Јовевска	1968	општа гимназија	средно обр.	ложач-раководител со парни котли	14 години

3.	Киро Пранговски	1968		основно обр.	хигиеничар	26 години
4.	Душко Сапаловски	1971	дрвопреработувачка струка- столар	III степен на стручна подготовка	хигиеничар	12 години
5.	Меџиба Јашарова	1976		основно обр.	хигиеничар	14 години
6.	Славица Димитрова	1971	хемиско-технолошки техничар	IV степен на стручна подготовка	хигиеничар	12 години
7.	Даринка Стојановска	1967	конфекциско текстилна струка	IV степен на стручна подготовка	хигиеничар	25 години
8.	Руменка Беќарска	1973	прехранбена струка	III степен на стручна подготовка	хигиеничар	15 години
9.	Лилјана Поповска	1974		основно обр.	хигиеничар	11 години
10.	Неџлан Ридарова	1974		основно обр.	хигиеничар	10 години
11.	Ерол Пилов	1993	гимназија	средно обр.	хигиеничар	3 години
12.	Алија Адемов	1964	општа гимназија	средно обр.	хигиеничар	7 години
13.	Зоран Рунтевски	1980	трети степен на стручна подготовка - металостругар	ССС	хигиеничар	17 години
14.	Милан Пандурски	1960	хемиски техничар	ССС	хигиеничар	20 години

3.6. Податоци за ангажираните образовни медијатори

реден број	Име и презиме	Година на раѓање	Звање	Степен на образование	Работно место	Временски период за кој е ангажиран обр. мед.
	/	/	/	/	/	/

3.7. Вкупни податоци за наставен и ненаставен кадар

Наставен и ненаставен кадар	вкупно	Етничка и полова структура									
		Македонци		Албанци		Турци		Роми		Друго	
		м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Број на вработени	58	16	37			2	1	/	2		
Број на наставен кадар	40	12	27			/	1				
Број на стручни соработници	2	/	2								
Административни работници	2	/	2								
Техничка служба	13	4	5			2	/	/	2		
Директор	1	/	1								

3.8. Вкупни податоци за степенот на образование на вработените

Образование	Број на вработени
Постдипломски студии – втор циклус	1
Високо образование	38
Виша стручна спрема	5
Средно образование	10
Основно образование	4

3.9. Вкупни податоци за старосната структура на вработените

Години	Број на вработени
20-30	5
31-40	13
41-60	35
61 - пензија	5

3.10. Податоци за учениците во основното училиште

- Број на ученици во основното училиште во Пехчево

Одд.	Бр. на паралелки	Бр. на ученици	Етничка и родова структура на учениците									
			Македонци		Албанци		Турци		Роми		Други	
			м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	1	14	8	6	/	/	/	/	/	/	/	/
II	2	21	9	10	/	/	1	/	1	/	/	/
III	2	26	11	14	/	/	/	/	/	1	/	/
IV	2	23	14	9	/	/	/	/	/	/	/	/
V	2	24	10	11	/	/	1	/	/	2	/	/
I - V	9	108	52	50	/	/	2	/	1	3	/	/
VI	1	15	10	5	/	/	/	/	/	/	/	/
VII	2	24	12	9	/	/	/	1	1	1	/	/
VIII	2	22	11	11	/	/	/	/	/	/	/	/
IX	2	31	13	13	/	/	1	/	1	3	/	/
VI- IX	7	92	46	38	/	/	1	1	2	4	/	/
I – IX	16	200	98	88	/	/	3	1	3	7	/	/

- Број на ученици во подрачното училиште во с. Црник

Одд.	Бр. на паралелки	Бр. на ученици	Етничка и родова структура на учениците									
			Македонци		Албанци		Турци		Роми		Други	
			м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	1	2	/	/	/	/	/	/	1	1	/	/
II	1	4	/	1	/	/	1	/	2	/	/	/
III	1	7	/	/	/	/	2	1	3	1	/	/
IV	1	6	/	/	/	/	1	/	1	4	/	/
V	1	7	/	/	/	/	3	1	2	/	/	1
I – V	5	26	/	1	/	/	7	2	9	6	/	1

VI	1	3	/	/	/	/	1	/	/	2	/	/
VII	1	7	/	/	/	/	1	1	3	1	1	/
VIII	1	8	/	/	/	/	2	3	1	2	/	/
IX	1	9	/	/	/	/	1	3	4	1	/	/
VI- IX	4	27	/	/	/	/	5	7	8	6	1	/
I – IX	9	53	/	1	/	/	12	9	17	12	1	1

- Број на ученици во подрачното училиште во с. Робово

Одд.	Бр. на паралелки	Бр. на ученици	Етничка и родова структура на учениците									
			Македонци		Албанци		Турци		Роми		Други	
			м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
II		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
III	комбинирана паралелка	2	1	1	/	/	/	/	/	/	/	/
IV		1	1	/	/	/	/	/	/	/	/	
V		2	2	/	/	/	/	/	/	/	/	
I – V	1	5	4	1	/	/	/	/	/	/	/	/

- Број на ученици во подрачното училиште во с. Панчарево

Одд.	Бр. на паралелки	Бр. на ученици	Етничка и родова структура на учениците									
			Македонци		Албанци		Турци		Роми		Други	
			м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	комбинирана паралелка	2	1	1	/	/	/	/	/	/	/	/
II		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
III		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
IV		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
V		3	1	2	/	/	/	/	/	/	/	
I – V	1	5	2	3	/	/	/	/	/	/	/	/

4. Материјално - финансиско работење на основното училиште

Училиштето навремено ги идентификува потребите од материјално технички средства и континуирано ги планира и обезбедува. Потребите од нагледни средства се согледуваат преку барањата на стручните активи, а истите се планираат во развојниот план на училиштето.

Постои финансиски план според кој однапред се планираат средства за потребите на училиштето. Опременоста со наставни средства и помагала придонесува за зголемување на активноста на учениците, подигање на квалитетот на наставата и реализирање на наставните програми.

Исто така се обезбедени соодветни клупи и столчиња, табли, електронски табли, нагледни материјали, реквизити, техничка опрема. Училиштето има воспоставено соработка со локалната самоуправа и заедница во однос на подобрување на инфраструктурата.

Континуирано се следи состојбата на објектот и се обезбедуваат средства за негово одржување и обновување.

Инфраструктурата на училиштето ги задоволува потребите, но континуирано се работи на обезбедување на средства за одржување. Се применуваат Правилници и Законот за финансиско работење на училиштето .

5. Мисија и визија

Мисија: Создаваме здрава училишна клима за учење на учениците од сите етнички заедници.

Визија: Сакаме нашето училиште да биде средина во која учениците од различни етнички заедници ќе доаѓаат со задоволство затоа што наставата во него ќе биде современа, ефикасна, квалитетна, мултиетнички интегрирана и прилагодена на потребите и интересите на учениците, опкружувањето, наставниците и државата.

Ова е сликата на училиштето кон која целиме во иднина. Во тоа веруваме сите и сите заеднички се водиме од едно и единствено мото:

„Сите во акција за ново, современо, динамично и ефективно училиште!“

6. „LESSONS LEARNED“ – Веќе научено/стекнати искуства

Во својата работа училиштето постојано ги користи поуките и искуствата од работата во изминатите учебни години и анализата на работењето на сите органи и тела кои функционираат во него. Овие искуства придонесуваат за надминување на одредени пропусти во работењето, а воедно се користат за изготвување на годишните програми, како на училиштето, така на сите стручни органи и тела и програмите за работа на наставниците.

За успешно постигање на поставените цели училиштето најмногу ги користи искуствата добиени од:

- Опрременоста на училиштето со нагледен наставен материјал кој е добар предуслов за успешно изведена настава;
- Соработката со родителите води кон подобар резултат за успехот на учениците;
- Успешната работа на психолошко-педагошката служба води кон подобри резултати кај учениците;
- Посетата на семинари и обуки од страна на наставниците дава добри резултати во модернизација и усовршување на наставата;
- Вклученоста и изработката на проекти води кон добри резултати (интегрирано и интеркултурно образование, унапредување на наставата и др.);
- Учество на учениците и наставниците во хуманитарни акции води кон подигнување на свеста и соработка со Црвен крст;
- Организирањето на наставата, планирањето и подготовката, следењето и оценувањето на учениците, изборот на форми, методи и техники од страна на наставниците, води кон унапредување и надградување на наставниците,
- Уредувањето на училници, игралишта, училишниот двор и слично е чекор кон правење на училишната средина во пријатно место за работа, учење и престој;
- Реализацијата на екскурзии, натпревари, воннаставни активности и друго поттикнува за јакнење на духот кај наставниците и учениците;
- Изготвувањето на тримесечни анализи, полугодишни и годишни извештаи за успехот и поведението на учениците е показател за континуирано следење на постигањата и успехот на учениците.

7. Подрачја на промени, приоритети и цели

- Прв приоритет

Приоритетно подрачје на промени		Учење и настава			
Цели: Унапредување на наставниот процес со користење на SMART табли.					
Очекувани исходи: Користење на SMART табли во наставата, современа и прилагодена настава кон потребите на учениците, поинтересни и поинтерактивни часови, зголемена мотивација за учење.					
Задачи: Набавка на 3 SMART табли во с. Црник.					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија за набавка на SMART табли, централни единици и пропратна опрема	формирана комисија	директор и комисија за набавки	септември/октомври 2023	решение за комисија	директор
Набавка на 3 SMART табли, централни единици и пропратна опрема	Набавени 3 SMART табли, централни единици и пропратна опрема		октомври 2023 - март 2024	блок дотација	директор
Обука за наставниците во с. Црник за користење SMART табла	Обучени 80% од наставниот кадар во с. Црник	Тим за професионален развој на наставниците	март- април 2024	професионално досие на наставниците	директор, стручна служба

- Втор приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Учење и настава				
Цели: Унапредување на наставниот процес со користење на современи нагледни средства и збогатување на библиотечниот фонд со стручна литература					
Очекувани исходи: Користење современи нагледни средства и стручна литература со цел постигнување современа и прилагодена настава кон потребите на учениците, поинтересни и поинтерактивни часови и зголемена мотивација за учење					
Задачи: Набавка на современи нагледни средства и збогатување на библиотечниот фонд со стручна литература					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија за набавка на нагледни средства и стручна литература	Формирана комисија	директор и комисија за набавки	август/септември 2023	решение за комисија	директор
Набавка на нагледни средства и стручна литература	Набавени нагледни средства и стручна литература	директор и комисија за набавки	октомври/декември 2023	блок дотација	директор

- Трет приоритет

Приоритетно подрачје на промени		Учење и настава			
<p>Цели: Унапредување на наставниот процес преку зголемен број на обуки за професионален развој на наставниците и стручните соработници.</p> <p>Очекувани исходи: Обучени наставници за изведување современа и прилагодена настава кон потребите на учениците, поинтересни и поинтерактивни часови и зголемена мотивација за учење.</p> <p>Задачи: Зголемен број на посетени обуки</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Анкетен прашалник за утврдување на потребите на наставниците и стручната служба од обуки	Изготвен анкетен прашалник	тим за изготвување и анализа на прашалникот и стручната служба	јуни – јули 2023	каталог на обуки	директор
Следење на понудени обуки од БРО и МОН	Формирана комисија	тим од наставници и стручна служба	тековно 2023-2024	каталог на обуки	директор
Број на посетени обуки и број на обучени лица	Обучени лица		тековно 2023-2024	добиени сертификати	директор
Следење на примената на знаењата и вештините	Примена на знаењата и вештините	тим од наставници и стручна служба	тековно 2023-2024	записници од посета на часови и докази	директор и стручната служба

стекнати од обуките	стекнати од обуките во наставата и во работата на стручната служба			(сценарија на часови и слики, изработки)	
---------------------	--	--	--	--	--

- Четврт приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку поставување на настрешница од капијата до влезот во училиштето (од источната страна).</p> <p>Очекувани исходи: Создадени услови за безбедно движење на учениците и вработените во училиштето при лоши временски услови.</p> <p>Задачи: Изградба на настрешница во централното училиште</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	септември - октомври 2023	решение за комисија	директор
Избор на фирма за изработка на нацрт-планот и предмер пресметката	Изберена фирма за изработка на нацрт-планот и предмер пресметката	директор и членови на комисија	октомври - ноември 2023	решение за изберева фирма	директор

Изготвување нацрт-план со предмер пресметка за настрешницата	Изготвен нацрт-план со предмер пресметка за настрешницата	изберената фирма	октомври - ноември 2023	изготвен нацрт-план со предмер пресметка	Изберената фирма
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	декември 2023	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при јавна набавка за реконструкција	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	декември 2023	изберен најповолен понудувач	директор
Изградба	Поставена настрешница	изберената фирма	мај - август 2024	блок дотација	надзорен орган

- Петти приоритет

Приоритетно подрачје на промени			Ресурси		
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку поставување на термоизолација, поставување гумен под, замена на седиштата и оградата на спортската сала.</p> <p>Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подоброени услови за работа, престој и учење по предметот физичко и здравствено образование и релаксација на учениците.</p> <p>Задачи: Поставување на термоизолација, поставување гумен под, замена на седиштата и оградата во спортската сала во Пехчево.</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	декември 2023	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	март - април 2024	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при јавна набавка	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	мај - јуни 2024	изберен најповолен понудувач	директор
Изградба	Поставена термоизолација, поставен гумен под, заменети седишта и ограда во спортската сала во Пехчево	изберената фирма	јули - септември 2024	блок дотација	директор

- Шести приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку поставување на вештачка трева полнета со песок со гумена гранулација на надворешното спортско игралиште во училишниот двор во централното училиште.</p> <p>Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење по предметот физичко и здравствено образование и релаксација на учениците.</p> <p>Задачи: Поставена вештачка трева полнета со песок со гумена гранулација на надворешното спортско игралиште во училишниот двор во централното училиште.</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	април, 2024	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	април, 2024	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при јавна набавка	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	мај - јуни, 2024	изберен најповолен понудувач	директор
Изградба	Поставена вештачка трева полнета со песок со гумена гранулација на	изберената фирма	август - септември, 2024	блок дотација	директор

	надворешното спортско игралиште во училишниот двор во централното училиште				
--	--	--	--	--	--

- Седми приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку поставување на епоксидни подови во ходниците во централното училиште.</p> <p>Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење.</p> <p>Задачи: Поставени епоксидни подови во ходниците во централното училиште.</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	септември – октомври, 2023	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	ноември – декември, 2023	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	декември, 2023	изберен најповолен понудувач	директор

јавна набавка					
Поставување епоксидни подови во ходниците во централното училиште	Поставени епоксидни подови во ходниците во централното училиште	директор и комисија за набавки	јануари, 2024	блок дотација	директор

- Осми приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку реновирање на фасадата на училиштето во с. Робово.					
Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење.					
Задачи: Реновирана фасадата на училиштето во с. Робово.					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	јули – август 2023	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	август, 2023	објавен оглас	директор
Избор на најповолен	Изберен најповолен	тим за јавни набавки	август, 2023	Изберен најповолен	директор

понудувач при јавна набавка	понудувач			понудувач	
Реконструкција на фасада во училиштето во с. Робово	Реновирана фасадата на училиштето во с. Робово	директор и комисија за набавки	септември - октомври 2023	блок дотација	директор

- Деветти приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку поставување на настрешница и пристапна патека за инвалиди во новиот дел во училиштето во с. Црник.					
Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење.					
Задачи: Поставена настрешница и пристапна патека за инвалиди во новиот дел во училиштето во с. Црник.					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	декември, 2023	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	февруари - март 2024	објавен оглас	директор
Избор на најповолен	Изберен најповолен	тим за јавни набавки	април - мај 2024	изберен најповолен понудувач	директор

понудувач при јавна набавка	понудувач				
Изградба	Поставена настрешница и пристапна патека за инвалиди во новиот дел во училиштето во с. Црник	изберената фирма	јуни - септември 2024	блок дотација	директор

- Десетти приоритет

Приоритетно подрачје на промени	Ресурси				
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку дооградување на училишниот двор во централното училиште во Пехчево.</p> <p>Очекувани исходи: Создадени безбедни услови за работа, престој и учење.</p> <p>Задачи: Целосно заграден училишен двор во Пехчево.</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	март, 2024	решение за комисија	директор

Избор на фирма за изработка на нацрт-планот и предмер пресметката	Изберена фирма за изработка на нацрт-планот и предмер пресметката	директор и членови на комисија	април 2024	решение за избереана фирма	директор
Изготвување нацрт-план со предмер пресметка за оградата	Изготвен нацрт-план со предмер пресметка за оградата	изберената фирма	мај 2024	изготвен нацрт-план со предмер пресметка	изберената фирма
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	јуни 2024	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при јавна набавка за изградба	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	јуни 2024	изберен најповолен понудувач	директор
Изградба	Целосно заграден училишен двор во Пехчево	изберената фирма	август - октомври 2024	блок дотација	надзорен орган

- Единаесетти приоритет

Приоритетно подрачје на промени			Ресурси		
<p>Цели: Унапредување на просторните услови кон потребите на учениците преку набавка на пластични столчиња, шкафчиња и клупи во боја, компјутери и принтери во централното училиште во Пехчево и подрачните училишта (според потребите).</p> <p>Очекувани исходи: Создадена попријатна атмосфера и подобрени услови за работа, престој и учење.</p> <p>Задачи: Набавени пластични столчиња, шкафчиња и клупи во боја, компјутери и принтери во централното училиште во Пехчево и подрачните училишта (според потребите).</p>					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	септември - октомври 2023	решение за комисија	директор
Распишување оглас за избор на најповолна понуда	Објавен оглас за избор на најповолна понуда	директор	ноември - декември 2023	објавен оглас	директор
Избор на најповолен понудувач при јавна набавка	Изберен најповолен понудувач	тим за јавни набавки	декември 2023	изберен најповолен понудувач	директор
Набавка на пластични столчиња, шкафчиња и клупи во боја, компјутери и принтери во централното	Набавени пластични столчиња, шкафчиња и клупи во боја, компјутери и принтери во централното	директор и комисија за набавки	тековно 2023/2024	блок дотација	директор

училиште во Пехчево и подрачните училишта	училиште во Пехчево и подрачните училишта				
---	---	--	--	--	--

- Дванаесетти приоритет

Приоритетно подрачје на промени		Постигања на учениците			
Цели: Зголемување на мотивацијата кај учениците преку изложување на нивните трудови, изработки и добиени награди.					
Очекувани исходи: Зголемена мотивација кај учениците за учество на натпревари и конкурси.					
Задачи: Обезбедување на катче во училиштето за изложба на трудови, изработки и добиени награди.					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Ресурси	Тим за следење на реализацијата на активностите
Формирање комисија	Формирана комисија	директор и членови на комисија	јули - август 2023	решение за комисија	директор
Разгледување на постоечки простор за пренамена	Изберен простор	директор и членови на комисија	август 2023	решение	директор
Набавка на реквизити за изложба	Набавени реквизити	директор и членови на комисија	август-септември 2023	финансии од училиште и општина	директор

Забелешка: Поради трендот на зголемување на цените, буџетот на училиштето е можно да претрпи пренамена на средствата на други конта, па поради тоа некои од горенаведените приоритети е можно да не се реализираат во целост, но истите ќе останат како приоритет за следната учебна година.

7.1. План за евалуација на акциските планови

Приоритет	Одговорни за следење	Критериум за успех	Инструменти	Индикатори за успешност	Повратна информација
Учење и настава	директор, наставници, стручна служба, совет на родители	Современа и прилагодена настава кон потребите на учениците, поинтересни и поинтерактивни часови, зголемена мотивација за учење	извештаи од тимови	Покачен просек и намален бројот на слаби оценки.	Зголемена мотивација и самостојност во работењето на учениците.
Ресурси	директор, наставници, стручна служба, совет на родители и Училишен одбор	Создадена попријатна атмосфера и подобри услови за работа, престој, учење и релаксација на учениците	извештаи од тимови, прашалници	Попријатната атмосфера за работа ќе ги мотивира учениците да постигнуваат повисоки резултати.	Вреднување на напредокот на учениците и повратна информација.
Постигања на учениците	директор, членови на комисија	Зголемена мотивација кај учениците за учество на натпревари и конкурси	прашалници	Зголемена желба за натпревар помеѓу учениците.	Освоени награди и дипломи.
Зајакнување на демократската клима во училиштето	директор, училишно раководство, стручна служба,	Поттикната одговорноста кај учениците за состојбите и	инструменти за следење и проценка;	Поттикната одговорност и иницијативност кај	Зајакната демократска клима во училиштето.

	наставник по ГО	условите во училиштето и заедницата и зајакната иницијативност за преземање активности за позитивна промена; Зголемена промоција на граѓанските вредности на ниво на целото училиште и поврзување на училиштето со пошироката заедница.	листи на учество, фотографии, прашалник за ефектите од активностите	учениците; Промовирани граѓански вредности на ниво на целото училиште	
--	-----------------	--	---	--	--

8. Програми и организација на работата на основното училиште

8.1. Календар за организацијата и работата на основното училиште

Календарот за работа ќе биде додаден како прилог во Годишната програма за работа на училиштето откако МОН ќе го изработи и објави во Службен весник.

Денот на училиштето – патрониот празник, 21 мај, деновите на еколошките акции, деновите за посета на детски фестивали и научно – истражувачки екскурзии одобрени од страна на МОН и БРО и деновите на изведување есенски и пролетен крос со учениците се денови кога се реализираат посебни содржини, а се сметаат како наставни денови.

ЕКО календар

- 5 март - Светски ден за заштеда на енергија;
- 22 март - Светски ден за заштеда на водите;
- 7 април - Светски ден на здравјето;
- 22 април - Светски ден на планетата;
- 15 мај - Светски ден за заштита на климата;
- 31 мај - Светски ден против пушењето;
- 5 јуни - Светски ден за заштита на животната средина;
- 16 септември - Светски ден за заштита на озонската обвивка;
- 22 септември - Меѓународен ден без автомобили;
- 08 октомври - Меѓународен ден за намалување на уништувањето на природата;
- 15 октомври - Меѓународен ден на пешаците;
- 16 октомври - Меѓународен ден на храната;
- Ден на акција на еко-училиштата - се реализира два пати во текот на една учебна година.

8.2. Поделба на одделенско раководство, поделба на часовите на наставниот кадар, распоред на часовите

Поделбата на одделенското раководство и часовите на наставниот кадар го врши директорот на училиштето во месец август. Откако ќе заврши распределбата на часови, директорот во соработка со наставници го прави распоредот на часови.

8.3. Работа во смени

Во ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево и во централното, и во подрачните училишта, наставата се одвива во една смена (08:00 – 14:00).

8.4. Јазик/јазици на кој/и се изведува наставата

	Наставен јазик			
	македонски	албански	турски	српски
Број на паралелки	27(бр. на одд. 29)	/	/	/
Број на ученици	263	/	/	/
Број на наставници	45	/	/	/

8.5. Проширена програма

Проширената програма опфаќа организирано прифаќање и згрижување на учениците еден час пред започнување на часовите за редовна настава и еден час по завршувањето на редовната настава, за учениците од прво, второ и трето одделение со организирано дежурство на одделенски наставници од прво до трето одделение. Во нашето училиште не се реализира проширена програма.

8.6. Комбинирани паралелки

Во ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево комбинирана настава ќе се реализира само во две подрачни училишта. Во подрачното училиште во с. Робово со една комбинирана паралелка (III, IV, и V одделение) и во подрачното училиште во с. Панчарево со една комбинирана паралелка (I и V одделение) која ги опфаќа и двата периода поради малиот број на ученици.

8.7. Странски јазици што се изучуваат во основното училиште

Во нашето училиште како задолжителен прв странски јазик од прво одделение се изучува англискиот јазик (сите ученици 263). Втор задолжителен јазик учениците од VI и VII одделение го изучуваат францускиот јазик, а учениците од VIII и IX одделение изучуваат германски или француски јазик.

8.8. Реализација на физичко и здравствено образование со учениците од I-V одделение

Во реализација на наставата по физичко и здравствено образование за учениците од I до V одделение се вклучува и предметен наставник по физичко и здравствено образование кој заедно со одделенскиот наставник ја планира и реализира наставата.

8.9. Изборна настава

Изборните предмети им даваат можности на учениците за проширување и продлабочување на знаењата и развивање на индивидуални способности во одделни наставни предмети, според наставниот план изучување на изборни предмети има во IV, V, VI, VII, VIII, IX одделение.

На крајот на наставната 2022/2023 година беа одржани родителски средби каде на учениците им беа понудени изборни предмети кои ќе ги изучуваат во текот на учебната 2023/2024 година. Беше спроведена анкета каде учениците во согласност со нивните родители се изјаснија кој изборен предмет сака да го изучува нивното дете во текот на следната наставна година.

Оваа учебна година, според анкетите од учениците потпишани од родителите, ќе се реализира Изборна настава по предметите:

- Проекти од информатика: VIIIa одд., VIIIб одд., IXa одд.
- Програмирање: IXб одд.
- Унапредување на здравјето: VIIa одд., VIIб одд.
- Техничко образование: VIII одд. ПУ с.Црник
- Изборен спорт: VII одд. ПУ с.Црник
- Проекти од ликовно образование: IX одд. ПУ с.Црник.

На учениците од IV, V и VI одделение во текот на месец април е даден модел на прашалник за пројавување првичен интерес со четири категории на изборни предмети. Од секоја категорија се избрани до три предмети.

Во првата седмица од месец септември ќе се даде анкета за избор на изборен предмет кој ќе го учат во текот на прво и второ полугодие.

8.10. Дополнителна настава

Дополнителната настава се организира за ученици кои имаат потреба од дополнителна поддршка за определени наставни предмети, за да постигнат одредени резултати. Дополнителна настава се реализира со ученици од VI до IX одделение, по проценка на наставникот и ако: имаат недоволни оценки, имаат слаби резултати по одреден наставен предмет, подолго време отсутствуваат од наставата.

За дополнителна настава, образовните групи се формираат во различни периоди, во зависност од времето кога се појавуваат одредени слабости кај одделни ученици. Оваа настава се организира во текот на целата наставна година, паралелно со редовната настава, пред или по редовната настава, во слободното време и во вид на продолжена настава на крајот на наставната година.

Се одржува два часа во текот на неделата. Ученикот кој е упатен на дополнителна настава во текот на еден месец посетува најмногу по два наставни предмети со најмногу четири наставни часови. Доколку ученикот не ги посетува часовите по дополнителна настава добива неоправдан изостанок. За упатување на ученикот на дополнителна настава одделенскиот или предметен наставник води евиденција за учениците и треба да го извести родителот, односно старателот три дена по констатирање на потребата од дополнителна настава.

Програма за дополнителна настава

АКТИВНОСТ	НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТ	РЕСУРСИ	ИНСТРУМЕНТИ	ВРЕМЕНСКА РАМКА	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Креирање на политика за поддршка на планирањето на дополнителна настава во училиштето	- Директор - стручни соработници - наставници	- Анализа на состојбата; - Стручни материјали од БРО (наставни планови и програми)	- Разговор со наставниците за ефектите од реализација на дополнителната настава.	септември	- Увид во досегашната состојба при реализација на дополнителната настава.
Следење на реализацијата	- директор - стручни соработници	- Следење на планирањата на наставниците;	- Посета на часови; - Евидентен лист		- Подobar квалитет при реализација на дополнителната настава;

на дополнителна настава		- Следење на постигањата на учениците вклучени во дополнителна настава.	за реализација на дополнителна настава; - Работни листови за учениците.	во тек на годината	- Обезбедување поддршка во редовната настава на ученици со потешкотии во учењето.
Евалуација	- директор - стручни соработници	- Програми и подготовки на наставниците; - Посета на час.	- Разговор со наставниците -Обработка на податоците од увид на часови-пополнети инструменти	јуни	- Зголемени постигања на учениците кои имаат потешкотии во учењето.

8.11. Додатна настава

Додатна настава се организира со учениците од VI до IX одделение, кои постигнуваат значителни резултати по одделни наставни предмети. Учениците кои покажуваат поголем интерес, знаења, талент, вештини за одредена област се упатуваат на додатна настава со цел да ги продлабочат и прошират своите знаења. Наставникот е должен да им ја понуди на учениците, а учениците сами одлучуваат дали ќе ја посетуваат додатната настава. По правило, во текот на целата наставна година, паралелно со редовната настава (по редовната настава). Се одржува два часа во текот на неделата во текот на една наставна година.

***НАПОМЕНА:** Додатната и дополнителната настава се реализираат преку наставни часови што се утврдени со УЧИЛИШНИОТ РАСПОРЕД НА ЧАСОВИ. Примерок од распоредот се истакнува на огласните табли во училиштето и се доставува до Државниот просветен инспекторат.

Програма за додатна настава

АКТИВНОСТ	НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТ	РЕСУРСИ	ИНСТРУМЕНТИ	ВРЕМЕНСКА РАМКА	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Креирање на политика за поддршка на планирањето на додатна настава во училиштето	- директор, - стручни соработници, - наставници	- Анализа на состојбата; - Стручни материјали од БРО (наставни планови и програми).	- Разговор со наставниците за ефектите од реализација на додатна настава.	септември	- Увид во досегашната состојба при реализација на додатна настава.
Следење на реализацијата на додатна настава	- директор, - стручни соработници	- Следење на планирањата на наставниците; - Следење на постигањата на учениците вклучени во додатна настава.	- Посета на часови; - Евидентен лист за реализација на додатна настава; - Работни листови за учениците.	во тек на годината	- Подobar квалитет при реализација на додатната настава; - Обезбедување поддршка во редовната настава на надарените ученици.
Евалуација	- директор, - стручни соработници	- Програми и подготовки на наставниците; - Посета на час.	- Разговор со наставниците; - Обработка на податоците од увид на часови-пополнети инструменти.	јуни	- Зголемени постигања на учениците кои покажуваат значителни резултати во определени области

8.12. Работа со талентирани и надарени ученици

Секое дете низ наставата има право да напредува толку колку што му овозможуваат неговите потенцијали. Знаењата и вештините можат да се научат, но талентот ученикот го носи во себе, а наставникот преку својата работа треба да го препознае и мотивира неговиот индивидуален развој, како и да го поддржи талентираниот ученик. Работата со надарените деца денес претставува важен сегмент во образовниот систем. Акцентот во *Програмата за работа со надарени ученици* се става врз методите и формите на работа кои ќе бидат насочени кон самостојно учење и користење информации, развивање способност, формирање методи, умеења и постапки за доаѓање до нови знаења и решенија.

Работата во нашето училиште ќе ја насочиме кон развивање и екипирање на надарените и талентирани ученици преку:

- Индивидуализација во наставата со учениците;
- Групна настава за учениците со приближно исти способности;
- Проектни активности;
- Слободни ученички активности;
- Организирање натпревари, конкурски и истражувачки активности;
- Организирање креативни работилници.

Цели:

- Дефинирање на поимот за надареност;
- Да се препознаат и идентификуваат надарените ученици по видот на талентот;
- Да се откријат карактеристиките на надарените ученици;
- Практична работа со надарени ученици и нивно професионално насочување;
- Следење на развојот и напредокот на личноста на ученикот;

- Да се поттикнува мотивацијата кај учениците;
- Давање совети за родителите на надарени ученици;
- Развивање на способности на ученикот за едно или повеќе подрачја преку развој на нивните способности, интереси, мотивацијата и техники на учење;
- Учество на натпревари;
- Правилен психо-физички развој на личноста на надарениот ученик.

Задачи:

- Идентификација на надарени ученици;
- Изработка на програми за работа со еден или група на ученици;
- Тимска работа на следење на работата на надарените ученици;
- Обезбедување на услови за реализација на програмите (распоред на часови, наставни средства, литература, форми на поучување);
- Вреднување на резултатите и постигањата на учениците.

Врз основа на идентификација на надарени ученици, училиштето ќе изготви Индивидуализирани програми за надарени ученици и истите ќе ги реализираат одговорни наставници во соработка со стручните соработници во училиштето.

За успешно да се **идентификуваат** и успешно да се организира работата во согласност со индивидуалните потреби на учениците, треба да се прави разлика меѓу надарен, талентиран и ученик со високи интелектуални способности.

Талентот е врзан за способноста во една потесна област (математика, физика, танц, музика) и всушност е диспозиција, која треба да се развива со упорна работа. Талентот не е само резултат на наследната еволуција (не се наследува талентот, туку само диспозицијата за негово развивање) туку е резултат на многу работа и постојан развој на личноста.

Надареност претставува склоп особини, врз основа на кои поединецот е способен трајно да постигнува исклучително

високи резултати во едно или повеќе подрачја на човековата дејност. Овие ученици поседуваат таков склоп на особини или комбинација на способности за одреден вид дејност што им овозможува во континуитет да постигнуваат супериорни резултати во однос на другите деца и се одликуваат со висок степен на творештво.

Талентиран е ученик кој покажува извонредна дарба само во ограничено подрачје, се поврзува со високи интелектуални способности во еден домен. Надарен ученик е тој што постигнува извонредно високи резултати на репродуктивно или продуктивно ниво во една или повеќе области.

Процедура во откривање и работа со надарените и талентираните ученици

Откривањето на надарените и талентираните ученици во нашето училиште ќе се одвива преку следните фази:

- Препознавање – забележување на иницијалните и потенцијалните знаци и сигнали на надареноста и талентираноста;
- Евидентирање – отварање/создавање на индивидуално педагошко портфолио за надарените и талентираните;
- Идентификација – примена на психо – дијагностички инструменти;
- Информирање – наставници, родители, соученици, други заинтересирани лица надвор од училиштето. Изработување на план за поддршка на развојот (дефинирање на систем на мерки и постапки за поттикнување на развојот во училиштето и надвор нив).

Работа со надарените и талентираните ученици

- **Следење на развојот на надарените и талентираните** (примена на систем на мерки и механизми за следење на развојот на надарените
Препознавањето се состои во непосредна опсервација на однесувањето, на однесувањето, начинот на работа и резултатите кои ги постигнуваат учениците во рамките на редовната настава и воннаставните активности.
- **Препознавање** (воочување на одреден вид на однесување кое може да се интерпретира како сигнал занадареност):
 - Лична опсервација и искуство;
 - Предлози од одделенскиот раководител;

- Забелешки од предметните наставници;
- Запознавање од страна на родителите;
- Известување од учениците;
- Пријавување од страна на соучениците;
- Сугестии од други стручни лица;
- **Евидентирање** на надарените и талентирани ученици започнува со избор на поширока група на ученици кои се претпоставува (од добиени информации од белешки на наставници, сугестии на родители и сл.) дека се надарени и талентирани и кои би можеле да се вклучат во понатамошна фаза на психолошко тестирање односно примена на соодветен психолошки инструментариум. При тоа би можело да се потврди или отфрли нивната потенцијална надареност и талентираност со примена на оценувачките скали кои ќе ги применуваат наставниците во однос на видот на нивната надареност.

Критериуми за евидентирање се:

- **Училишен успех:** се земаат предвид учениците со постигнат континуиран училишен успех до периодот на евидентирањето. Посебно треба да се внимава на учениците кои имаат постигнато повисоки од стандардните знаења за тоа ниво и притоа имаат континуитет.
- **Забележителни достигнување во поедини специфични подрачја:** се почитуваат исклучителни достигнувања на учениците во поедини специфични подрачја на активност како што се: математичко, ликовно, музичко, спортско и други подрачја како и други интересни сфери во наставните и воннаставните активности.
- **Мислење на наставниците:** посебен акцент се става на учениците кои покажуваат знаци на надареност, но немаат континуиран одличен успех или забележителни резултати во едно или повеќе специфични подрачја. Во овој контекст вниманието треба да се стави на учениците кои доаѓаат од социјално-депривирани средини и средини со пониско ниво на социо-културни услови и околности.
- **Натпревари:** посебен акцент се става на освоени регионални или државни награди кои учениците ги постигнале или континуирано ги постигнуваат по еден или повеќе наставни предмети и области.
- **Хоби:** во предвид се земат достигнувањата во различни видови на активности за кои учениците имаат силен интерес и мотивација.
- **Мислење на стручните соработници:** (педагог, психолог, социолог и други стручни профили). Стручните соработници треба да бидат внимателни и на учениците кои од различни причини не се вклучени врз основа на предходните критериуми. Се земаат во предвид резултатите од психолошкото тестирање кое го реализираат

стручните соработници за различни цели (предвремен упис, акцелерација и др.)

- **Мислење на родителите:** Во оваа фаза мислењето на родителите не се третира приоритетно од причини поради пред се на претпоставениот субјективен или пристрасен однос кон своето дете во однос на неговите сигнали и знаци на надареноста и талентираноста. Мислењето на родителите се зема како дополнителна информација која ја потврдува поставената стручна констатација на експертите.
- **Идентификацијата** претставува динамичко-дијагностичка процедура со која се утврдува видот и степенот на надареноста и талентираноста. Идентификацијата ќе се спроведе преку примена на психолошки тестови преку кои ќе се утврдува општата интелектуална способност и посебните способности на учениците.

Процесот на откривање на надарените и талентираните ученици во училиштето ќе го води стручниот тим за надарени ученици. Документацијата за процесната дијагностика ја води стручната служба (педагог-психолог). Со тоа би се извршила прелиминарна селекција на надарените и талентираните во училиштето според видот и степенот на надареноста и препорака за нивно вклучување во соодветни образовни програми.

- **Информирање:** Во оваа фаза се информираат воспитувачите, наставникот, одделенските наставници, родителите, другарите, заинтересирани лица надвор од училиштето.
- **Изработување план за поддршка на развојот** (дефинирање на систем на мерки и постапки за поттикнување на развојот во училиштето и надвор од нив).

Работата со надарени и талентирани ученици се реализира преку:

- диференциран пристап во наставата;
- групна настава за учениците со приближно исти способности;
- додатна настава;
- проектни активности;
- слободни ученички активности;
- организирање натпревари, конкурси и истражувачки активности;
- организирање креативни работилници;
- акцелерација.

План за работа со надарени и талентирани ученици

Активност	Време на реализација	Одговорно лице
- Запознавање на наставниците со карактеристиките на надарените и талентираниите ученици и начините на нивно препознавање.	септември	стручни соработници, наставници
- Запознавање на наставниците со инструмент за препознавање на надарените и талентираниите ученици и начинот на негова примена.	октомври	стручни соработници, наставници
- Примена на психолошки мерни инструменти кај учениците за кои наставниците детектирале надареност или талент.	октомври	психолог, наставници
- Повратна информација до наставниците од спроведените психолошки инструменти и средбите со оваа група на ученици.	октомври	психолог, наставници
- Пополнување на скала за надареност од страна на родителите чии деца се идентификувани како надарени.	ноември	родители
- Пополнување на скала за надареност од страна на наставниците	ноември	ученици
- Препораки до наставниците и родителите за работа со оваа група на ученици.	ноември	психолог, педагог
- Советодавна работа со оваа група на ученици.	Континуирано, во текот на годината.	стручни соработници
- Следење на развојот на надарените и талентираниите: примена на методи, техники и инструменти кои се во функција на евалуација на развојот на надарените и талентираниите.	Континуирано, во текот на годината.	стручни соработници, наставници, релевантни субјекти вон училиштето

- Континуирано вклучување на оваа група на ученици во организирање на натпревари, културни манифестации.	Континуирано, во текот на годината.	стручни соработници, наставници
- Истакнување на постигнатите резултати на оваа група ученици; - Пофалби и награди за постигнувањата на оваа група на ученици.	Континуирано, во текот на годината.	стручни соработници, наставници

Со надарените и талентирани ученици наставниците ќе работат континуирано во текот на целата учебна година со мотивирање и задавање на обврски за време на часовите, за домашна работа, вклучување во различни проекти кои одговараат на нивните интелектуални способности, интереси и потреби. Оваа група на ученици ќе се вклучат и во училишните, општинските, републичките и меѓународните натпревари и конкурси.

8.13. Работа со ученици со посебни образовни потреби

Во училиштето покрај ученици со посебни образовни потреби кои се категоризирани од надлежна институција, се идентификувани ученици со посебни образовни потреби кои не се категоризирани од надлежна институција (Завод за ментално здравје) и имаат големи потешкотии во совладувањето на наставните содржини и во социјализацијата во средината-паралелката.

Овие ученици се инклузирани во редовната настава, па за нив посебно секој наставник во паралелката каде што се распоредени ќе изготви ИОП, се со цел и тие ученици да напредуваат по сопствено темпо и согласно своите можности.

План за работа со ученици со посебни образовни потреби

Содржини	Време на реализација	Тим на реализатори
1. Идентификација на деца со ПОП;	мај – јуни	директор - педагог - психолог - наставници
2. Упатување во центарот за класификација на функционалноста на ученик за деца со ПОП;	мај – јуни	директор - педагог - психолог - наставници
3. Проценка на способностите на децата со ПОП;	јуни – август	директор - педагог - психолог - наставници

4. Разговор со родители на деца со ПОП;	август - септември	директор - педагог - психолог - наставници
5. Инструктивна работа со наставниците и стручните соработници за карактеристиките на ученици со ПОП;	септември	директор - педагог - психолог - наставници
6. Распоредување на деца со ПОП во паралелките;	август – септември	директор - педагог - психолог - наставници
7. Создавање на позитивна клима во паралелката за прифаќање на учениците со ПОП;	септември	директор - педагог - психолог - наставници
8. Инструктивна работа со родителите на останатите ученици за градење на позитивен став кон учениците со ПОП;	септември – октомври	директор – педагог - психолог - наставници
9. Изработка на ИОП;	октомври	директор - педагог - психолог - наставници
10. Вреднување на ефектите од ИОП;	ноември	директор - педагог - психолог - наставници - родители
11. Микросумативно оценување врз основа на ИОП;	декември – јануари	директор - педагог - психолог - наставници
12. Континуирано следење на напредокот на надарени и талентирани деца и на децата со ПОП;	преку цела учебна година	директор - педагог - психолог - наставници
13. Ревизија на ИОП;	мај – јуни	директор - педагог - психолог - наставници
14. Проценка на ефекти од севкупните работи.	јуни	директор - педагог - психолог - наставници

8.14. Туторска поддршка на учениците

Во досегашното работење немаше организирано туторска поддршка на учениците, но со последните измени во Законот за основно образование училиштето е подготвено да потпише договор со некој од педагошките универзитети и да ангажира студенти како тутор и за оние ученици каде што ќе се детектира потреба за истото, тековно ќе бидат назначени тутори и ќе биде изготвена програма за туторство по соодветниот предмет соодветно на дадените насоки од страна на МОН.

8.15. План на образовниот медијатор

Во ООУ „Ванчо Китанов“ до сега немаме ангажирано образовни медијатори за учениците кои потекнуваат од социјално загрозените семејства и/или се подолго време надвор од образовниот систем. Согласно последните законски измени доколку се јави потреба, тековно ќе бидат назначени образовни медијатори и ќе биде изготвен план на активности кои ќе ги реализира образовниот медијатор.

9. Воннаставни активности

Суштината на воннаставните активности се состои во проширување и подлабочување на знаењата, умеењата и навиките на учениците. Тука доаѓаат до израз интересите, желбите и афинитетите на учениците за одредени активности. Со овие активности се развива љубопитноста, истажувачкиот дух, дружење со други одделенија и други училишта, меѓусебна соработка, солидарност, зајакнување на демократската клима во училиштето преку активностите предвидени за антикорупциска едукација и слично.

Нашето училиште покрај квалитетната редовна настава која им ја обезбедува на учениците, квалитетот го постигнува и со редовно организирани и планирани воннаставни активности, во кои учениците активно се вклучуваат и ги прифаќаат со задоволство.

Целите на воннаставните активности се реализираат преку:

- Ученички натпревари;
- Производствена и друга општествена корисна работа;
- Ученички екскурзии;
- Заедница на учениците;
- Училишни секции;
- Училишен спорт

9.1. Училишни спортски клубови

Училишниот спортски клуб во ООУ „Ванчо Китанов“ е основан на 27.02.2014 год. од Агенцијата за млади и спорт. Одговорен наставник е Афродита Денковска, но во активностите се вклучени и останатите наставници по ФЗО. Спортски кои се практикуваат се: спортска гимнастика, фудбал, ракомет, одбојка, кошарка. Финансирањето на клубот оди преку училиштето, други спонзорства и донации, доброволен прилог, додека родителите не плаќаат месечен надоместок.

Со активна вклученост на учениците во спортот и спортскиот училишен клуб ќе се формираат во здрави личности со јасни цели и спортски живот, ќе се создадат спортисти кои ќе се вклопат во спортската и социјалната средина, ќе се усвојат хигиенски

навики, но и грижата за правилен психофизички и моторен развој. Со едукација на здрави спортисти ќе се совладуваат техниките од индивидуалните и колективните спортови и ќе се подобрат психофизичките способности, а со тоа ќе се постигнат подобри спортски резултати.

Имајќи го предвид мотото „Во здраво тело здрав дух“ нашето училиште целосно обезбедува услови за организирање, одржување, учество и наградување на најдобрите спортисти. Нашите ученици активно се вклучени во голем број спортски активности кои ги организира нашето училиште или учествува надвор од него.

- **Цели на училишниот спорт кои се постигнуваат преку спортскиот клуб се:** психофизички развој на учениците, зајакнување на нивното здравје, изградување на навики за здрав живот и спортска активност како и правилно држење на телото. Ги задоволува потребите за правилен развој на учениците и тоа преку игрите, спортот, гимнастиката во зависност од интересот на ученикот.
- **Конкретни цели се:** стекнување и развивање на моторните способности како (аеробна и анаеробна способност, брзина, рамнотежа, ориентација во просторот, експлозивноста, силата, развојот на општата моторика и спречување на појава на аномалии-деформитети. Преку правилни изведувања на вежбите за позитивен анатомско-физиолошки, функционален и моторички развој, развој на фер-плеј однос и др.

9.2. Секции/клубови

Слободните ученички активности се дел од воспитно-образовниот процес. Реализацијата на овие активности е наменета за учениците од I – IX одд, со вкупен фонд на часови 36. Секој ученик на почетокот на учебната година има можност да се изјасни во кој од дадените сите секции, клубови кои ги организира училиштето сака да учествува може да членува во повеќе, но и во ниедна.

Задоволувањето и негувањето на индивидуалните интереси и способности на учениците се реализира преку секциите, клубовите и слободните ученички активности.

Учениците своите афинитети и интереси можат да ги искажат преку работата на следниве активности:

- **Слободни активности од областа на уметноста и културата**

Слободните активности од областа на уметноста и културата ќе бидат претставени преку: литературна, рецитаторска, драмска, ликовна, музичка, хор и оркестар. Поради специфичните услови на поделеноста на училиштето на подрачни училишта

и поради малиот број на ученици во одделенијата некои од овие секции ќе работат заедно како на пример: литературна, рецитаторска, драмска, хор, оркестар и др.

- **Драмска и литературна секција**

Овие секции во предметна настава си работат по сопствена програма и организираат голем број претстави и натпревари. Претставите се организираат по повод различни празници и прослави како: Нова година, Патрониот празник, крајот на учебната година, учество во емисии... Литературната секција организира редовни училишни конкурси по повод одредени празници (Нова година, Денот на жената), но учествува на конкурсите распишани во општината и пошироко од неа, каде учениците редовно се стимулираат со награди и пофалби. **Реализатор:** Јулија Велковска.

- **Секција за млади математичари и техничари**

Оваа секција работи по своја програма, може да се земаат предвид било кои содржини од редовната настава по математика и техничко образование, ако се оцени дека низ соодветната содржина ќе се прошират ученичките знаења.

Реализатори на програмата од секцијата се наставниците по математика и техничко образование.

- **Биолошко - еколошка секција**

Оваа секција своите активности ги програмира и реализира низ: теоретски теми, практични работи и низ други облици на работа. Целта на оваа секција е унапредување и заштита на животната средина а во таа смисла и програмирање на активности кои се во таа функција.

Реализатори се наставниците по биологија и хемија.

- **Географска секција**

Оваа секција своите активности ги програмира и реализира низ: теоретски теми, практични работи и низ други облици на работа. Реализатори се наставниците по географија и природни науки.

- **Секција на млади јазичари**

Оваа секција има за цел да се продлабочат знаењата од областа на странските јазици и да се создаде интерес и љубов во изучувањето на странските јазици.

Реализатори наставниците по странски јазици.

- **Музичка секција**

Музичката секција се состои од мандолински оркестар и хор. Реализацијата на програмата на музичката секција ќе биде преку активноста на оркестарот, хорот, соло-пејачи, дуети, пејачки групи, ора, танци и слично.

Музичката секција со своја презентација ќе настапи по различни поводи како што е патрониот празник на училиштето, Денот на просветните работници, завршувањето на учебната година и сл.

Во рамките на годишната програма како задолжително стои мандолинскиот оркестар и хорот да настапат на смотрите организирани од страна на здружението на музички педагози.

Се со цел за мотивација на децата да ги посетуваат овие секции, а и нивно дополнително стекнување со знаеење и искуство, потребно е да се посети еден музички настан (опера, балет, мјузикл).

- **Ликовна секција**

Интересот за ликовната уметност свој израз ќе најде во програмата на ликовната секција. На учениците кои пројавуваат интерес и афинитет кон ликовната уметност ќе им се помогне за усовршување на нивниот талент. Програмата ќе се реализира преку организирање и учество на изложби и други презентации.

- **Спортски активности**

Програмата за спортските активности ќе се реализира во согласност со условите за спортување. Од спортски активности ќе се реализираат следните секции: фудбалска, одбојкарска, кошаркарска, ракометарска, атлетика, гимнастика (се зависи од учениците за што имаат повеќе интерес).

Слободните активности изразени преку спортот и уметноста имаат мошне големо значење поради специфичните услови во кои работи училиштето.

Како што е познато спортските настани треба да бидат потпомогнати и зависат од различни фактори за да можат да имаат успешна реализација, па затоа се настојува да дојде до поголема соработка со локалната средина, за училиштето да биде носител на културниот живот.

Во програмите на овие секции значајно место треба да најде воспитната функција, хуманоста и зацврстувањето на патриотизмот кај младиот човек. Исто така планирани се и посети на спортски натпревари.

Реализатори наставниците по физичко и здравствено образование.

9.3. Акции

Во училиштето ќе се организираат хуманитарни акции за донација на храна и облека за социјално загрозените семејства, ќе се организираат новогодишен и велигденски хепенинг, еко акции според еколошкиот календар, акции по иницијатива на ученичкиот парламент за промена или уредување на одреден простор во училиштето или решавање на одреден проблем во локалната заедница, ќе имаме и засадување на цвеќе и садници со зимзелени дрвца со цел да се преуреди и декорира училишниот двор.

10. Ученичко организирање и учество

Учениците во училиштето се организираат во заедница на паралелките и ученички парламент. Преку свои претставници учествуваат во работата на Наставничкиот совет, Советот на родители и Училишниот одбор.

Правата на учениците ги заштитува и брани ученички правобранител кој се избира од редовите на учениците од 7-9 одделение на јавен повик распишан интерно во училиштето.

Интересите и мислењата на учениците ги застапува претседател на ученичкиот парламент кој се избира од редовите на претседателите на заедниците на паралелките.

Плановите за работа на ученичкиот парламент и правобранител се јасно прецизирани.

Заедницата на паралелка ја сочинуваат сите ученици во паралелката. Секоја заедница избира претседател, заменик претседател, постојани тела и повремени тела.

Работата на заедницата на паралелка ја води претседателот на одделението. Претседателот е должен да свикува минимум еден состанок во месецот на кој ќе се разгледуваат тековните потреби и проблеми на учениците од одделението, ќе се разговара за текот на спроведувањето на активностите и ќе се договараат идни активности во согласност со потребите на учениците.

На првиот состанок се изготвува план за работа кој се однесува на периодот од една учебна година.

Ученичкиот парламент е формална институција загарантирана со закон, која им овозможува на учениците демократски начин на здружување со цел да ги застапуваат интересите на сите ученици во училиштето, како и учество на учениците во донесувањето одлуки кои директно влијаат врз нив.

Ученичкиот парламент го сочинуваат претседателите на заедниците на паралелките. На првиот состанок се бира претседател и заменик претседател на ученичкиот парламент.

Процесот на колективно одлучување подразбира дека мислењето на секој ученик мора да влијае на конечната одлука. Кога се искажува сопствено мислење, треба да се има предвид дека и другите го имаат тоа право.

Секој ученик кој очекува неговото мислење да биде сослушано и почитувано, мора да го стори тоа во однос на другите. Учесството во процесот на донесување одлуки не значи дека мислењето мора нужно да влијае на конечната одлука. Процесот на заедничко одлучување подразбира размена и соработка преку активно слушање, ценење и почитување, а не односот помеѓу победниците и губитниците.

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА УЧЕНИЧКИОТ ПАРЛАМЕНТ

<i>Содржина за работа</i>	<i>Време на реализација</i>	<i>Носители на активности</i>
Свечено одбележување на почетокот на учебната година, свечен прием на првачињата на првиот школски ден	септември	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Одбележување на денот на сувереноста и независноста на РС Македонија	септември	наставник по историја, ученици
Конституирање на детската организација и свечен прием на првачињата во истата, одбележување на Светски ден на учителот	октомври	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Соработка со работните групи за реализација на работилници од превенција од насилства во училиштата	континуирано	работни групи, стручна служба
Организирање на собирни акции	октомври	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Одбележување на 11 Октомври	октомври	наставник по историја, ученици
Одбележување на Денот на екологијата и соработка со ЕКО одборот за реализација на интеграција на еко содржини во годишната програма за работа на училиштето	март континуирано	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Грижа за чиста и здрава животна средина	континуирано	директор, педагог, психолог, ученици, наставници

Годишна програма за работа на училиштето 2023/2024 година

Развивање на другарство, пријателство, воспитување во духот на мирот, правата и слободата на детето	континуирано	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Дочек на Нова година и учество во изработката на украси за „Новогодишен базар“	декември	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Одбележување на 8 Март	март	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Учество на натпревари и наградни конкурси	април мај	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Учество во одбележување на патрониот празник на училиштето	мај	директор, педагог, психолог, ученици, наставници
Присуство на состаноците на УО	континуирано	членови на УО претставници од УП
Информирање на УП за Полугодишниот и Годишниот извештај за работа на училиштето	во зависност од ситуацијата	директор, педагог, психолог, ученици, наставници

Програма за работа на ученички правобранител за учебната 2023/2024 год.

Ученикот Правобранител е ученик кој се избира од страна на Ученичкиот парламент за да ги промовира и штити правата на учениците, да препознава повреда на детските права во рамките на училиштето и да ги пријави сите случаи на повреда до надлежните служби во и вон училиштето.

Задачата на ученичкиот правобранител за промовирање на детските права ќе се реализира преку различни активности (едукативни работилници, дебати и сл.).

Реализацијата на овие активности ќе биде потпомогната од страна на стручната служба во училиштето.

Втората задача на правобранителот е поддршка за заштита на детските права и информирање на учениците во училиштето. Ученикот правобранител препознава прекршување на детските права и собира поплаки од учениците. Понатаму правобранителот ги доставува поплаките до стручната служба за натамошно решавање.

Ученикот правобранител има редовни месечни состаноци со стручната служба на училиштето. Правобранителот редовно учествува во работата на ученичкиот парламент.

Содржини на работа	Време на реализација	Реализатори	Цели
Избор на ученик правобранител	септември – октомври	ученици, Ученички парламент, стручна служба	Избор на ученик правобранител согласно постапката за избор на ученички правобранител
Запознавање со работата и улогата на ученикот правобранител	октомври - ноември	ученик правобранител, ученички парламент, стручна служба	Сите ученици да се запознаат со работата на правобранителот и неговите надлежности
Прибирање на поплаки од учениците за прекршени детски права и доставување до стручната служба тековно	во текот на целата година	ученик правобранител, стручна служба	Превенција од поплаки поради прекршување на детските права
Присуство и учество на состаноците на Ученичкиот парламент, давање предлози и сугестии	во текот на целата година	ученички правобранител	Запознавање и помош на работата на ученичкиот парламент
Комуникација со членовите на Ученички парламент и останатите ученици	во текот на целата година	ученички правобранител	Запознавање со конвенција за правата на детето.
Работилница „Дефиниција на дете“ од Прирачникот за детските права	ноември - јануари	ученички правобранител, ученици, стручна служба	Воочување на сличностите и разликите помеѓу децата и возрасните
Учество во дебати	во текот на целата година	ученички правобранител, ученички парламент, стручна служба, одговорен наставник	Споделување и размена на мислења
Извештај за работата на ученичкиот правобранител во учебната 2023/2024 г.	јуни	ученички правобранител, ученички парламент, стручна служба	Запознавање со преземените активности на правобранителот

11. Вонучилишни активности

11.1. Екскурзии, излети, настава во природа

Ученичките екскурзии се организираат за проширување и продлабочување на знаењата на учениците од одделни воспитно-образовни подрачја по наставни предмети.

Целта на научно наставните екскурзии е проширување на ученичките знаења и умеења од природните и други научно наставни подрачја и развивање љубов и почит кон татковината, запознавање со матерјални и духовни богатства.

Задачите на училишните екскурзии се остваруваат преку:

- истражување и изучување проекти од природата, како и односите во општествениот живот,
- развивање интерес за природата и градење на еколошки навики,
- запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во одделни краевии,
- градење на чувство на патриотизам, толеранција и соживот,
- развивање на позитивен однос кон националните, културните и моралните вредности,
- поттикнување и манифестирање на позитивни емоции, социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе,
- развивање на интерес за спорт и рекреација и создавање на здрави навики за живеење.

Програмата на екскурзиите и другите слободни активности треба да содржи податоци за екскурзии и другите слободни активности и тоа:

- воспитно - образовните цели;
- задачи;
- содржини и активности;
- раководителот, наставниците, учениците;
- времетраењето;
- локациите за посета и правците на патување;
- техничката организација и
- начинот на финансирање.

За подготовките од стручно - педагошки и техничко - организационен и безбедносен карактер и изведувањето на екскурзиите и другите слободни активности во училиштето се грижи стручниот тим. За секоја програма за екскурзии и други слободни активности, која ја изработува стручниот тим, одделно мислење дава советотот на родителите, Бирото за развој на образованието и Советот на општината.

Оваа учебна година училиштето според Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности, а врз основа на Законот за основно образование Сл.весник 161/ 2019, 229/2020 година, планира :

- Еднодневен есенски крос за учениците од I-IX одделение;
- Еднодневен пролетен крос за учениците од I-IX одделение;
- Спортски ден за учениците од I-IX одделение;
- Одбележување на меѓународни денови за учениците од I-IX одделение;
- Еднодневна или повеќедневна настава во природа за учениците од I-IX одделение;
- Еднодневна екскурзија за учениците од III одделение;
- Дводневна екскурзија за учениците од VI одделение;
- Тродневна екскурзија за учениците од IX одделение;
- Прошетки до одредени локалитети кои се во нашата општина;
- Посета на спортски натпревари(фудбал, ракомет, одбојка, кошарка и др.);
- Посета на ликовни изложби на наши и странски уметници;
- Посета на музички настан(опера, балет, мјузикл и друго);
- Посета на други манифестации(посета на зоолошка градина, посета на музички детски фестивал, саем, театар, опера, музеи, лизгалишта и сл.

11.2. Податоци за учениците од училиштето вклучени во вонучилишни активности

Учениците тековно се вклучуваат во вонучилишни активности, во зависност од нивните можности и способности за активноста која се реализира.

12. Натпревари за учениците

Ученичките натпревари ќе опфаќаат активности преку кои ќе се презентираат постигањата на учениците и на училиштето во наставата и другите подрачја во воспитно - образовната дејност.

Тие ќе се организираат со цел учениците да го развијат натпреварувачкиот дух. Учениците ќе земат учество на училишни регионални и републички натпревари по оние предмети и области за кои што соодветните здруженија поседуваат акредитација од страна на МОН. Воедно учениците ќе земат учество и на распишани конкурси и други форми на натпревари организирани по повод државни празници, јубилеи и сл. со свои творби по одделни предмети и области.

Програма за реализација на ученички натпревари

Цели	Содржини/ Активности	Реализатор	Време нареализација	Очекувани ефекти
Подобрување и надградување знаења на учениците во образовниот процес	Учество на Училишни натпревари по предметите: - македонски јазик, - англиски јазик, - француски јазик - математика, - физика - хемија - природни науки и техника - ликовно образование - физичко и здравств. образование - музичко образование	Предметни наставници по соодветните наставни предмети (поединечно и како тимови)	декември февруари / март	Подобрени и надградени знаења на учениците во образовниот процес
Поттикнување интерес и развивање афинитети кон одредени активности	Учество на Општински натпревари по предметите - македонски јазик, - англиски јазик, - француски јазик, - математика, - физика, - хемија, - природни науки и техника	Одговорни тимови и друштва: - Сојуз на друштва за македонски јазик и литература; - Здружение на професори по француски јазик; - Друштво на математичари; - Друштво на биолози на Македонија;	март/април	Зголемен интерес кон одредени активности според индивидуалните афинитети на учениците

	<ul style="list-style-type: none"> - ликовно образование - физичко и здравств. образование - музичко образование 	<ul style="list-style-type: none"> - Друштво на физичари; - приватно средно училиште „Јахја Кемал“; - Сојуз за техничка култура во стопанството; - тим составен од предметни и одделенски наставници од сите општински училишта; - Здружение на музички педагози на Македонија и др. 		
<p>Постигнување високи резултати - лични и во име на училиштето</p>	<p>Учество на Регионални натпревари по предметите</p> <ul style="list-style-type: none"> - македонски јазик, - англиски јазик, - француски јазик, - математика, - физика, - хемија, - природни науки и техника, - ликовно образование, - физичко и здравств. образование, - музичко образование, 	<p>Одговорни тимови и друштва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сојуз на друштва за македонски јазик; - Здружение на професори по француски јазик; - Друштво на математичари; - Друштво на биолози; - Друштво на физичари; - приватно средно училиште „Јахја Кемал“; - Сојуз за техничка култура во стопанството на РСМ - тим составен од 	<p>април/ мај</p>	<p>Постигнати високи резултати - лични и во име на училиштето</p>

	- натпревар „Смотра на млади природњаци и техничари“	предметни и одделенски наставници; - здружение на музички педагози на Македонија и др.		
Поттикнување мотив за самодокажување и афирмација кај учениците	Учество на Регионални натпревари по предметите - македонски јазик, - англиски јазик, - француски јазик, - математика, - физика, - хемија, - природни науки и техника, - ликовно образование, - физичко и здравств. образование, - музичко образование, - натпревар „Смотра на млади природњаци и техничари“	Одговорни тимови и друштва: - Сојуз на друштва за македонски јазик; - Здружение на професори по француски јазик; - Друштво на математичари; - Друштво на биолози; - Друштво на физичари; - приватно средно училиште „Јахја Кемал“; - Сојуз за техничка култура во стопанството на РСМ - тим составен од предметни и одделенски наставници; - Здружение на музички педагози на Македонија и др.	мај	Афирмирани и докажани ученици – пред себе, пред наставници, родители и пред соученици
		Одговорни тимови и друштва: - Сојуз на друштва за македонски јазик;		

<p>Развивање и негување натпреварувачки дух кај учениците како значајна компонента од нивниот развој и формирање на личноста</p>	<p>Учество на натпревари од меѓународен карактер и од повисоко ниво - математички натпревар „Кенгур“, - математичка олимпијада</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здружение на професори по француски јазик; - Друштво на математичари; - Друштво на биологи; - Друштво на физичари; - приватно средно училиште „Јахја Кемал“; - Сојуз за техничка култура во стопанството на РСМ - тим составен од предметни и одделенски наставници; - Здружение на музички педагози на Македонија и др. 	<p>март мај</p>	<p>Ученици со развиен натпреварувачки дух</p>
--	--	--	---------------------	---

13. Унапредување на мултикултурализмот/интеркултурализмот и меѓуетничка интеграција

Училиштето е препознатливо по високиот квалитет на работа и постигањата на учениците во различни области, како и остварување на визијата и мисијата на училиштето.

Училиштето се грижи за здравјето и безбедноста на учениците, ги негува родовата сензитивност и мултикултурализмот, ја поддржува инклузивноста и ја зајакнува демократската клима и партиципацијата на учениците, родителите и заедницата во училишниот живот.

Наставниот кадар ужива добар респект кај родителите. Учениците и вработените се идентификуваат со училиштето, се грижат за неговиот углед и се горди што се дел од него.

Активностите за промоција на мултикултурализам се вметнати во наставната програма во одделенијата што работат според новата наставна концепција за основно образование, додека за останатите одделнија ќе се реализираат во рамките на Проектот за меѓуетничка интеграција во училиштето.

Идејата е размена на култури, традиции, заедничко промовирање на културното наследство меѓу двете училишта преку взаемни посети на културни и образовни манифестации, празници и фестивали. Односно сакаме да бидеме промотори на еднаквоста, мирот, соживотот и толеранцијата, размена на културните и верските, како и образовните вредности.

Покрај запознавањето на различните етникуми во државата, учениците, нивните родители и наставниците, ќе можат да ги разбијат стереотипите кои владеат на ова поднебје и заеднички да се придонесе за развој на мултикултурно општество, давајќи свој придонес и учество.

Целта на проектот е да се подигне свеста за меѓуетничка интеграција и толеранција кај учениците, наставниците и локалната заедница. Преку проектните активности се поттикнува почитување на различните од себе независно од етничката припадност, јазикот, полот и вероисповеста, развивање на сопствената култура и прифаќање вредности на другите култури. Гостувањата, меѓусебните посети и заедничките активности кои ќе се спроведат во рамките на соработката со евентуално партнер училиште ќе овозможат запознавање на учениците и наставниците со културните вредности, обичаи и практики на другите етнички групи, надминување на стереотипните размислувања и предрасудите, прифаќање и почитување на етничките разлики.

Нашето училиште се уште нема партнер училиште. Примарна цел на партнерството би била оспособување за соживот во мултикултурното општество која се остварува преку активности низ кои учениците ќе се ангажираат во размена на култури, традиции, заедничко промовирање на културното наследство меѓу двете училишта, преку посети на културни и образовни манифестации, празници, изложби, разни еколошки акции и др.

14. Проекти што се реализираат во основното училиште

Во учебната 2023/2024 година училиштето продолжува со реализација на проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието и програмата за Антикорупциска едукација на учениците, кои воедно се спроведуваат на ниво на целата држава.

Со оваа годишна програма се предвидува интеграција на еколошките содржини во редовниот воспитно - образовен процес со цел да се подобрат условите за престој и работа во училиштето како и да се поттикнат учениците и вработените да размислуваат и да дејствуваат еколошки. На овој начин постоечките предмети се збогатуваат со еколошки содржини и содржини за заштита на животната средина, исполнување на 7 чекори од програмата за Еко училиште, изработка на еко проекти, одбележување на значајни еколошки датуми.

Исто така во училиштето се реализираат различни проектни активности организирани од страна на фондацијата „Чекор по чекор“ под покровителство на УСАИД.

15. Поддршка на учениците

15.1. Постигнување на учениците

Секое дете може да го достигне својот максимум ако му се даде соодветна можност. Затоа наставниците им даваат поддршка на сите ученици, ги третираат учениците рамноправно и правично, ги препознаваат нивните индивидуални разлики и ги земаат предвид во својата работа.

Стручните соработници ја темелат работата врз основа на континуирана опсервација и проценка на напредокот на нивното здравје, нивните потенцијали, силните страни вештините и семејното опкружување. Во текот на учебната година се следат постигањата на учениците, нивната редовност и поведение.

Се прави анализа на успехот и по предметите по кои учениците постигнуваат послаби резултати се организира дополнителна настава. Се идентификуваат учениците со потешкотии во учењето и со нив стручната служба обавува советодавни разговори, ги насочува кон користење на ефикасни техники за учење и градење на работни навики. Исто така се идентификуваат и надарените ученици на кои преку додатна настава им се овозможува да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата.

На учениците им се овозможува своите активности да ги презентираат пред пошироката јавност, како на пр. драмски проекти, учество во телевизиски емисии, изложби, проекти и сл.

За талентираниите ученици наставниците организираат секции со цел да се подготвуваат учениците за успешно учество на општински, регионални и републички натпревари. За учениците од завршната година се организираат различни форми на професионална ориентација.

15. 2 Професионална ориентација на учениците

Вовед

Секоја професија има свои барања и специфичности. Разновидноста на професиите соодветствува со разликата на психофизичките способности кај поединците.

Најчесто во секојдневниот живот професијата се идентификува со работно место, но има и разлики. Работата е резултат на личната активност, ангажираност, а професијата е оспособеност на човекот да извршува некоја работа.

Целиот процес на професионална ориентација има само советодавен карактер, а конечната одлука за тоа како и каде ученикот ќе го продолжи школувањето го донесуваат семејството и ученикот, иако се присутни определени исклучоци.

Професионална ориентација

Целта на професионалната ориентација е да им се помогне на учениците да се одлучат да го продолжат школувањето и да се насочат кон професиите кои најмногу би им одговарале на нивните психофизички способности и во која професија ќе имаат најмногу изгледи за добра прилагоденост.

Процесот на професионална ориентација е сложен процес и во себе ги содржи следниве фази:

- професионално информирање;
- професионално советување;
- евалуација - следење на оствареното советување.

Професионално информирање

Целта на професионалното информирање е ученикот да се запознае со сите релевантни карактеристики и особености на професијата која би можел да ја избере.

Професионално советување

Професионалното советување е процес со кој се дејствува врз формирањето на личноста на ученикот и се применува континуирано низ целото основно образование, со особено акцентирање во деветто одделение.

Евалуација - следење

Третата фаза на професионалната ориентација се одвива во периодот кога учениците не се веќе во основното училиште туку во некои од средните училишта, каде што се продолжува со следење на учениците.

Р. бр.	Активности	Одд.	Време на реализација	Реализатори
1.	Изработка на програма на активности за професионална ориентација.		август - септември	психолог, педагог
2.	Запознавање на одделенските заедници со програмата за работа на професионално ориентирање.	IX	февруари - март	психолог, педагог, раководител на паралелка
3.	Следење на интересот, способностите и активностите на учениците (преку разговори со наставниците, изработки на учениците, посета на часови на додатна настава, посета на слободните ученички активности).	VI – IX	континуирано	психолог, педагог, директор, одделенски наставници, предметни наставници
4.	Прибирање податоци за средните училишта и преглед на занимања.		март	психолог, педагог
5.	Спроведување на анкета на тема „Мојата идна професија“ (од анализата и показателите на спроведената анкета ќе се планираат понатамошни активности).	IX	март	психолог, педагог, раководител на паралелката
6.	Писмена работа по македонски јазик во врска со моето идно занимање и на истата тема по англиски јазик и француски јазик – (Прирачник за личен развој); - Насочување на учениците да бидат искрени во содржината на писмената работа.	IX	март - април	психолог, педагог, наставник по македонски јазик, наставник по англиски и француски јазик
7.	Спроведување на работилница на часот на животни вештини на тема „Кога ќе пораснам, сакам да бидам...“	IX	април	психолог, педагог, раководител на паралелката

8.	Индивидуални или групни разговори со ученици во зависност од добиените показатели.	IX	април	психолог, педагог
9.	Спроведување на прашалник за утврдување на професионалните интереси и способности на учениците; - Информирање на учениците за резултатите од прашалникот; - Запознавање на учениците со постоечките средни училишта, занимања, струки во опкружувањето и пошироко.	IX	април - мај	психолог, педагог
10.	Разговор со родителите на родителската средба за значењето на правилниот избор на професијата на учениците и за последиците на неправилниот избор.	IX	април	раководител на паралелката

Забелешка: Во зависност од условите може да дојде до поместување и реметење на редоследот на планираните активности.

Заклучок: Со професионалната ориентација во основното образование ќе се овозможи учениците полесно ќе можат да се ориентираат и да го продолжат образование во средните училишта. Активностите на тимот за професионална ориентација, многу ќе влијае врз продолжувањето на понатамошното образование во средните училишта.

15.3. Промоција на добросостојба на учениците, заштита од насилство, од злоупотреба и запустање, спречување дискриминација

Во училиштето има изготвено програма за превенција на насилното однесување чија цел е намалување на асоцијалното и насилното однесување во која учествуваат учениците преку индивидуални и групни активности. Училиштето остварува соработка со релевантни институции како што се: МВР, Центарот за социјална работа, Здравствени установи преку одржување едукативни работилници за учениците.

Стручните соработници и наставниците остваруваат советодавна работа со учениците жртви на насилно однесување и учениците кои манифестираат насилно однесување како и со нивните родители, со цел надминување на ваквите појави. Во соработка со релевантни институции во поблиската и пошироката околина се спроведуваат активности во училиштето во кои учествуваат родителите, учениците и наставниците со цел да се придонесе за намалување на сите форми на насилство. Училиштето соработува со Центарот за социјална работа, невладини организации, ресурсни центри. Црвениот Крст на Македонија одржува обуки и стручни предавања, како и ни доставува информативен материјал со цел едукација на учениците за превенција од болестите на зависност (алкохол, цигари, дрога...) и севкупна грижа за здравјето (грип, заразни болести...) за превенција и едукација.

Секој акт на насилство мора да се евидентира согласно договорениот начин на евидентирање во училиштето. Евиденцијата за случаите на насилство ја води одделенскиот раководител (раководителот на паралелката), во соработка со стручните соработници, а Тимот доколку се вклучи во интервенцијата.

ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево се залага училишната заедница да биде заедница каде сите ќе се чувствуваат добредојдени, безбедни и среќни и ќе можат да учат и да се развиваат.

Програма за намалување на насилството во училиштето

превентивни активности	време на реализација	извршители
Формирање на училишниот Тим за превенција од насилство	август	директор, наставнички совет
На Наставнички совет – Запознавање со политиката за намалување на насилството и со задолженијата на наставниците	август	тимот за превенција од насилство
Совет на родители – Запознавање со политиката за намалување на насилството, информирање за активностите на училиштето во оваа област.	септември/ октомври	тимот за превенција од насилство
Родителски состаноци Запознавање со политиката за намалување на насилството, информирање за активностите на училиштето во оваа област, запознавање со правилата на однесување во училиштето.	септември/ октомври	одделенските раководители, претставникот од Советот на родители
Стручно усовршување на наставниците - Што е насилство? - Како да се постапува во случај на насилство меѓу учениците	октомври/ ноември	тимот за заштита учениците од насилство
Родителски состаноци – Што е насилство?	тековно	тимот за заштита учениците од насилство
Часови на одделенската заедница - Изработка на правила на однесување во паралелката	септември	одделенски раководители
Часови на одделенската заедница - Реализација на содржини од прирачникот за Животни вештини поврзани со правата на детето	тековно	одделенски раководители

Превенција од насилно однесување Едукација на учениците за препознавање на видовите на насилство	тековно - по потреба	директор, стручни соработници наставници кои се членови на советот на родители
Работа со учениците кои манифестираат насилно однесување.	тековно - по потреба	одд. наставници и раководители и стручни соработници, стручни лица од ЦСР
Стручни предавања од страна на релевантни институции.	тековно	тимот за заштита учениците од насилство, релевантни институции (здравствени, полиција, центри за социјална работа)

Потребата и целта на воспоставување училишна политика

ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево се залага училишната заедница да биде заедница каде сите ќе се чувствуваат добредојдени, безбедни и среќни, ќе можат да учат и да се развиваат. Насилството се одразува на овие наши заложби. Насилството прави да не се чувствуваме безбедно и среќно. Нашето училиште сериозно го третира проблемот на насилството. Сите вклучени во училишната заедница имаат одговорност да ја имплементираат оваа политика.

Цели на политиката:

- Да се развива ненасилна етика во училиштето;
- Да се гарантира дека сите вработени, ученици и родители/старатели знаат што е насилно однесување;
- Да се развиваат активности кои ќе го спречуваат насилното однесување;
- Да се намали насилното однесување во училиштето.

Дефинирање на **насилството** – кои однесувања се опфатени со политиката?

Насилството е употреба на сила и моќ и предизвикува повреда и штета. Насилното однесување може да се случува во различни релации: возрасен – дете, дете – дете, возрасен – возрасен. Насилство се психички и физички пресметки, психо-физичко казнување, малтретирање, сексуално вознемирување. Прекинување, запирање на насилството е обврска на сите кои имаат било какви сознанија или сомнеж дека се случува насилство.

Вработените имаат обврска да го запрат насилството и/или да ги известат надлежните во училиштето:

- Некои ситуации на психо-физичко насилство бараат итно и истовремено реагирање, згрижување на учесниците, известување на родителите и неодложно вклучување на релевантни институции (здравствени, полиција, центри за социјална работа);
- Емоционалното или социјалното насилство исто така треба да се запре што побрзо.

- На ученикот кој трпи вакво насилство треба да му се пружи разбирање, доверба и сигурност;
- Доколку постои сомневање за било каков облик на семејно насилство, наставникот го известува Тимот кој понатаму превзема чекори во консултација со Центарот за социјална работа
- Смирување на ситуацијата (подразбира обезбедување на сигурност за ученикот, разговор со учесниците и набљудувачите).
Доколку се случува физичко или силно вербално насилство во првиот момент најважно е:
 - учесниците во насилството после раздвојувањето треба да се смират;
 - да се обезбеди соодветен простор и време за разговор;
 - да се побара помош од колега, стручната служба или Тимот доколку е потребно;
 - да им се објасни на учесниците дека целта е да се разреши конфликтот и дека двете страни ќе имаат прилика да кажат што се случило;
 - да се договори со учесниците да се сослушуваат без да се прекинуваат, да не се навредуваат себе си, да бидат искрени;
- важно е да се делува синхронизирано, разговорот со учесниците за истата ситуација да не се одвива повеќепати од различни лица, туку во рамките на внатрешната заштитна мрежа да се обезбеди проток на информации важни за ефикасно реагирање.

Известување на родителите и преземање на итни акции (по потреба прва помош, лекарска помош, полиција, центар за социјална работа...) веднаш штом ќе се запре насилството.

Консултации во училиштето за проценка на ризикот и изработка на план за заштита на сите учесници. Во консултациите се вклучуваат одделенскиот раководител, дежурниот наставник, стручната служба, тимот за заштита, директорот, ученичкиот парламент. Во оваа фаза Тимот го проценува степенот на ризик и одлучува на кој начин ќе го решава случајот, дали самостојно или со вклучување на релевантна институција. Важно е да се води сметка за доверливоста на податоците, заштитата на приватноста и ставање на интересот на детето над интересот на родителите и училиштето. Податоците до кои ќе се дојде се доверливи и може да се дадат на располагање само на службени лица ангажирани за постапките за заштита на ученикот од насилство. Активностите треба истовремено да бидат насочени и кон ученикот кој покажува насилно однесување и кон учениците кои се пасивни набљудувачи.

Мерки и активности се превземаат за сите нивоа на насилство и занемарување. План за заштита се прави за конкретната ситуација од второто и третото ниво за сите учесници во насилството. Планот за заштита содржи активности насочени кон промена на однесувањето – зголемена воспитна работа, работа со родителите, работа со одделенската заедница, вклучување на заедницата на ученици и советот на родители, а по потреба и Училишниот одбор; носителите на активностите, временската динамика, начините за вклучување на сите учесници во насилството во заедницата. Доколку е неопходна комуникација со медиумите, одговорен е директорот.

Ефектите од преземените мерки и активности ги следат одделенскиот раководител, Тимот за заштита, стручната служба заради проверка на успешноста од преземените заштитни мерки и вреднување на постапките и процедурите кои се применети во однос на сите учесници во насилството и понатамошното планирање на заштитата.

Документација, анализа, известување

Секој акт на насилство мора да се евидентира согласно договорениот начин на евидентирање во училиштето. Евиденцијата за случаите на насилство ја води одделенскиот раководител (раководителот на паралелката), а тимот доколку се вклучи во интервенцијата. Во обрасците се запишува: што се случило, кои се учесниците, како е пријавено насилството, какви се последиците, што се презело, на кој начин се вклучени родителите, одделенскиот раководител, стручната служба, други стручни лица, како и начинот на кој ќе се следи ситуацијата.

Сите службени белешки во врска со насилството ги води, чува и анализираат стручната служба. Тимот за заштита поднесува извештај два пати годишно, а Директорот ги известува Советот на родители и Училишниот одбор. Извештајот за реализацијата на програмата за заштита на учениците од насилство, злоупотреба и занемарување е составен дел од полугодишниот и годишниот извештај за работата на училиштето.

СУГЕСТИИ ЗА РАЗГОВОР СО УЧЕНИЦИТЕ:

- Трпеливо и внимателно слушајте ги учесниците, вклучувајќи ги и набљудувачите;
- Вниманието насочете го кон конкретната постапка и однесување;
- Без судење, намалување или зголемување на значењето, согледајте ја ситуацијата;
- Внимателно слушајте што ви кажуваат учениците, не само оние кои трпат насилство, туку и оние кои се набљудувачи;
- Не интерпретирајте, не менувајте, не толкувајте!!!
- Користете речник кој учениците го користат кога зборуваат за насилство, злоупотреба и занемарување;
- Не подразбирајте, не претпоставувајте, прашувајте, а не да тврдите;
- Проверете дали точно, веродостојно сте разбрале што ви кажува ученикот;
- Разговарајте смилено, не реагирајте со шок, неверување;
- Покажете дека верувате во тоа што го кажува ученикот за да го охрабрите да ви каже што повеќе;
- Не ветувајте дека веднаш се ќе биде во ред, тоа не е реално;
- Кажете што планирате да направите;
- Кажете дека ќе направите се што можете да помогнете;
- Не ја префрлајте одговорноста за реагирање на друг, секој има обврска да помогне она што е во негова надлежност.

Последици од насилното однесување се:

- **Физички** - модринки, грбнатини, посекотини, оштетени алишта и сл.;
- **Емоционални** - повлеченост, незадоволство, одбивање да оди во училиште, одбивање да зборува за проблеми, немир, агресивност и др.;
- **Здравствени** - губење на апетитот, болки во стомакот, главоболки, ноќно мокрење;
- **Образовни** - проблеми со концентрација, отсуствување од настава.

16. Оценување

ПРОГРАМА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ОЦЕНУВАЊЕТО И ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦТЕ

Процесот на собирање и интерперетирање на информациите за учењето и постигањата на учениците ќе се користи за:

- Информирање на учениците и нивните родители за напредокот во совладувањето на знаењето и способностите;
- Обезбедување поддршка на наставниците за да ја модификуваат наставата;
- Информирање на другите надлежни структури кои донесуваат одлуки за образовната политика која се однесува за учениците.

Меѓу оценувањата кои ги користат наставниците се:

- писмено и усно одговарање на прашања поставени од наставникот или од учениците;
- одговарање на есејски прашања во писмена и усна форма;
- листи за проверка, усни презентации;
- писмени работи и тестови на знаење;
- есеи;
- проектна работа и задачи;
- портфолија.

Сите инструменти кои се употребуваат се во насока на форматино и сумативно оценување и следење на постигањата на учениците, со зедничка цел за пронаоѓање на проблемите во учењето и нивно полесно надминување, како и формирање на јасна, прецизна и реална оценка на крајот на годината.

Задачи на оваа подрачје се:

- Воспоставување на систем за постојано следење и прибирање податоци за планирање на оценувањето и постигањето на учениците;
- Следењето да стане перманентна задача на сите субјекти вклучени во воспитно-образовната дејност;
- Унапредување на континуитетот и објективноста во оценувањето;
- Стручно усовршување на наставниот кадар за оценувањето;
- Јавно информирање за постигањата на сите субјекти кои се вклучени и заинтересирани за воспитно образовната дејност;

- Објективно вреднување и оценување на резултатите кои се постигнуваат во наставата;
- Приоритетна задача на училиштето и сите субјекти во него е следењето на оценувањето и воведување етички кодекс на оценувањето на ниво на училиште.

Цели на оваа програма се:

1. Унапредување на континуитетот и објективноста во оценувањето;
2. Зголемена соработка и комуникација на училиштето со родителите и на локалната заедница;
3. Подржување на континуитетот и објективноста во оценувањето;
4. Примена на разни форми на оценување со почитување на стандардите и критериумите за оценување.

Цел 1. Унапредување на континуитетот и објективноста во оценувањето

Задачи и активности	Реализатори и целни групи	Ресурси	Следење, повратна информација	Време на реализација	Резултати
Планирање на оценувањето	наставници, стручни служби	програми, планирања. планови	портфолија, записници од одд. совети, планирања	август-септември	Усвоена програма, предадени планирања.
Следење на процесот на оценување	директор, педагошка служба наставници	планирања на наставниците	Извештаи, записници	континуирано	Реализирани посети, изработени извештаи.
Анализа на резултатите од следење на оценувањето	директор, педагошка служба, наставници	наставни планирања за оценувањето	извештаи, записници, анализа на податоци	јануари јуни	Подобрен континуитет на оценувањето.

Цел 2. Зголемена соработка и комуникација на училиштето со родители и локалната заедница*Задача: Зголемување на бројот на состаноци со родители*

Активности	Носители	Реализација	Резултати
Планирање на родителски средби и состаноци	стручна служба, наставници, директори	континуирано	Зголемена соработка со родителите и информираност на родителите.
Одржување на средби и состаноци	стручна служба, наставници, директори	континуирано	Зголемена соработка со родителите и информираност на родителите.

Цел 3. Подржување на континуитетот и објективноста во оценувањето*Задача 1: Планирање на оценувањето на учениците во сите подготовки и планирања на наставниците*

с

Задача 2 : Примена на разни форми на оценувањето со почитување на стандардите

Активности	Носители	Реализација	Резултати
Примена на различни форми на оценувањето	сите наставници	континуирано	Поинтерсни часови, мотивирани ученици, подобар квалитет на работа
Анализа на резултатите од примена на разни форми на оценување	стручни служби, директор	јануари мај - јуни	

16.1. Видови оценување и календар на оценувањето

Оценувањето на учениците се врши според критериуми и стандарди утврдени од страна на Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието. Согласно концепцијата за деветгодишно образование учениците се оценуваат описно и нумерички според три периоди: Учениците кои се опфатени во првиот период I-III одделение се оценуваат со описни оценки. Со описното оценување се дава приказ на постигањата на учениците по предмети и опис на социјализацијата и развојот на детето.

Учениците кои се опфатени во вториот период IV-VI одделение се оценуваат со описни и нумерички оценки. На крајот од првото, третото тримесечје и крајот на првото полугодие добиваат описни оценки, а на крајот од учебната година добиваат нумерички оценки. Додека учениците од третиот период од VII - IX одделение се оценуваат само бројчено на секое

тримесечје. На почетокот на секоја учебна година наставниците изготвуваат План за писмено проверување на постигањата на учениците и истиот е евидентиран во одделенскиот дневник на паралелката. Исто така проверувањата на постигањата на учениците (формативно и сумативно оценување) се со однапред утврдена динамика и наставниците динамиката ја дефинираат во нивните годишни и тематски планирања.

Се користат форми, методи на следење, инструменти за следење на постигањата на учениците (чек листи, аналитички листи, увид во портфолио и др.) Секој наставник води досие за ученици и професионално досие на наставник. Досието за ученици содржи ученички изработки со цел перманентно следење на учениците и формирање објективна оценка. Професионалното досие на наставникот содржи дел од изработките на учениците, планирањата и превземените активности за реализација на редовната настава и воннаставните активности.

16.2. Тим за следење, анализа и поддршка

Тимот е составен од директор, психолог и педагог и претседатели на стручните активи. Тимот ја следи и проверува усогласеноста на оценувањето со предвидените стандарди, изготвува процедура за поплаки и жалби по добиени оценки на ученици. Имплементирањето на стандардите за оценување ќе се стимулира преку реализирање активности од програмите на стручните активи и континуирано следење на новитетите од БРО. Формативното и сумативното оценување се планираат и реализираат во текот на наставата преку редовно следење и вреднување на постигањата на учениците, прибирање показатели за нивните активности, ангажирање на учениците, посветеност во работата како и тимската работа

16.3. Стручни посети за следење и вреднување на квалитетот на работата на воспитно - образовниот кадар

- Креирање на политика за поддршка на планирањето за посета на часови;
- Наставни часови со примена на диференцирани цели и активности;
- Следење на реализацијата на наставата преку посета на часови, со примена на ИКТ и ЕКО стандарди;
- Следење на дневните оперативни планирања на наставниците;
- Следење на активностите од проектите кои се реализираат во училиштето;
- Следење на часови за дополнителна и додатна настава;
- Евалуација/извештаи спотред инструменти за следење на наставни часови.

16.4. Самоевалуација на училиштето

Согласно Законот за основно образование, училиштето на секои две години спроведува самоевалуација на целокупната работа во текот на две учебни години. Согласно законските одредби училиштето изготви извештај за самоевалуација за учебната 2022/2023 година.

Самоевалуацијата се спроведува во три фази:

- подготвителна фаза (се врши определување на методи, техники и инструментите за самоевалуација и се прибавува документацијата потребна за вршењето на самоевалуацијата);
- фаза на реализација (се врши анализа на податоците и документацијата, се добиват и се усогласуваат добиените наоди, се подготвуваат поединечни извештаи и за самоевалуација и заеднички нацрт извештај за спроведената самоевалуација);
- фаза на известување и усвојување (се обезбедува достапност на нацрт извештајот за Наставничкиот совет, Совет на родители, ученици, директорот на училиштето и Училишен одбор кои можат да достават забелешки за нацрт извештајот за спроведената самоевалуација).

Во самоевалуацијата на училиштето се вклучени сите наставници кои работат во тимови поделени по подрачја.

Целта на Самоевалуацијата е со конкретни анализи и осврти на сите области на работење на училиштето да се добие слика за квалитетот во работењето, напредокот и постигањата на училиштето, јаките, но и слаби страни, за кои ќе следат предлог мерки за нивно надминување.

Секако дека воочените слабости ќе ги мотивираат сите учесници во наставиот поцес (директни или индиректни) да ги вложат сопствените капацитети и искористат постојните ресурси за подобрување на условите и стандардите во училиштето. На тој начин ќе се придонесе за целосно и квалитетно реализирање на воспитно-образовниот процес.

Самоевалуацијата ги издвојува и приоритетните области на делување за унапредување и осовременување на наставните и воннаставните активности. Заедничка цел за сите субјекти во училиштето е слабите страни да се во се помал број, а јаките да се одржуваат, односно зголемуваат.

Програма за самоевалуација на училиштето

Цели	Активности	Временска рамка	Носител	Очекувани резултати
Спроведување самоевалуација за работењето на училиштето	Формирање на тимови за самоевалуација за секое од подрачјата и избор на координатори	јуни – август	наставнички совет	Успешно спроведена самоевалуација на училиштето
Да се определат соодветни методи, техники и инструменти за вршење на самоевалуацијата	Користење методи, техники и инструменти за вршење на самоевалуација	февруари – април.	тимови по подрачја	Добивање валидни показатели за работењето на училиштето
Согледување на јаките и слаби страни во работењето на училиштето	Анализа на податоците и документацијата од спроведената самоевалуација	април – мај	тим за самоевалуација	Донесени предлог мерки за подобрување на квалитетот на наставата и изработка на развоен план
Подобрување на квалитетот на работењето на училиштето	Разгледување на нацрт извештајот за самоевалуацијата на Наставнички совет, Совет на родители, Ученичка заедница и Училишен одбор	септември - октомври	наставници претставници од редот на родители и локалната заедница и ученици	Дополнување на извештајот со мислења и предлози од наставниците, родителите и учениците

17. Безбедност во училиштето

Сите субјекти вклучени во воспитно – образовниот процес треба да се чувствуваат безбедно и сигурно во училиштето, за да можат успешно да ја извршуваат својата работа. Еден од приоритетите во нашето училиште е да обезбедиме колку што е можно поголема заштита и безбедност на учениците и на вработените.

Постојат пропишани мерки за безбедност на учениците кои се однесуваат на безбедноста во самата училишна зграда, како и безбедноста во училишниот двор, за време на одморите. За таа цел во Училиштето постои видео надзор и дежурни наставници кои дежураат на одморите по ходниците. Училишниот тим за заштита и спасување изготвува план за движење при евакуација во случај на елементарни непогоди и организира активности за поголема безбедност на учениците и вработените во училиштето.

18. Грижа за здравјето

Програмата за заштита и унапредување на здравјето ги вклучува сите аспекти од животот во училиштето и неговите врски со заедницата. Реализирајќи ја програмата за грижата за здравјето на учениците ќе се допринесе за изградување здрава личност способна да се грижи за своето здравје, здравјето на своите во семејството, поблиската околина и заедницата. Одделни задачи и содржини ќе се реализираат преку предметите физичко и здравствено образование, природни науки, вештини на живеење, унапредување на здравјето, биологија, хемија, одделенскиот час и други.

Училиштето ќе се ангажира и во други активности, како на пример:

- Создавање оптимални хигиенски услови за работа во училиштето;
- Редовна грижа за личната хигиена;
- Редовни лекарски прегледи, интервенции и медицински превентиви од страна на лекари - специјалисти во училиштето;
- Рамномерен распоред на одморот и работата на учениците;
- Организирање спортски активности, излети и слично;
- Изградување свест за заштита од опасностите што произлегуваат од ширењето на употребата на дрогата, никотизмот, алкохолизмот, сидата и други болести;
- Одбележување на 1 декември - Светскиот ден за борба против сида и активности во врска со репродуктивното здравје и превенција од ХИВ/СИДА/СПИ;
- Организирано предавање на тема “Пубертет” од овластено стручно лице, за девојчињата од шесто одделение;
- Создавање навика за лична хигиена.

18.1. Хигиена во училиштето

Хигиената во училиштето е на високо ниво. Тоалетите за наставниците и учениците се чисти и дезинфицирани во секое време од денот. Училиштето се грижи учениците правилно да ги користат тоалетите и да ја одржуваат личната хигиена. Ходниците и скалите се чистат најмалку два пати во денот, подот и мебелот во училниците се чистат еднаш дневно. Останатиот училишен простор се чисти исто така еднаш во денот. Прозорците, вратите и другиот инвентар се чисти два пати во секое полугодие - задолжително на секој распуст.

На почетокот на секоја учебна година санитарниот инспектор ја проверува хигиената во училиштето и дава дозвола за непречено одвивање на наставата.

Техничкиот персонал ќе се грижи за одржување на хигиената на санитарните чворови, училници и другиот простор во училиштето. Наставниците во соработка со родителите ќе водат грижа за развивање навики кај учениците за одржување на личната хигиена. Училиштето преку различни акции, предавања, работилници во текот на учебната година ќе ја поттикнува свеста кај учениците за одржување на хигиената. Одделенските раководители во својата паралелка превентивно ќе работат и реагираат во ситуации кога е намалена хигиената, а правилата на однесување и обврски на учениците се запишани во кодексот на однесување. Училиштето во текот на учебната година континуирано ќе обезбедува средства за чистење и дезинфекција на училишните простории. По потреба училиштето ќе соработува со службите за дезинфекција, дезинсекција и дератизација. Дворот на училиштето е чист од секаков вид отпадоци и сите земјени површини се позеленети и редовно се одржуваат. Во текот на учебната година се реализираат еколошки и работни акции за чистење на училишниот двор и садење цвеќиња.

18.2. Систематски прегледи

Систематските прегледи на учениците ќе бидат реализирани без да се попречува наставата (пред или по завршувањето на часовите) согласно Календарот за вршење систематски прегледи утврден од Здравствен дом Пехчево. Во текот на учебната година систематски прегледи се вршат за учениците од I, III, V и VII одделение, во придружба на родителите. Учениците од I и III одделение задолжително ги придружуваат и нивните родители.

18.3. Вакцинирање

Вакцинирањето на учениците ќе биде реализирано без да се попречува наставата (пред или по завршувањето на часовите) согласно Календарот за вакцинација и имунизација утврден од Здравствен дом Пехчево.

Календар за вршење систематски прегледи, вакцинација и ревакцинација

Активности	Одделение
Систематски преглед	I, III, V, VII одд.
Ревакцинација MRP	I одд.
Стоматолошки преглед и залевање на први трајни заби	I, II, III, IV, V, VI, VII одд.
Д-Т- адултна +полио	II одд.
HPV Вакцинација	VII одд.
Д-Т- адултна +полио	IX одд.

18.4 Едукација за здрава исхрана

Свеста за здравата храна како важен фактор за здравјето на учениците се поттикнува преку предавања кои ги организира училиштето, работилници и индивидуални совети за учениците. Едукативните предавања за здрава храна училиштето ги реализира како преку редовните наставни содржини така и преку соработка со стручни лица од таа област во вид на предавања, трибини и работилници. Учество земаат учениците, родителите, наставниците, со цел едукација на учениците за здравата исхрана, подигање на свеста, подигање на училишниот активизам, промоција и вклучување на родителите и локалната заедница.

19. Училишна клима**19.1. Дисциплина**

Дисциплината во училиштето го опфаќа меѓусебниот однос на сите субјекти во воспитно - образовниот процес (ученици, наставници, персонал), како и односот на секој од нив поединечно кон материјалните добра и училишниот имот. Таа е пропишана и се реализира според повеќе правни акти како: правила за однесување на учениците, куќниот ред на училиштето, интерни правила за педагошки мерки, распоред на дежурства на наставниот кадар и распоред на дежурства на ученици во училиштето. Во нив детално се разработени правилата на однесување на секој од гореспомнатите субјекти, како и санкциите во случај на прекршување на утврдените правила. Исто така се изработува распоред на дежурни наставници во централното училиште како и во сите подрачни училишта, заради воспоставување на поголема контрола во училиштето (во училниците, ходниците, санитарните јазли и сл.).

Дисциплината на учениците главно задоволува. Постои работна атмосфера и демократска клима за време на часовите и воннаставните активности. Вработените се грижат за однесувањето и безбедноста на учениците при приемот и заминувањето од училиште, внимателно и авторитетно се справуваат со проблеми кои се однесуваат на дисциплината и редовноста, поради што нема прекини во наставата.

19.2. Естетско и функционално уредување на просторот во училиштето

Учениците под раководство на наставниците развиваат одговорен однос кон уредувањето и одржувањето на просторот и опкружувањето на училиштето, од пооделни научни области, со што се реализира едукативниот елемент на наставата, но истовремено и естетскиот момент на просторот (училниците) во кои се поминува голем дел од денот и се развива позитивна демократска клима за време на престојот на учениците во училиштето.

Вработените и учениците во текот на учебна година континуирано развиваат одговорен однос кон уредувањето и одржувањето на просторот и опкружувањето на училиштето (при тоа водејќи сметка за мулти - културализмот во училиштето). Со целосно хортикултурно уредување на училишниот двор и ентериерот во училиштето се задоволени естетските потреби на едно современо училиште. Сите простории во училиштето функционално ги задоволуваат потребите на учениците и наставниците со што се овозможува непречена реализација на современа настава.

19.3. Етички кодекси

Училиштето има Кодекс на однесување во кој се поставени принципите и Правилата на однесување на учениците, наставниците и родителите како и останатите структури во училиштето. Секоја учебна година се работи на зајакнување на соработката помеѓу училиштето и родителите при што очекуваме резултатите да бидат видливи.

Училиштето има изготвено Еко-кодекс и антикорупциско катче кои содржат различни пораки за заштита и унапредување на училишната средина, пошироката локална средина и развивање на демократската клима. Ја дефинира целата мисија на училиштето и претставува заеднички став односно правилник на однесување на сите вклучени во еколошката програма. На јасен и декларативен начин се покажува посветеноста на училиштето за подобрување на условите во кои се учи и работи.

Еко - кодексот се ревидира секоја учебна година од страна на еко - одборот и учениците.

ЕКО - КОДЕКС

- *Нашата иднина ја гледаме заедно со иднината на природата - доколку постои таа ќе постоиме и ние;*
- *Здружени и насочени кон иста цел ќе направиме нешто добро за нашата околина;*
- *Сакаме да ги научиме и другите да направат нешто корисно за нашата планета;*
- *Планетата Земја е наша мајка - ја сакаме колку нашите мајки;*
- *Со слабеењето на озонската обвивка - слабее и нашето здравје;*
- *Еколошката едукација не е само убаво воспитување и однесување туку тоа е прашање кое го засега опстанокот на човекот;*
- *Го селектираме и собираме отпадот - материјата не старее таа се трансформира;*
- *Не дозволуваме водата да тече без потреба - знаеме оти може да се потроши;*
- *Насадивме дрвја нови, брези елки и борови - училишниот двор ќе ни биде како од бајка а природата наша мајка;*
- *Енергијата треба да се штеди;*
- *Хартијата не е ѓубре, рециклирај ја и повторно користи;*
- *Иницираме активности за околината и развиваме љубов кон природата;*
- *Мисли локално, делувај глобално;*

19.4. Односи меѓу сите структури

„Потребата од ефективна комуникација е како потребата од чист воздух. Тогаш кога ви недостасува, се сфаќа колку е важна и значајна“.

Училиштето води политика на заемно почитување и рамноправен третман на сите структури што учествуваат во училишниот живот и поттикнува развој на демократската клима во училиштето. Во училиштето постои професионална соработка меѓу вработените.

Раководниот и наставниот кадар играат важна улога во одржување на постојано добра атмосфера во училиштето што се гледа од нивното однесување со учениците, другите вработени, родителите и посетителите на училиштето. Вработените ги упатуваат учениците да се грижат за училиштето и едни за други.

Речиси сите ученици (без оглед на способностите, род, етничка припадност, вера и потекло) се чувствуваат прифатени од возрастите и другите ученици во училиште.

За да се подобри комуникацијата помеѓу вработените, односно да се воспостават добри меѓучовечки односи, потребно е правилно да се разберат луѓето и нивната природа. Тоа значи да се разберат и прифатат нивните потреби, интереси, верувања и очекувања од една страна, но и нивниот карактер, нивните лични особини и ставови.

Суштината на успехот и квалитетната комуникација е во тоа комуникаторите да се почувствуваат почитувани и важни. За подигнување на квалитетот на комуникацијата, меѓусебната доверба и соработка, училиштето планира реализација на заеднички прослави, екскурзии, посети, коктейли и други активности надвор од наставниот процес.

20. Професионален и кариерен развој на воспитно – образовниот кадар развој на образовниот кадар

Професионалниот развој на наставниците, во основа е процес на унапредување на вештините и компетенциите на наставникот со цел унапредување на квалитетот на наставата, учењето и постигањето на учениците. Освен семинари кои се нудат екстерно, значаен дел на професионалниот развој на поединецот се одвива во училиштето.

Минувајќи низ овој процес на учење, практична работа, истражување, развивање и унапредување на знаењата, вештините и способностите на поединецот, наставникот станува практичар кој промислува и во склад со своите потреби и потребите на училиштето, поставува цели за сопствен професионален развој.

Паралелно со улогата наставник, тој треба да преземе и улога на ученик. Тоа значи да биде одговорен за одлуките кои се однесуваат на сопствениот процес на учење кој е поврзан со личните и потребите на училиштето. За да се организира современ

и квалитетен наставен процес, наставниците треба да ги познаваат најновите стручни и методички достигнувања, како и достигнувањата од областа на современата технологија.

20.1. Детектирање на потребите и приоритетите

Со оглед на фактот дека формалното образование тешко ја следи динамиката на новите потреби, очигледна е потребата од нови обуки, како и континуирано образование.

Врз основа на самоевалуацијата, интегралните евалуации и новините и насоките дадени од Министерството и основачот, се утврдуваат и наведуваат потребите и приоритетите кои произлегуваат од детектираните состојби во однос на потребите за професионален развој. Врз основа на нив се изработува планот за професионален развој за тековната учебна година, а потоа врз основа на него и програмите за работа на стручните активи.

20.2. Активности за професионален развој

Наставниот кадар, стручната служба и директорот ќе посетат различни екстерни и интерни обуки, семинари, работилници и вебинари.

Со утврдување на потребите за професионалниот развој на вработените се планира организација и реализација на интерни обуки, семинари, работилници и вебинари од кои имаат потреба наставниците и дисеминации од обуките кои ќе ги реализираат нашите наставници за своите колеги од училиштето.

За професионалниот развој на наставниците, училиштето води грижа водејќи сметка редовно да се посетуваат обуките и семинарите кои се одобрени и организирани од МОН и БРО. За континуиран професионален развој на наставниот кадар потребно е постојано следење на стручна литература и сопствено доусовршување.

• Планирани активности:

- Покрај обврската за постојана лична надградба, наставникот треба да прибира и разгледува информации за можностите за професионален развој на национално ниво, да се постави и како истражувач во наставниот процес (да прави свои рефлексии, а резултатите од искуствата и истражувањата да ги вклучува повратно во својата настава, менувајќи ја и прилагодувајќи ја на конкретни случаи). Да внесува иновации во својата работа;

- Покрај изолираната работа (индивидуална активност), да се внесе интеракција на наставниците меѓу себе и тоа преку тимска работа, како и да имаат соработка со стручните служби;

- Водење наставнички и професионални портфолија од страна на стручните служби.

- Обуки, семинари и работилници организирани од страна на МОН, БРО или други странски и домашни акредитирани организации;
- Воспоставување стимулативен систем: издвојување и доделување пофалници за наставниците – лидери кои се истакнуваат со своите заложби и креативност, а доколку постои можност и симболични парични награди.

20.3. Личен професионален развој

Перманентната надградба на образовниот кадар е задолжителен дел на воспитно-образовниот процес, вклучено во системот на професионалниот развој.

Со цел личен и професионален развој и со цел подобрување на успехот и постигањата на учениците, секој наставник е задолжен да/треба да:

- Води сопствено портфолио или професионално досие кое е контролирано од стручната служба и инспектори од ДПИ;
- Спроведува ЕКО и ИКТ програма;
- Посетува семинари, обуки, работилници, работни состаноци и да следи стручна литература и стручни трудови со цел лично усовршување, стекнување знаења и искуства.

Наставниците кои земаат учество на обуки организирани од БРО, МОН, акредитирани организации вршат десиминација во училиштето на останатите наставници. Тимот за професионален развој изработува план за спроведување обуки според извршена анкета за потребите на наставничкиот кадар.

20.4. Хоризонтално учење

Еден од начините на професионален развој во училиштето е хоризонталното учење (наставниците учат едни од други) и подразбира различни видови на организирано и планирано пренесување на знаењата и размена на професионалните искуства, внатре во училиштето, како и помеѓу повеќе училишта. За хоризонталното учење е посебно важна тимската работа во училиштето која овозможува создавање и развивање нови идеи и поголема продуктивност на секој поединец.

Освен за размена на професионално искуство тимската соработка е многу важна и продуктивна за развивање на отворена комуникација, взаемно почитување и доверба, конструктивно решавање на проблемски ситуации.

20.5. Тимска работа и училишна клима

Меѓусебната соработка и почитување играат важна улога во функционирањето на училиштето. Во таа насока училиштето предвидува начини и форми за поттикнување на взаемната соработка помеѓу наставниците. При тимската работа меѓу вработените се зголемува взаемното почитување и доверба, зголемена комуникација, позитивно решавање на наставнички проблемски ситуации, самокритичност и критичност.

Членовите на тимовите поседувајќи ги горенаведените придобивки од тимската работа, одржуваат ефективни состаноци со конкретни предлози мерки и заклучоци.

Тимската работа овозможува унапредување на позитивната клима и култура во училиштето. Училишната клима се карактеризира со:

- меѓусебна одговорност и флексибилен пристап на наставниците и училишната администрација;
- одговорност, транспарентност и заемна поддршка;
- одржување формални и неформални средби на директорот и стручната служба со наставниците, учениците, родителите;
- добра комуникација, тимска работа и заедничко десјствување, а со цел создавање на позитивна енергија за меѓусебна поддршка, соработка и помош.

Во нашето училиште преовладува позитивна клима и успешна соработка помеѓу наставниците. Наставниците заеднички соработуваат споделувајќи мислења, знаења и искуства, взаемно надоградувајќи се и помагајќи си едни на други низ позитивна работна атмосфера. Најголема е соработката помеѓу наставниците кои се членови на ист актив помагајќи си заеднички низ повеќето аспекти на воспитно - образовната работа.

21. Соработка на основно училиште со родителите/старателите

21.1. Вклученост на родителите/старателите во работа на училиштето

Соработката со родителите се остварува преку заеднички и индивидуални родителски средби, разговори со можност за вклучување на родителите во различни аспекти од училишниот живот, учество при реализацијата на отворени денови како и учество во Советот на родители. Советот на родители е формиран од по еден претставник од секое одделение кој што го избираат родителите на родителски состанок на паралелката. Советот на родители ги извршува следните активности:

- дава мислење за предлог програма за развој на основното училиште;
- расправа за извештајот за работа на училиштето;
- предлага програми за подобрување на стандардите на наставата;

- дава согласност на предлозите на директорот за воведување на повисоки стандарди;
- избира претставници во Училишниот одбор на основното училиште;
- врши други работи во утврдени со Статутот на училиштето.

Работата на Советот на родители вклучува и активности поврзани со развој и имплементација на проекти што ќе придонесат за подобрување на учукишна инфраструктура и воопшто, подобрување на материјално-технички услови за реализација наставни и воннаставни активности. Во текот на учебната година се планирани приемни и отворени денови на кои што родителите имаат можност подетално да се информираат за постигнувањата на секој наставник поединечно.

21.2. Вклученост на родителите/старателите во процесот на учење и воннаставни активности

- Во текот на целата учебна година имаме тесна соработка со родителите преку задолжителните родителски средби и индивидуалните средби по потреба.
- Во соработка со педагошката служба (педагогот и психологот), редовно се повикуваат родители кај чии деца има отстапување од ученичкото однесување, девијантно однесување или доколку се забележи отсуство на родителот во родителските одговорности. Доколку отстапувањето кај ученикот ги премине границите и се одолговлекува подолго време, ги известуваме Социјалните служби – Берово.
- Е-дневникот и СМС пораките им овозможуваат на родителите во секој момент да имаат увид во наставните содржини, постигањата, редовноста на учениците, дополнителна и додатна настава и домашните задачи.
- Во рамките на професионалната ориентација на учениците, родителите земаат учество преку одржување на презентации и запознавање со карактеристиките на одредени професии, струки и занимања.
- Родителите активно се вклучени во работилници (Новогодишен базар, Осмомартовски базар и Велигденска работилница), каде заедно со учениците и наставниците во просториите на училиштето се изработуваат рачни изработки од продажен карактер со хуманитарни цели. Соберените средства се преименуваат за ученички екскурзии, посета на знаменитости, болни деца.
- При подготвување на претстави родителите помагаат за изготвување на костими за учениците.
- Пред секоја екскурзија родителите се повикуваат за консултација за изборот на агенција и местата кои треба да се посетат.
- Стручната служба дава совети за решавање на развојни и други проблеми кај учениците кои се последица на дисфункционални семејни односи.

- Се реализира советодавна-инструктивна работа со родители чии деца имаат тешкотии во развој.
- Училиштето пружа помош во благовремено откривање на надарени деца и укажување на можности за поттикнување и насочување на нивниот развој.
- Во текот на оваа учебна година ќе се разгледа воведување на денот кога родителите би можеле слободно да дојдат на часовите, да ја посматраат работата на учениците и наставниците во одделението.
- Меѓународен ден на семејството - 15.05.2024 год. (Family Day) После редовните часови планирано е вклучување на родители во одбележување на меѓународниот ден на семејството, преку спортски игри, предавања, работилници и др.

21.3. Едукација на родителите/старателите

Едукацијата помеѓу семејството и училиштето е двонасочна. Многу често родителите соработуваат со училиштето како едукатори со свои предавања од областа за кои се компетентни, па така се организираат предавања од областа на медицината, стоматологијата, сообраќајот, етиката, културните обичаи и слично. Но, од друга страна и училиштето се јавува како едукатор за теми кои се актуелни и од интерес за нивните деца (професионална ориентација, семејно насилство, трговија со луѓе, етички кодекси, инклузија на ученици со ПОП и слично).

Подигање и развивање на педагошката култура на родителите ќе се врши преку организирање на стручни презентации, и соработка со родителите во организацијата на активностите и приоритетите на училиштето. Психологот и понатаму ќе врши советувања за родителите според Програма за советување, советодавна работа со родителите (индивидуална и групна) ќе се одвива и од страна на стручната служба, одделенските раководители, а по потреба и директорот на училиштето.

22. Комуникација со јавноста и промоција на основното училиште

Меѓусебните односи на училиштето со јавноста се градат врз принципот на взаемното влијание, односно училиштето влијае врз јавноста и средината, но прима од истата сè што е позитивно. Соработката со јавноста преку Годишна програма за работа на ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево, 2023/2024 година насочува на можноста програмските содржини на одредени институции да послужат за едукација и воспитно делување врз нашите ученици, но и за професионален развој на наставниот кадар. Преку комуникацијата со јавноста, нашето училиште врши и промоција на целокупните училишни активности.

Ова структурално подрачје ќе се остварува на следнива начини:

1. Соработка со **локалната самоуправа** и воспитно – образовни установи, институции од областа на културата, претпријатија и други органи и организации заради збогатување на воспитно – образовната работа со учениците;
2. Организирање разновидни општествени, културни и образовни активности со **младината и возрасното население** од локалната средина;
3. **Информирање на пошироката јавност** за резултатите и постигнувањата на училиштето во ВОД;

4. Вклучување на училиштето во други **културни и образовни активности**, во рамките на локалната самоуправа.

- Локална заедница (локална самоуправа, бизнис заедница, месно население)

Основното училиште остварува редовна и континуирана соработка со локалната самоуправа и Градоначалникот на општина Пехчево по однос на набавка на наставни средства и помагала, донација на училишни ранци и прибор за сите првоборци, награди за учениците кои постигнале резултати на државните и меѓународните натпревари, стипендирање на одлични ученици како и учество во сите останати манифестации, проекти и приредби од страна на локалната самоуправа и училиштето.

На подрачјето на општина Пехчево има неколку производни и трговски капацитети со кои исто така се остварува добра соработка при организирање на манифестациите од страна на училиштето. Училиштето редовно го вклучува и местното население во своите активности, проекти и манифестации.

Училиштето има потпишано меморандум за соработка со локалната самоуправа (директорот и градоначалникот на општината архивски бр. 03-64/1 од 21.02.2012 година). Со тоа општината ги поддржува сите еко-активности и мио-активности кои се спроведуваат во училиштето и се воспоставува соработка со општината за реализација на еколошката и мио програма на Годишна програма за работа на ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево, 2023/2024 година локално ниво. Исто така училиштето има успешна соработка и со бизнис заедницата и местното население.

- Институции од областа на културата

Училиштето има воспоставено комуникација со институции од областа на културата: библиотеки, музеи, театри, кино-сали и друго. Учениците ќе учествуваат на литературни, ликовни конкурси, ќе реализираат посети на културно-историски споменици, музеи, изложби и слично. Училиштето има тесна соработка со Домот на културата во Пехчево при организирање на различни манифестации и приредби, театарски претстави, промоции, приеми и сл.

На подрачјето на општина Пехчево функционира прекрасна и обострана соработка со градската библиотека „Кочо Рацин“ преку која се реализираат голем број литературни конкурси и манифестации поврзани со книгата и одредени датуми важни за науката и образованието на ниво на општина и регион.

Училиштето редовно е вклучено во одбележувањето на значајните датуми и манифестации кои се организирани и од страна на самото училиште (патронен празник, чествување на првоборци, конкурси од различни области, претстави по повод крај на учебна година и различни поводи и празници) и од страна на локалната самоуправа со која остварува прекрасна соработка. Исто така редовно се остварува контакт со другите институции како: Друштво за зачувување на Природата, детски музички фестивал „Златно славејче“, детски театар, допишување и комуникација со издавачките куќи „Матица“, Арс Ламина и др.

- Институции од областа на образованието

Во соработка со другите училишта и оваа година планираме да ја продолжиме досегашната соработка со основните училиштата од соседните општини преку размена на искуства и информации, организирање на општински и регионални натпревари и сл. Соработката на спортските активности и натпревари на општинско, регионално и републичко ниво е исто така планирана активност за соработка со други училишта од републиката. Нашето училиште е во тесна соработка со ОЈУДГ „7 Септември“ која се наоѓа во непосредна близина на училиштето, а исто така соработува и со претставници од БРО и општинскиот инспектор на ДПИ при консултации од различни аспекти на воспитно –образовната работа на училиштето.

- Невладини организации

Нашето училиште е во постојана соработка и со невладините организации со кои спроведуваат заеднички проекти и активности и тоа со невладината организација „Амброзија“, еколошко друштво „Кладенец“, Организација на жените на Пехчево и Здружението на Роми - Пехчево.

- Спортски друштва

Училиштата имаат формирани училишни спортски клубови на ниво на училишта низ целата држава, при што и во нашето училиште се формира еден таков клуб чии основачи се наставниците по физичко образование во којшто се вклучени сите ученици од I - IX одделение во различни спортови во кои се определиле самите ученици со сугестии и надгледување од страна на наставниците. Исто така училиштето е во соработка и со фудбалскиот и ракометниот клуб во Пехчево при организација и реализација на различни такмичења и натпревари.

- Здравствени организации

Училиштето соработува и со Здравствениот дом во Пехчево, од чија страна се организираат предавања на различни теми од областа на здравствената заштита кои се од интерес на учениците, систематски прегледи, вакцинации и ревакцинации според Календарот за систематски прегледи, вакцинации и имунизации при Здравствениот дом во Пехчево.

- Медиуми (со цел на промоција на училиштето)

Сите активности кои се реализираат со учениците и меѓу наставниците секогаш се споделуваат на WEB и FB страните на училиштето во форма на кратки видеа, презентации, интересни стрип постери и естетски дизајни со цел визуелните ефекти позитивно да влијаат на сите инволвирани страни.

Исто така училишните содржини најчесто се споделуваат и на FB страните на Домот на културата и градската библиотека „Кочо Рацин“, WEB страната на Општината во делот за образование. Таму можат да се обезбедат дополнителни информации поврзани со работата, активностите, проектите, учества на натпревари, литературни и ликовни творби и други активност на нашите ученици и наставници.

Нашите страни редовно се ажурираат со објавување на фотографии, вести, настани, конкурси и соопштенија. Покрај тоа дел од активностите се и медиумски покриени преку локалните ТВ – станици, Сојузот на новинари на Исток, веб-страниците: www.delcevo365.mk и Малеш Нет www.maleshnet.mk

23. Следење на имплементацијата на годишната програма за работа на основното училиште

Приоритетни подрачја за следење	Начин и време на следење	Одговорно/и лице/а	Кој треба да биде информиран за следењето
1. Организација и реализација на наставата и учењето	во текот на учебната 2023/2024 година	директор, стручни соработници, одговорни наставници од стручни активи	- раководна служба; - стручни соработници; - саставници; - родители; - ученици.
2. Постигања на учениците	во текот на учебната 2023/2024 година	наставници, ученици, родители, стручна служба	- наставници; - ученици; - родители; - стручни соработници.
3. Професионален развој на наставниците, стручните соработници, воспитувачите и раководниот кадар	во текот на учебната 2023/2024 година	директор, стручни соработници, одговорни наставници од стручни активи БРО, ДПИ	- раководна служба; - стручни соработници; - наставници; - родители; - ученици.

4. Управување и раководење на училиштето	во текот на учебната 2023/2024 година	БРО, ДПИ, училишен одбор локална самоуправа совет на родители	/
5. Комуникација и односи со јавноста	во текот на учебната 2023/2024 година	директор, стручни соработници, одговорни наставници од стручни активи	- раководна служба; - стручни соработници; - наставници; - родители; - ученици.
6. Училишна клима и култура	во текот на учебната 2023/2024 година	директор, стручни соработници, одговорни наставници од стручни активи	- раководна служба; - стручни соработници; - наставници; - родители; - ученици.
7. Соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница и невладиниот сектор	во текот на учебната 2023/2024 година	директор, стручни соработници одговорни наставници од стручни активи	- раководна служба; - стручни соработници; - наставници; - родители; - ученици.

- **Организација и реализација на наставата и учењето** ќе се следи во текот на целата учебна година преку увиди во:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Записници од Наставнички и Одделенски совети;
- Евиденција за реализирана часови за додатна и дополнителна настава;
- Увид во педагошката евиденција во делот за општествено – корисна и хуманитарна работа и воннаставни активности;
- Дневник за работа на стручната служба;
- Записници од индивидуални средби со ученици и родители;
- Записници од работата на ученичкиот парламент;
- Брошури, флаери и веб – страна на училиштето;
- Записници од работата на ИТУ(инклузивен тим за ученик – ако има);
- Записници од состаноци на стручните активи;
- Досиета на учениците;

- Записници од надлежните органи за хигиена во училиштето и здравјето на учениците;
- Увид во педагошката евиденција за изречени педагошки мерки;
- Увид во педагошката евиденција и документација за вклученост на учениците во воннаставни активности;
- Инструменти за следење и вреднување на планирањето и подготовката на наставниот час
- Извештаи од следење на наставни часови;
- Инструменти за оценување (тестови на знаење, листи за проверка, чек листи...);
- Увид во документација за набавка на стручна литература и наставни помагала;
- Увид во документација за планирани и набавени потрошни материјали;
- Електронски дневник.

● **Постигањата на учениците** ќе се следат со увид во:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Записници од Наставнички и Одделенски совети;
- Увид во педагошката евиденција и документација;
- Записници од работата на ИТУ(инклузивен тим за ученик – ако има);
- Извештаи од посета на наставни часови;
- Дневник за работа на стручната служба;
- Евиденција за реализирана часови за додатна и дополнителна настава;
- Досиеата на учениците;
- Споредбена анализа на тримесечја за успехот и поведението на учениците по национален и полов состав по паралелки;
- Споредбени прегледи од резултатите од оценувањето (меѓународни, национални, регионални, општински и училишни натпревари);
- Анализа на опфатот, осипувањето и изостанувањето од настава;
- Известување на училиштето до надлежните органи (МОН и ДПИ);
- Записници од средби со родители;
- Евиденција на заминати и новодојдени ученици (преведници);
- Евиденција за остварени средби и соработка со родителите;
- Електронски дневник;
- Учество на конкурси, пофалби и награди на учениците;
- Медиумско промовирање на постигањата на учениците;
- Увид во веб – страната на училиштето;
- Евиденција за наградени и пофалени ученици.

- **Професионален развој на наставниците, стручните соработници, воспитувачите и раководниот кадар** ќе се следи со увид во:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Извештаи од посета на наставни часови;
- Дневник за работа на стручната служба;
- Записни од посета од советници од БРО;
- Записни од посета од инспектори од ДПИ;
- Извештаи за професионалниот развој на наставниците;
- Записници од работата на стручните активи;
- Досиета на наставен кадар;
- Извештаи и списоци од реализирани интерни обуки;
- Самоевалуација и Развоен план на училиштето;
- Застапеност во медиумите и веб – страната на училиштето.

- **Следењето на Управување и раководење со училиштето** ќе се следи со увид во:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Самоевалуација и Развоен план на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Записници од Наставнички и Одделенски совети;
- Застапеност во медиумите и веб – страната на училиштето;

- **Комуникација и односи со јавноста** ќе се следи со увид во:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Записници од Наставнички и Одделенски совети;
- Увид во педагошката евиденција и документација;
- Извештаи од посета на наставен час;
- Дневник за работа на стручната служба;
- Записни од посета од советници од БРО;
- Записни од посета од инспектори од ДПИ;
- Самоевалуација и Развоен план на училиштето;

- План за следење и евалуација на реализираните Акциски планови;
- Записници од индивидуални средби со ученици и родители;
- Увид во педагошката евиденција;
- Записници од работата на ученичкиот парламент;
- Податоци за организирани предавања, работилници...;
- Досиеата на учениците;
- Увид во педагошката евиденција за изречени педагошки мерки;
- Увид во педагошката евиденција и документација за вклученост на учениците во воннаставни активности;
- Застапеност во медиумите и веб – страната на училиштето.

- Во однос на **Училишна клима и култура** имплементацијата ќе се следи преку:

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Записници од Наставнички и Одделенски совети;
- Увид во педагошката евиденција во делот за општествено – корисна и хуманитарна работа и воннаставни активности;
- Дневник за работа на стручната служба;
- Извештаи за професионален развој на наставниците;
- Самоевалуација и Развоен план на училиштето;
- План за следење и евалуација на реализираните Акциски планови;
- Записници од индивидуални средби со ученици и родители;
- Увид во педагошката евиденција;
- Записници од работата на ученичкиот парламент;
- Финансов план на училиштето;
- Склучени договори за тендери, јавни набавки и понуди;
- Податоци за организирани, предавања, работилници...;
- Досиеата на учениците;
- Записници од надлежните органи за хигиена во училиштето и здравјето на учениците;
- Увид во педагошката евиденција за изречени педагошки мерки;
- Увид во педагошката евиденција и документација за вклученост на учениците во воннаставни активности;
- Застапеност во медиумите и веб – страната на училиштето;
- Пописни листи;
- Увид во просторните капацитети.

- **Соработка на училиштето со родителите, локалната и деловната заедница и невладиниот сектор ќе се следи преку:**

- Годишен извештај за работа на училиштето;
- Записници и одлуки од состаноци на Советот на родители и Училишниот одбор (увид во документација);
- Увид во педагошката евиденција во делот за општествено – корисна и хуманитарна работа и воннаставни активности;
- Застапеност во медиумите и веб – страната на училиштето;
- Податоци за организирани предавања, работилници...;
- Документација од добиени донации;

24. Евалуација на годишната програма за работа на основното училиште

Годишната програма на училиштето претставува основен документ во кој се испланирани сите педагошки активности, одредени задачи и цели, како и начинот на координирање на сите дејствија на педагошките субјекти во училиштето, непосредно и општествената заедница и истата се темели на законски одредби во целокупното нејзино планирање и дејствување. Со следење на Годишната програма за работа ги воочуваме квалитетите во работата, но и потреба од поставување нови повисоки цели за наредната учебна година. Настојваме во континуитет да обезбедиме висок степен на одговорност и професионалност на сопствениот кадровски потенцијал во извршувањето на поставените задачи и цели. Придржувајќи се на поставените елементи во Годишната програма за работа на училиштето полесно ја исполнуваме својата работа во целост во програмскиот и организацискиот дел.

Области на евалуација:

- Наставен план и програма;
- Постигања на учениците;
- Учење и настава;
- Поддршка на учениците;
- Училишна клима;
- Ресурси;
- Унапредување и раководење.
-

Индикатори за секоја област:

- Планирања на наставниците;
- Наставен процес;
- Искуства на учениците од учењето;
- Задоволување на образовните потреби на учениците;
- Оценување како дел од наставата;
- Известување за напредокот на учениците.

Постојат повеќе начини на кои може да се соберат докази за нивоата на квалитет: преку разговори со сите заинтересирани страни, разгледување на ресурсите и документацијата, директно набљудување и анализа на документите, дискусии, прашалници, записници, увид во работата и др.

Општата употребливост на индикаторите ќе овозможи континуирано партнерство на сите нивоа на образовниот систем, што претставува дополнителна придобивка за сите инволвирани страни во образовниот процес.

Сите тие активности се планирани да се реализираат со максимално искористување на сите расположиви потенцијали и ресурси, а со земање предвид и прилагодување на способностите, можностите, желбите и интересите на учениците. Накратко, се надеваме дека годишното планирање ќе ни овозможи училиштето да биде по мерка на учениците.

25. Заклучок

Годишната програма е краткорочен развоен документ кој претставува оперативно планирање на севкупната работа на училиштето. Овој суштински документ ефикасно нè води при реализација на планираните глобални активности, евалуациско следење на сите чинители на воспитно - образовниот процес, ги предвидува сите форми и начини на работа овозможени од условите во кои работи училиштето: материјално-технички, кадровски, финансиски и други услови во пошироката заедница каде егзистира училиштето.

Годишната програма ги опфаќа сите податоци за училиштето сите предвидени активности, сите подрачја од училишниот живот почнувајќи од: училишната лична карта, просторните услови за работа и настава, план на просториите, опременоста на училиштето, структурата на училиштето редоследно од највисокиот орган, организацијата на работни места на наставниот кадар и вработените, број на паралеки, ученици, етничка и родова структура на ученици, мисија и визија на училиштето, стекнатите искуства, подрачја на промени и приоритети, задачи и цели, план за евалуација, календар за работа, видовите настава (редовна, изборна, додатна и дополнителна, слободни часови) оценување и самоевалуација, воннаставни активности, поддршка на ученици, грижа за здравјето, училишна клима, професионален развој на образовниот кадар, вклученост на семејството во училиштето, комуникација со јавноста.

Годишната програма на училиштето е документ за работа на основното училиште за тековната година и претставува најзначаен документ за работа на училиштето.

26. Комисија за изработка на годишната програма за работа

- *Добрила Јовевска – Директор*
- *Виолета Ѓорѓиевска – предметен наставник*
- *Магдалена Симовска – предметен наставник*
- *Емилија Станоевска – одделенски наставник*
- *Андријана Мачевска – стручен соработник – педагог*
- *Ивана Крчева – стручен соработник - психолог*

27. Користена литература

- Програмата за работа на училиштето од претходната учебна година (2022/2023);
- Концепција за воннаставните активности;
- Правилник за формата и содржината на годишната програма за работа на основното училиште;
- Програма за развој на училиштето;
- Подзаконски и интерни акти (Статут, етички кодекс, деловници за работа на органите правилници);
- Извештаи (Годишен извештај на училиштето, извештаи од интегрална евалуација, извештаи за финасиското работење на училиштето, записници);
- Наставните планови и програми;
- Законот за основно образование.

Директор

Поттпис на претседателот на Училишен одбор

Датум _____ **година**
Место - Пехчево

М.П

ООУ „ВАНЧО КИТАНОВ“ - ПЕХЧЕВО

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА УЧИЛИШНИОТ ОДБОР ПРИ ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево

Содржина на работа	Време на реализација	Носители на активности
Донесува статут на основното училиште	по потреба	училишен одбор, директор
Предлага годишна програма за работа на училиштето до советот на општината	август	училишен одбор, директор
Предлага годишен извештај за работа на училиштето до советот на општината	јуни	училишен одбор, директор
Донесува Развојна програма на училиштето	по потреба	училишен одбор, директор
Предлага финансиски план до основачот	ноември	училишен одбор, директор
Разгледува потреби за помош на учениците и нуди можни решенија на истите	континуирано	училишен одбор, директор стр. служба
Предлага завршна сметка до основачот	февруари	училишен одбор, директор, сметководство
Соработува со локалната власт за разрешување одредени проблеми	континуирано	училишен одбор, директор

Објавува јавен оглас за избор на директор на училиште.	по потреба	училишен одбор
Врши интервју со кандидатите за директор.	по потреба	училишен одбор
Предлага на градоначалникот на општината односно на министерот еден кандидат од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас за избор на директор	по потреба	училишен одбор
Дава предлог до директорот за избор на наставници и стручни соработници	по потреба	училишен одбор, директор
Поддршка и помош при апликација за некои проекти, со цел подобрување на условите за работа во училиштето	по потреба	училишен одбор, директор
Учество на УО во активности за подобрување и унапредување на постигнувањата на учениците.	континуирано	училишен одбор
Дава предлози, се залага и ги поддржува наставниците во нивното професионално усовршување.	континуирано	училишен одбор
Анализа на извештаи и заклучоци од седници на Совет на родители.	континуирано	училишен одбор, совет на родители
Одлучува по приговори и жалби на вработените во ОУ.	по потреба	училишен одбор
Поддршка на активности за промовирање на училиштето во општината и пошироко.	континуирано	училишен одбор, директор
Одлучува по жалби на ученици и родители односно старатели.	по потреба	училишен одбор

Претседател на УО

ПРИЛОГ 2

Програма за работа на наставничкиот совет

Содржина на работа	Време на реализација	Носители на активности
<ul style="list-style-type: none"> Утврдување на успехот од поправните испити - доколку има; Формирање на паралелки, распределба на наставни предмети, часови и одделенски раководители; Учество во изготвувањето на Годишната програма за работа на училиштето; Соработка меѓу активите за унапредување и изготвување на планирањата на наставниците; Прилагодување на наставните планови и програми кон учениците со посебни образовни потреби. 	август	директор, одделенски совети, стручни активи
<ul style="list-style-type: none"> Разгледување на Годишната програма за работа на училиштето и предлог на истата пред Училишен одбор; Соработка со цел на откривање на надарените ученици и учениците со посебни образовни потреби; Планирање и организирање на родителски средби за запознавање на родителите со наставните планови и програми; Организирање на додатна и дополнителна настава и СУА. 	септември	директор, педагог, психолог, одделенски раководители, наставници
<p>- Осврт кон успехот, редовноста и дисциплината на учениците;</p> <ul style="list-style-type: none"> Аналитички приод на успехот на учениците во преодни периоди; Планирање и анализа на родителска сраедба. 	ноември	директор, одделенски совети, стручна служба

<ul style="list-style-type: none"> ● Разгледување и утврдување на полугодишниот успех и поведение на учениците; ● Изготвување на стратегија за изноѓање начин за да им се помогне на учениците со посебни образовни потреби; ● Одобрување на учениците за побрзо напредување на учениците во основното училиште; ● Организирање на родителска средба за информација на родителите за успехот на учениците; 	<p>декември</p>	<p>директор, одделенски совети, стручна служба</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Анализа на обемот и квалитетот на примената во информатичката технологија во наставата и влијанието кон подобрување на успехот; ● Подготовки за родителска средба за информирање на родителите за успехот на учениците; ● подготовки и организирање на ученички натпревари. 	<p>април</p>	<p>директор, одделенски совети, стручна служба</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Утврдување на успехот и поведението на учениците; ● Самоевалуација на постигнати цели и задачи; ● Учество во изготвувањето на годишниот извештај за работа на училиштето; ● Разгледување на Годишниот извештеј за работа на училиштето. 	<p>мај - јуни</p>	<p>директор, одделенски совети, стручна служба</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Одбележување на празници - јубилеи <ul style="list-style-type: none"> - Детска недела - 11 Октомври - Нова година - 8 Март - 24 Мај - патронен празник 	<p>по потреба</p>	<p>директор, одделенски совети, стручна служба, стручни активни, совет на родители</p>

ПРИЛОГ 3

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СОВЕТ НА РОДИТЕЛИ

Активности	Кој ги реализира	Време на реализација
- Усвојување на Годишна програма за работа на Совет на родители;	совет на родители	септември
- Спроведување акција за собирање солидарна помош за загрозени семејства за купување на ученички прибор;	совет на родители, наставнички совет	септември
- Запознавање со Годишната програма за работа на училиштето	директор	септември
- Кооптирање нови членови на Совет на родители;	совет на родители, наставници	октомври
- Соработка со локалната власт за разрешување одредени проблеми;	совет на родители, градоначалник	континуирано
- Запознавање со условите за работа и започнување на грејна сезона;	директор	октомври
- Информации за учениците од прво и шесто одделение;	стручна служба	ноември
- Информација за уредување на училиштето, хигиенско - технички аспект и училишен двор;	совет на родители, наставнички совет	септември јуни
- Запознавање со полугодишниот успех на учениците и работата на училиштето;	директор	февруари
- Заеднички активности за одбележување на Ден на екологијата;	совет на родители, наставнички совет	март
- Реализација на планирани наставни екскурзии и полуматурска забава;	совет на родители, директор	мај
- Прослава на патрониот празник на училиштето;	совет на родители, наставнички совет, директор	мај
- Организирање на акција за собирање на средства од спонзори, донации, доброволни прилози за подобрување на условите за работа;	совет на родители, наставнички совет, директор, локална самоуправа	октомври јуни
- Разгледување на Годишниот извештај за работа на училиштето и успехот на учениците.	директор	јуни

ПРИЛОГ 4

Програма за работа на директорот во учебната 2023/2024 година

Знаејќи дека воспитувањето и образованието се општествени категории кои се реализираат во училиштето како специфична општествена институција чиј претставник и застапник е директорот, чија работа е многу значајна за оживување на работата на сите подрачја од внатрешната структура на училиштето и за работата на сите наставници, како директор и педагошки раководител на училиштето ќе ги опфатам сите подрачја од воспитно образовната работа кои се зацртани во годишната програма, а при тоа ќе се придржувам на одредбите од Законот за Основно образование.

Притоа за успешна реализација на својата работа ќе користам стручни списанија, литература, стручни материјали од Бирото за развој на образованието со што ќе остварам поголем квалитет во работата. Освен одредбите од Законот за основно образование во својата работа ќе ја користам и Годишната програма за работа на училиштето, стручните органи и тела, одлуките на Училишниот одбор, Советот на родители, упатствата на Министерството за образование и Биро за развој на образованието на Македонија.

Реализацијата на оваа програма ќе се базира и на претходно планираната и континуирана соработка со локалната самоуправа, соработката со другите основни училишта, како и други организации и установи во општината и Републиката.

Како директор на училиштето својата работа глобално ќе ја поделам на:

- административно-организаторска
- педагошко-инструктивна

АДМИНИСТРАТИВНО - ОРГАНИЗАТОРСКА РАБОТА

Во рамките на ова подрачје ќе ја иницирам и организирам целокупната работа на училиштето која ќе биде во склад со насоките и одлуките донесени од органите на управување, според кои се организира целокупниот воспитно образовен процес и организира работата на сите субјекти. Во делокругот на ова подрачје ќе вршам прераспределба на задачите на поедини носители и ќе обезбедувам механизми за следење и реализација на задачите.

ПЕДАГОШКО - ИНСТРУКТИВНА РАБОТА

Ова подрачје подразбира стручно насочување на работата на наставникот во реализацијата на наставната работа од страна на директорот. Исто така ќе се работи и со одговорните на одделенијата и паралелките и сите наставници задолжени за реализација на одделни програмски задачи од животот и работата на училиштето. Притоа целокупната работа ќе биде во склад со законите, целите и задачите на воспитно - образовната работа при што со својата работа ќе насочувам, подучувам и советувам.

Во текот на работата како директор перманентно ќе ја следам целокупната дејност, грижата за здравјето на учениците, административните работи и одржувањето на здрава и чиста средина за непречено одвивање на воспитно образовниот процес.

Планираните содржини од административно организаторската и педагошко инструктивната работа на директорот ќе се реализира на следниот начин и според следната динамика

СЕПТЕМВРИ

1. Учество во изготвување на сите видови на планови и програми за работа на училиштето;
2. Увид и анализа на годишните планирања и програмирања на наставниот кадар;
3. Давање помош при конституирањето, планирањето и организацијата на ученичките организации;
4. Помош во формирањето, планирањето и програмирањето на слободните ученички активности;
5. Индивидуални, стручно-педагошки разговори со новодојдените наставници;
6. Организирање на едnodневен крос за учениците од I до IX одделение;
7. Советодавна работа со ученици и родители;
8. Подготовка и одржување на седница на Наставничкиот совет на училиштето-континуирана активност;
9. Учество во планирањето на работата на стручните активи и одделенските совети;
10. Следење на реализацијата на сите проекти што се реализираат во училиштето-континуирана активност;
11. Учество во работата на одделенските совети за планирање, организирање и реализирање на интегрирани наставни содржини (теми);
12. Учество во планирањето, организирањето и реализирањето наставните екскурзии и на интегрираните наставни денови.
13. Формирање на Совети на родители на паралелките;
14. Согледување на материјално-техничките услови во училиштето и превземање мерки за нивно подобрување-континуирана активност;
15. Градење на ситем за откривање и следење на надарените ученици во наставата и воннаставата;
16. Реализација на промените во образовниот систем на основното образование со новата концепција за основно образование;
17. Учество во имплементација на следните приоритетни задачи во училиштето континуирана активност.

ОКТОМВРИ

Изработка на Оперативна програма за посета на наставни часови

1. Посета на часови според претходно изготвената Оперативна програма-континуирана активност;
2. Индивидуални стручно-педагошки разговори со посетените наставници-континуирана активност;
3. Подготовка и учество во организацијата за прием на првооделенците во Зедницата на учениците на училиштето и подмладокот на црвениот крст;
4. Советодавна работа со ученици и родители;
5. Посета и следење на работата на стручните активи-континуирана активност;
6. Увид и укажување за пропустите во евиденцијата на одделенските и главните книги-континуирана активност;
7. Учество во подготовките за и одбележување на 11-ти Октомври и 23-ти Октомври;
8. Организација во врска со одбележувањето на денот на учителот;
9. Уредување на веб страна на училиштето.(континуирана активност);
10. Континуирано следење на имплементација на проектите во училиштето.

НОЕМВРИ

1. Учество во работата на Училишниот одбор-континуирана активност;
2. Увид во изготвувањето на неделните и дневните подготовки на наставниците-континуирана активност;
3. Консултации со наставниците околу примената на нагледните средства во наставата;
4. Одржување на одделенските совети по првото тримесечје;
5. Подготовка и одржување на родителски средби;
6. Следење на одржувањето на дополнителната и додатната настава-континуирана активност;
7. Посета и следење на часовите од Слободните активности-континуирана активност;
8. Спроведување на работилница за насилство по одделенија;
9. Увид во оценувањето на учениците преку следење на одделенските книги и укажување на пропустите кај предметните и одделенските наставници.

ДЕКЕМВРИ

Изготвување на анализа за успехот, дисциплината и редовноста на учениците на крајот од првото тримесечје.

1. Подготовка и одржување на Наставничкиот совет;
2. Консултации и советодавна работа со родители во врска со успехот, дисциплината и редовноста на учениците;

3. Состанок со претседателите на ученичките заедници на тема: Проблеми во паралелките и мерки за разрешување;
4. Работа со ученици кои манифестираат асоцијално однесување;
5. Учество во работата на Советот на родители на училиштето - континуирана активност;
6. Спроведување на работилница за насилство по одделенија;
7. Увид во оценувањето на учениците преку следење на одделенските книги и укажување на пропустите кај предметните и одделенските наставници.

ЈАНУАРИ

- Подготовка и одржување на Одделенски совети по првото полугодие;
- Подготовка на теми за изготвување на Полугодишен извештај за работата на училиштето;
- Одржување на седница на Наставничкиот совет-Презентација на извештајот за успехот по првото полугодие;
- Реализација на прифатените пекти на училиштето- Презентација на реализаторите на истите- континуирана активност;
- Соработка и контакти со служби и институции надвор од училиштето;
- Следење на финансиската состојба во училиштето-изготвување и разгледување на финансискиот план и годишната пресметка за работата на училиштето;
- Посета на часови- континуирана активност.

ФЕВРУАРИ

Закажување на состаноци со стручните активи заради:

- информација со анализа по извршените увиди на часови во првото полугодие;
- Нагледните средства во функција за полесно и практично совладување на наставниот материјал;
- Подготовка и одржување на родителски средби;
- Консултации со наставници - Како да им се помогне на учениците кои имаат тешкотии во совладувањето на наставниот материјал;
- Разгледување на Полугодишниот извештај за работата на училиштето на Училишен одбор;
- Обука на наставниците.

МАРТ

- Учество во работата на ученичките организации во училиштето - помош во реализацијата на одредени потреби и барања на учениците;
- Согледување на резултатите од проектите кои се реализираат во училиштето и остварување на комуникација со одговорните советници од Бирото за развој на образованието;
- Учество во работата на Советот на родители на училиштето;
- Консултација со стручните соработници и превземање на мерки за подобрување на успехот, редовноста и дисциплината на учениците;
- Посета на часови од дополнителната настава и воннаставни активности;
- Организирање на акции за чистење и уредување на училиштето и училишниот двор.

АПРИЛ

Целосен увид и изготвување на информација за текот на организацијата и реализацијата на воннаставните активности.

- Подготовка и одржување на Одделенските совети по третото тримесечје;
- Организација и одржување на родителските средби;
- Подготовка и одржување на училишни натпревари по предмети;
- Учество во планирање, организирање, реализирање и презентирање на наставна екскурзија со членови од 3-то, 6-то и 9-то одделение.

МАЈ

- Увид во оценувањето на учениците преку следење на одделенските книги и укажување на пропустите кај предметните и одделенските наставници;
- Активности во соработка со стручните соработници од областа на професионалното информирање и советување на учениците од девето одделение;
- Превземање на активности за успешна презентација на училиштето преку Годишната програма во рамките на слободните ученички активности- смотри;
- Учество во подготовката и реализацијата на полуматурската вечер за учениците од девето одделение;

- Подготовка на активности за информирањето и организирањето на Изборната и настава за наредната учебна година.

ЈУНИ

- Процедура за прибирање на учебниците од учениците;
- Подготовка и одржување на одделенски совети за учениците од прво до девето одделение на крајот од учебната година;
- Анализа на реализацијата на Годишната програма за работа на училиштето со дефинирање на приоритетни задачи што треба да се реализираат во новата учебна година;
- Изготвување на Годишен извештај за работата на училиштето за учебната 2023/2024 година;
- Учество во изготвувањето на Годишна програма за училиштето, наставничкиот и одделенските совети, Училишниот одбор, Советот на родители;
- Изготвување на Годишната програма за работа на директорот;
- Организирање на дополнителна настава со учениците со негативни оценки на крајот од учебната година;
- Организација на Одделенски совети по изведената дополнителна настава(анализа на постигнатите резултати);
- Консултации со стручните соработници за текот на уписот на учениците во прво одделение и формирањето на паралелките во прво и шесто одделение;
- Првични предлози за распоред на наставниците по одделенија, предмети, часови и одделенски раководства за учебната 2023/2024 година;
- Подготовка на Концепција за изработка на годишните програми за работа на: училиштето, директорот, наставничкиот совет, одделенските совети, училишниот одбор, советот на родители и др.

АВГУСТ

- Организирање и реализација на поправни испити за учениците;
- Одржување на одделенски совети по спроведените поправни испити.
- Учество во изготвувањето на распоредот на часовите на учебната 2023/2024 година;
- Индивидуални и колективни разговори со наставниците во врска со планирањето и програмирањето на добиените задоженија;
- Помош при конституирањето на стручните активи;
- Распределба на наставниците по предмети, часови, одделенски раководства, слободни активности, додатна, изборна настава за учебната 2023/2024 година;
- Учество во координирањето и осмислувањето на интерните и екстерните форми за стручно усовршување на наставниот кадар;
- Создавање на услови и учество во реализацијата на работилници на Стручните активи;
- Подготовка на првиот ден од новата учебна година за учениците;
- Свечен прием на учениците од прво одделение;
- Запознавање на наставниот кадар со укажувања од МОН и БРО -континуирана активнос

ПРИЛОГ 5

„Детето е сонце околу кое се врти се“

**Годишна програма за работа на училишниот педагог
во ООУ „Ванчо Китанов“- Пехчево
во учебната 2023/2024 година**

**Педагог
Андријана Мачевска**

1. Вовед

Годишната програма за работа на училишниот педагог се изготвува врз основа на:

1. Законот за основно образование (Сл.весник на Република Северна Македонија бр. 161/2019, 229/2020);
2. Концепција за деветгодишно воспитание и образование;
3. Развојниот план на училиштето;
4. Статутот на ООУ „Ванчо Китанов“ Пехчево;
5. Годишен извештај за работа на училиштето во претходната учебна година;
6. Годишна програма за работа на училиштето за тековната учебна година;
7. Правилникот за начинот на водењето и содржината на педагошката евиденција и документација во основните училишта

2. Програмски подрачја

- Непосредно следење на воспитно-образовната работа во училиштето;
- Советодавно-консултативна работа со наставниците, учениците и родителите;
- Аналитичко-истражувачка работа;
- Стручно усовршување на воспитно-образовниот кадар;
- Педагошка евиденција и документација

3. Општи задачи на педагогот во училиштето

- Укажување на стручна помош при конципирањето и учествува во изготвувањето на Годишната Програма за работа на училиштето, програмите за работа на воннаставните активности и други подрачја на воспитно-образовната дејност, стручните органи и др.;
- Непосредно следење на програмираните содржини и активности во воспитно –образовната работа на училиштето.;
- Педагошко и дидактичко-методски консултации со наставниците за наставата и консултации со учениците и нивните родители;
- Советодавно - консултативна и инструктивна помош на наставниците, учениците и родителите, со цел поуспешно остварување на целите на воспитно - образовната работа;
- Програмирање, организирање и иновирање на сопственото и стручното усовршување на наставниот кадар на училиштето;
- Ефикасно организирање на целокупната воспитно - образовна работа во училиштето;
- Прилагодување на наставата на индивидуалните потреби и способности на учениците.

1. НЕПОСРЕДНО СЛЕДЕЊЕ НА ВОСПИТНО - ОБРАЗОВНАТА РАБОТА ВО УЧИЛИШТЕТО

- Активности за запишување на учениците во прво одделение и следење на нивниот развој;
- Формирање на паралелки за прво одделение според одредени критериуми;
- Запознавање на наставници од прво одделение со карактеристиките на идните првачиња;
- Следење на прилагоденоста на учениците од прво до шесто одделение како и на новодојдените ученици;
- Следење на јазичната писменост во почетните одделенија;
- Следење на однесувањето на учениците за време на нивниот целокупен престој во училиштето;
- Следење на учениците со потешкотии во учењето, емоционални проблеми;
- Следење на организацијата и реализацијата на одделенските часови и на ефектите кои ги имаат содржините на тие часови врз психолошкото, социјалното и емотивното здравје на учениците;
- Следење на организацијата и реализацијата на содржините од воннаставните ученички активности;
- Следење на интерперсоналните односи (училишна клима) во училиштето меѓу ученик - ученик, ученик - наставник и наставник - наставник на индивидуално и групно ниво;
- Работа и превенција на појавите на насилно однесување на учениците;
- Следење на годишните, тематските и дневните планирања;
- Следење и посета на часови од наставата;
- Следење на примена на различни активни форми и методи во наставата и интеракција со учениците заради нивно мотивирање;
- Следење на ефектите од реализацијата на приоритетните задачи во училиштето;
- Поддршка во изведувањето на системските прегледи и вакцинирања на учениците (информативна и техничка);
- Поддршка во работата на училишната библиотека.

2. СОВЕТОДАВНА - КОНСУЛТАТИВНА РАБОТА СО УЧЕНИЦИ, НАСТАВНИЦИ, РОДИТЕЛИ

- Инструктивно - советодавна помош на учениците кои покажуваат неуспех во учењето, емоционални потешкотии, социјална неприлагоденост, со потешкотии во учењето како групна така и индивидуална (мотивирање, поттикнување, јакнење на силните страни на личноста);
- Инструктивно - советодавна работа со наставниците за изготвување на годишните, тематските и дневните планирања како и останатите планирања на воннаставните активности и одделенскиот час, ученичка заедница, програми за стручни активи, слободни ученички активности, јавни настапи, конкурси, натпревари и др.;

- Консултативно - советодавна работа на наставниците во разрешување на проблемите на релација ученик - ученик и ученик - наставник - семејство;
- Советодавна работа со наставници во реализирање на проекти;
- Укажување на помош на наставниците при избор и примена на различни методи на наставна работа со цел мотивирање на учениците;
 - Помош на одделенска настава до петто одделение при воведување и планирање на адаптирана програма по „Кембриџ“;
 - Помош на одделенските раководители во создавањето на поволна социјална клима во одделението и воспоставување на здрави демократски односи;
 - Инструктивно - советодавна помош на наставници- почетници;
 - Информирање на наставниците за резултатите од спроведени истражувања и анализи и предлагање мерки за подобрување на конкретната појава;
 - Соработка и помош во разни проекти што ги реализира училиштето;
 - Советодавна - консултативна помош на родителите во врска со воспитувањето и образованието на нивните деца;
 - Инструктивна помош на родители за нивно вклучување во воспитно - образовната работа преку запознавање на структурата за работа во училиштето;
 - Упатства за родители;
 - Запознавање на родителите со измените и дополнувањата на Законот за основно образование;
 - Информирање на родителите за успехот што го постигнуваат нивните деца како и учениците пошироко (индивидуално, групно, Совет на родители);
 - Поддршка на работата на ученичкиот парламент (планирање на работата, организирање акции, учество на состаноци);
 - Поддршка на наставниците и учениците во организирање на културни настани, екскурзии, хуманитарни акции;
 - Стручна помош и советување при изрекување педагошки мерки (опомени и казни).

3. АНАЛИТИЧКО - ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА

- Анализа на општите услови за реализација на воспитно - образовната работа во училиштето;
- Анализа на успехот на учениците по одделни предмети по класификациони периоди (на негативните оценки на тромесечје, на целокупниот успех на полугодие и крај на учебна година, по пол, предмети, одделенија, етничка припадност);
- Професионално информирање и советување на учениците;
- Учество во изготвување на полугодишен и годишен извештај за работа на училиштето;
- Анализа на реализација на приоритетните задачи од Годишната програма за работа на училиштето;
- Анализа и евалуација на сопствената работа;
- Изготвување на анализи и извештаи за потребите на училиштето и по барање на МОН, БРО.

4. СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ВОСПИТНО - ОБРАЗОВНИОТ КАДАР

- Водење педагошки картон за наставниците;
 - Водење професионално досие на наставниците;
 - Поддршка во водење досиеа на учениците;
 - Поддршка во реализација на соработка со родителите (индивидуална и групна);
 - Поддршка во примена на критериумите за оценување на учениците;
 - Соработка со образовни, здравствени, социјални институции и други установи кои допринесуваат за остварување на целите и задачите на воспитно - образовната работа;
- Учество во размена на искуства со други педагози и психолози;
- Самостојно стручно усовршување преку учество на семинари и советувања организирани од МОН И БРО;
 - Следење на стручна литература;
 - Следење на активности на Веб страната на БРО и МОН;
 - Соработка со советници од Биро за развој на образование;
 - Стручна соработка со колеги од други училишта и други институции (социјални грижи, МВР, Медицински центар).

5. ПЕДАГОШКА ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Екстерна документација

1. Закон за основно образование;
2. Статут на училиштето;
3. Наставни планови и програми;
4. Годишна програма за работа на училиштето;
5. Правилник за оценување и напредување на учениците, педагошки мерки и акцелерации.

Интерна документација

1. Годишна програма за работа на педагогот за учебната 2023/2024 година по подрачја и оперативна по месеци;
2. Дневник за работа со ученици, наставници и родители;
3. Распоред на часови во училиштето;
4. Наставен план кој е во употреба оваа учебна година;
5. Работен календар на училиштето за учебната година;
6. Евидентни листови за ученици, наставници и родители;
7. Изработени извештаи, анализи, осврти, инструменти, материјали за работилници и други материјали.

Други задачи и активности:

1. Учество во изработката на Годишната програма за работа на училиштето;
2. Учество во активностите за одбележување на почетокот на новата учебна година;
3. Соработка со советот на родители;
4. Учество во работата на Наставнички совет, Одделенски совет и стручниот актив во одделенска настава;
5. Учество во континуирањето на училишните организации и СУА;
6. Соработка со стручни институции (образовни, здравствени, културни, социјални и информативни);
7. Водење записници од работата на стручни органи и тела во училиштето;
8. Учество во развојно планирање на училиштето.
9. Други документи кои произлегуваат од секојдневната работа

**Училишен педагог
Андријана Мачевска**

ПРИЛОГ 6

„Силната желба да научите нешто е 50% од успехот“

Годишна програма за работа на училишниот психолог
учебна - 2023/2024 година

ООУ „ Ванчо Китанов “ - Пехчево

Училишен психолог
Ивана Крчева

- **Вовед**

Годишната програма на училишниот психолог е изготвена врз основа на:

- Законот за основно образование (Службен весник на РСМ 161/2019, 229/2020) ;
- Основи на програмирање на воннаставната образовна дејност на основното училиште и работата на стручните соработници “, 1998
- Годишниот извештај за работа на училиштето во учебната 2022/2023 година;
- Годишната програма за работа на училиштето 2023/2024 година;
- Инструментот за вреднување на постигањата на стручниот соработник во основното образование;
- Статутот на училиштето.

Училишниот психолог како стручен соработник придонесува за унапредување на воспитно - образовната работа во училиштето преку користење на сознанијата од педагошката, социјалната, развојната, клиничката психологија и др. Во реализацијата на активностите од подрачјето на работата на психологот и воспоставувањето обврски како стручен соработник, соработува со сите субјекти во училиштето и надвор од него, имајќи ја во предвид целта заради која дадената активност се реализира.

Целите што ќе ги реализира психологот се следните:

- Придонес за поефикасно организирање на целокупната ВОД на училиштето;
- Придонес на наставниците што ќе овозможи нужно активирање и напредување на учениците според нивните можности;
- Реализација на активности во кои ќе дојдат до израз индивидуалните потенцијални можности на учениците, заради оптимално напредување и развој.

Задачите поставени пред психологот во училиштето ќе се решаваат преку стручна и методолошка заснована обработка на програмските содржини во следните подрачја на работа на психологот:

1. *Планирање, програмирање и организирање на воспитно-образовната работа во училиштето;*
2. *Следење на воспитно-образовната работа во училиштето;*
3. *Изготвување на стручни материјали;*
4. *Советодавно-консултативна работа;*
5. *Општо стручно усовршување на воспитно-образовниот кадар во училиштето;*
6. *Водење на педагошка евиденција и документација.*

Приоритетни цели на психологот кои произлегуваат од *тековните работни обврски*, а кои ќе бидат реализирани во оваа учебна година се:

- * Следење на континуитетот во оценувањето на напредокот и постигањата на учениците;
- * Учество во реализацијата на приоритетните задачи во училиштето.

Задачи кои произлегуваат од програмските подрачја:

а. Планирање, програмирање и организирање на воспитно – образовната работа

Во доменот на ова подрачје психологот ќе земе учество во:

- изготвувањето на годишната програма за работата на училиштето;
- изготвување сопствена програма за работа (годишна и месечна);
- учество при формирање на паралелки во прво и шесто одделение;
- изготвување анализи на тримесечја;
- учество при изготвување на Предлог годишната програма за работа на училиштето;
- учество при изготвување на Развојната програма на училиштето;
- учество при изготвување на самоевалуацијата на училиштето;
- учество при изготвување на разни интерни правилници за потребите на училиштето;
- учество при изготвување на полугодишниот и годишниот извештај за работа во училиштето;
- водење на сопствена евиденција и документација: дневник за работа, евиденција за работа со ученици, водење досиеа за работа со одредени категории ученици, евиденција и упис на нови ученици итн;
- учество во организацијата на различни училишни активности и манифестации.

2. Следење на воспитно – образовната работа

Во доменот на ова подрачје на работа психологот ќе стави посебен акцент на:

- * *Утврдување на потенцијалните можности и карактеристиките на личноста на ученикот*

Содржини на работа:

- процена на психофизичката зрелост на учениците за тргнување во училиште;
- вршење консултации со воспитувачи од детската градинка за потенцијалите на учениците кои се запишуваат во прво одделение;
- информирање на наставниците за учениците – почетници од кои може да се очекува потешко напредување;

- придонес за откривањето на ученици со поголеми можности за напредување и развој;
- работа со ученици со посебни потреби;
- учество во идентификација на надарени ученици и врз основа на испитување на нивните способности и наклоности, предлагање мерки и форми за работа со нив;
- пружање на поддршка на ученици со ранлива социјална позадина;
- пружање поддршка и давање насоки за професионална ориентација (професионално информирање, анкетирање и советување).

** Следење на напредувањето на учениците според нивните можности и според карактеристиките на нивната личност*
Содржини на работа:

- утврдување на психолошките фактори на успехот и напредувањето и утврдување на причините за неуспехот на поедини ученици и предлагање на мерки за отстранување на истите;
- советодавна и супортативна работа со ученици кои имаат емоционални, социјални, развојни потешкотии, проблеми со однесувањето, учењето, училишниот успех и адаптациски проблеми врз основа на набљудување и препознавање на индивидуалните потреби на учениците;
- превентивно ментално – хигиенска работа во ученичките колективи (предавања, работилници и слично);
- откривање на причините за заостанување на поедини ученици на преминот од петто во шесто одделение;
- препознавање на потешкотии во врсничките и семејните односи и помагање на учениците за развивање на адекватни механизми за соочување, справување и надминување на истите.

** Во соработка со директорот и педагогот, психологот ќе земе удел и во следењето на:*

- квалитетот на изготвување на глобалните, тематските и дневните планирања;
- стручниот и дидактичко – методски квалитет на наставните часови, изборната, дополнителната и додатната настава;
- квалитетот на остварувањето на планирањата од редовната, изборната, додатната настава и дополнителната настава;
- активностите на стручните активи и давање на стручна помош;
- примена на форми и средства на поттикнување на учениците за учење и работа;
- континуитетот на проверувањето и оценувањето на напредокот и постигањата на учениците.

Изготвување на стручни материјали

Во доменот на ова подрачје психологот ќе земе учество во:

- изготвување на изготвување на Предлог годишната програма за работа на училиштето;
- изготвување на Развојниот план на училиштето;

- изготвување на самоевалуацијата на училиштето;
- изготвување на разни интерни правилници за потребите на училиштето;
- изготвување на Полугодишен и Годишен извештај за работата на училиштето (прибирање на извештаите од ПУ за изработка на збирниот извештај за работата на училиштето);
- изготвување извештај за сопствената работа;
- изготвување споредбени анализи на тримесечја за успехот на учениците по паралелки, националност и по пол;
- изготвување извештаи по завршена посета на часови и увид во планирањата на наставниците;
- изготвување извештаи за изречени педагошки мерки;
- изготвување извештај за реализирани МИО активности од страна на наставниците на крајот од учебната година;
- изготвување извештаи за реализирани работилници – Советување на родители и Советување на ученици;
- изготвување извештај за постигнати резултати од учество на натпревари;
- вршење акционо истражување по потреба;
- изготвување на разни прегледи, прашалници, анкетни листови, евидентни листови, скали на процена и друго.

4. Советодавно – консултативна работа

Советодавно – консултативната работа е насочена кон сите субјекти кои директно или индиректно се вклучени во воспитно – образовниот процес на училиштето, а главна цел е афирмирање на потребата од нивна континуирана соработка.

** Соработка и советодавно – консултативни разговори со родителите и учениците во врска со:*

- вклучување на родителите во реализацијата на поедини активности од воспитно – образовен карактер;
- нередовно посетување на наставата;
- намален успех по одделни предмети;
- појава на недисциплина за време на наставата и воннаставата;
- насочување на професионалниот развој на учениците;
- собирање на информации и податоци од родителите кои ќе бидат од значење за запознавање и следење на развојот на учениците.

** Соработка и консултативна работа со наставниците*

Соработката со наставниците ќе се реализира во поглед на унапредување на ВОР и тоа преку:

- советодавна работа со наставниците со цел разбирање на развојните потреби на ученикот и изнаоѓање на најдобри начини

- за пружање на поддршка на ученикот во совладување на специфичните тешкотии во учењето;
- учество и помош во работата на стручните органи и тела во реализацијата на воспитно – образовните задачи што имаат психолошки предзнак;
 - соработка со наставниците и давање поддршка при реализацијата на проекти во училиштето;
 - соработка со раководителите на паралелките во реализацијата на поедини задачи кои се структурирани во програмата за работа на заедницата на паралелката – обработка на поедини теми од здравствено воспитание и унапредување на здравјето, професионална ориентација, запознавање на учениците со техниките и методи на успешно учење и други прашања поврзани со работата на училиштето.

5. Општостручно усовршување на наставниците

Содржини на работа:

- учество во стручното усовршување на наставниот кадар преку работата на одделенските совет, наставнички совет, стручни активи преку: стручни предавања, осврти дискусии, презентација од добиените сознанија од истражувања и анализи и друго;
- десеминации и информативни разговори со наставниците по одржани семинари и советувања;
- издвојување и посочување на натписи од стручни списанија и стручна психолошка литература со кои располага психологот и училиштето;
- упатување на наставниците на разбирање на развојот на личноста и поведението на учениците, процесот, формите и факторите на учење;
- давање помош на наставниците во изработката на различни инструменти: тестови, прашалници, евидентни листови за следење на разни активности од воспитно – образовната дејност и др.;
- следење на континуитетот во оценувањето на напредокот и постигањата на учениците и анализа на истото;
- работа со наставник – почетник.

6. Водење на педагошка евиденција и документација

Работата на психологот во ова подрачје на работа ќе биде фокусирано на:

- увид во актуелната педагошка евиденција и документација (во соработка со директорот и педагогот);
- водење на сопствена евиденција и документација;
- годишна – глобална и месечна – оперативна програма;
- дневник за работа со ученици, наставници и родители;
- досие за работа со ученици кои бараат посебен третман (протокол за работа, наоди од стручни лица и др.);
- документација од аналитичко – истраувачки работи, осврти, предавања, изработени прегледи, прашалници, извештаи и

друго.

Во текот на своето работење психологот перманентно ќе работи на своето стручно усовршување преку: индивидуално следење на стручна литература, средби и консултации со други психолози, семинари и советувања организирани од БРО, МОН, невладиниот сектор и др.

Психологот во својата работа континуирано ќе соработува со: директорот, педагогот, наставниците, психолози од други училишта, ученици и нивните родители, со ДПИ, БРО, а посебно со стручниот работник одговорен за работата на психологот и стручниот работник одговорен за училиштето.

Дел од својата работа психологот ќе обавува и во соработка со институции надвор од училиштето како што се: Центарот за социјална работа, Детска градинка „7 Септември“ - Пехчево, Здравен дом – Пехчево, МВР, Дом на култура и др.

Училишен психолог

Ивана Крчева

ПРИЛОГ 7

**Годишна програма за работа на Училишната библиотека при
ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево во учебната 2023/2024 година**

Училишната библиотека при ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево располага со библиотечен фонд од 10 152 книги. Програмата за работа на библиотекарите се темели низ следните програмски подрачја:

1. *Воспитно-образовна работа со учениците;*
2. *Соработка со наставниците, стручните соработници и родителите;*
3. *Културна и јавна работа;*
4. *Библиотечно информативна и стручна работа;*
5. *Работа во медијатека.*

ред. бр.	Програмски задачи	време на реализација	Соработници
1. Воспитно-образовна работа со учениците			
1.	Изготвување на план за работа на Училишниот Библиотекар;	IX	
2.	Зачленување на учениците во библиотеката;	IX, X	
3.	Организирана посета на правачињата во библиотеката;	IX	одд. раководител
4.	Распишување на награден конкурс по повод Месецот на книгата и доделување на награди;	X, XI	наставник по македонски јазик
5.	Промоција на нови изданија;	по потреба	
6.	Соработка со литературната и драмската секција;	континуирано	
7.	Организирање на литературно читање по повод месецот на книгата;	XI	
2. Соработка со наставниците, стручните соработници и родителите			

1.	Активности околу реализирање на проектот: „Немаме резервна планета“;	континуирано	наставници
2.	Планирање за набавка на нови лектури, стручна литература и списанија;	континуирано	директор, библиотекар, наставници
3.	Активности околу снабдување на учениците со детски списанија;	континуирано	наставници
4.	Соработка со родители на ученици.	континуирано	родители

3. Културна и јавна работа

1.	Помош во планирањето во програмата за работа на детската организација за одбележување на празници	IX	одделенски наставник, ученички парламент
2.	Учество во реализација на приредби и прослави	според прогама	
3.	Распишување на награден конкурс по повод Месецот на книгата и доделување на награди	X, XI	наставник по македонски јазик
4.	Промоција на нови изданија	по потреба	
5.	Избор на најредовни читатели и читатели рекордери	IV, V	
6.	Соработка со ОУМБ „Кочо Рацин“ - Пехчево	континуирано	
7.	Соработка со литературната и драмската секција	континуирано	
8.	Организирано литературно читање по повод Денот на мајката	III	

4. Библиотечно информативна и стручна работа

1.	Активности за обезбедување на учебници за учениците	IX	наставници
2.	Инвентирање, сигнирање, отпечатување и сместување на книгите	континуирано	
3.	Активности околу заштита на книгите	континуирано	

6. Работа во Медијатека

1.	Обезбедување на програми на училишни емисии од МРТ;	IX, X	
2.	Информирање на учениците за следење на училишни емисии на ТВ.	според програмата	

ПРИЛОГ 8

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СТРУЧНИТЕ АКТИВИ

Заеднички содржини, подрачја на сите формирани активи		
Содржини за работа	Време на реализација	Носители на активности
Соработка во изготвување на Глобално, тематско планирање, подготовка за наставата	август септември	стручни активи
По потреба прилагодување на наставниот план и програма за учениците со посебни образовни потреби	август септември	стручни активи
Планирање на воннаставни активности во училиштето	септември	стручни активи педагог, психолог, директор
Презентирање иновации и организирање нагледни часови	во текот на учебната година	стручни активи стручни соработници предметни наставници
Следење на стручна литература;	во текот на учебната година	стручни активи, стручни соработници, предметни наставници
Користење на современи наставни форми и методи на работа;	во текот на учебната година	стручни активи стручни соработници предметни наставници.
Изработка на нагледни средства и потребни материјали;	во текот на учебната година	директор, педагог, психолог, БРО
Следење на реализација на планирањата;	во текот на учебната година	директор, педагог, психолог, стручни активи
Грижа за исвоеноста на наставниот материјал, успехот и поведението на учениците;	во текот на учебната година	директор, педагог, психолог, БРО, стручни активи
Стручно усовршување;	во текот на учебната година	директор, педагог, психолог, БРО, стручни активи
Давање на извештај за спроведени активности пред стручна служба и директор на училиштето	во текот на учебната година	стручни активи, директор, педагог, психолог

ПРИЛОГ 9

Годишна програма за работа на активот на одделенска настава 2023/2024

Ред. бр.	Цели	Активности	Реализатори	Време	Ресурси-методи	Ефекти
1.	Тимска работа	<ul style="list-style-type: none"> - Формирање на стручен актив; - Изработка на програма за работа на активот 	одделенски наставници	август	наставрен план и стручна литература	Работа со договор
2.	Целосна интегрираност во наставата	<ul style="list-style-type: none"> - Усогласување на програмата за работа по предмети со интегрирање на Еко-содржини; - Разгледување на упатството за начинот на изготвување на домашна работа на учениците - Утврдување на Годишен план по предмети; - Изработка на програма за додатна/дополнителна и слободни активности; Планирање на ученички екскурзии 	членови на одделенскиот актив	август/ септември	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа
3.	Интегрираност на наставата и мотивација на учениците	<ul style="list-style-type: none"> - Усогласување на критериуми за оценување; 	наставници членови на активот	октомври	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа

		- Разговори и консултации околу изработката на тестови.				
4.	Соработка и координираност за проширувањ на знаењата	- Анализа на успехот во првото тромесечје	наставници членови на активот	ноември	стручна литература	Соработка меѓу наставници и ученици
5.	Усовршување на наставникот за примени на различни форми и методи за оценување	- анализа на реализацијата на додатната, дополнителната и слободните активности; - обработка на отворен час (професионален развој) - дискусија после часот; - Посета на часови на наставници од активот	членови на активот	декември	стручна литература со документација	Стручна соработка- унифициран метод на оценување
6.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	Евалуација на работата на стручниот актив за првото полугодие	членовите на активот	јануари	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
7.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- Права, должности и обврски на наставниците во училиштето; - Примена и согледување на потребите за набавка на современи нагледни средства	членовите на активот	февруари	стручна литература	Поквалитетна настава и професионален развој на наставниците
8.	Синхронизираност на знаењата и	- Знаење на идеи за поефективна соработка со	членови на активот, стручна	март	Стручна литература со	Соработка со родителите

	нивно интегрирање во наставата	родителите; - Организирање на меѓуодделенски натпревари –квиз; - Акција за одбележување на Ден на екологијата.	служба		документација	
9.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- Анализа на успехот и дисциплината за третото тримесечје (вреднување на ефектите од ЕКО проектот) - Подготовки за училишен регионален натпревар (петто одд.)	одговорни наставници, стручна служба	април	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
10.	Усовршување на наставниот процес	Подготовка за прослава на патронот на училиштето и одбележување на државни празници	одговорни наставници,	мај	стручна литература	Отстранување на евентуални проблеми
11.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- Анализа на успехот кај учениците од изминатата година; - Евалуација на работата на стручниот актив.	Членови на активот	јуни	педагошка документација	Влијанието на активот во стручното усовршување на наставниците

Напомена: Програмата може да претрпи измени и дополнувања во зависност од актуелните новости и измени во образованието.

Членови на активот:

- Арнаутова Ајнура
- Вучковски Елизабета
- Марковски Влатко
- Цикарска Павлинка
- Марковска Емилија
- Колевска Ленче
- Павловска Јадранка
- Таковски Сашко
- Михаиловска Љубинка
- Вучковски Зоран
- Мавровска Весна
- Станоевска Емилија
- Кратевска Оливера
- Димевска Емилија
- Мазарова Билјана
- Цикарска - Бакаловска Емилија
- Хаџи - Иванова Постолова Евица

ПРИЛОГ 10

Годишна програма за работа на активот по македонски јазик и странски јазици 2023 / 2024

АКЦИОНЕН ГОДИШЕН ПЛАН

Ред .бр.	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕСУРСИ-МЕТОДИ	ЕФЕКТИ
1.	Тимска работа	- формирање на стручен актив; - изработка на програма за работа на активот	предметни наставници	август	наставен план и стручна литература	Работа со договор
2.	Целосна интегрираност во наставата	- усогласување на програмата за работа по предмети со интегрирање на еко содржини; - разгледување на Упатството за начинот на изготвување на домашна работа за учениците; - утврдување на годишен план по предмети; - изработка на програма за додатна, дополнителна и слободни активности; - изработка на програма и план за МИО активности	членови на актив, стручна служба	август / септември	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа
3.	Интегрираност во наставта и мотивација на учениците	- усогласување на критериуми за оценување; - разговори и консултации околу изработката на тестови	членови на актив, стручна служба	октомв.	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа
4.	Соработка и координираност за проширување на знаењата	- анализа на успехот во првото тримесечје;	наставници, членови на актив,	ноември	стручна литература	Соработка меѓу наставници и ученици

5.	Усовршување на наставникот за примена на различни форми и методи за оценување	- анализа на реализацијата на додатната, дополнителната и слободните активности; - предавање на стручна тема „Улогата на современиот наставник во успешното водење на наставата во 21 век“; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот.	стручна служба, предметни наставници, членови на актив	декември	стручна литература со документација	Стручна соработка, унифициран метод на оценување
6.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- евалуација на работата на стручниот актив за прво полугодие	членовите на активот	јануари	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
7.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- права, должности и обврски за наставниците во училиштето; - примена и согледување на потребите за набавка на современи нагледни средства; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот	стручна служба, предметни наставници	февруари	стручна литература	Поквалитетна настава и професионален развој на наставниците
8.	Синхронизираност на знаењата и нивно интегрирање во наставата	- изнаоѓање на идеи за поефективна соработка со родителите; - подготовка за училишни натпревари; - акција за одбележување на денот на ЕКО и патрониот празник на училиштето, конкурси на разни теми, празници од англо -американската, француската и германската култура;	членовите на активот и одговорни наставници	септември - јуни	стручна литература со документација	Поголема соработка со родителите, награди на училишни натпревари

		- обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот				
9.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- анализа на успехот и дисциплината за третото тромесечје (вреднување на ефектите од еко проектот); - подготовки за учил., регион. и државни натпревари; – Тимска Работа.	одговорни наставници, стручна служба, членови на актив	април	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
10.	Усовршување на наставниот процес	- подготовка за прослава на патронатот на училиштето; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот.	одговорни наставници	мај	стручна литература со документација	Отстранување на евентуалните проблеми
11.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- анализа од учество на натпревари; - анализа на успехот кај учениците во изминатата година; - евалуација на работата на стручниот актив.	членови на актив, одговорни наставници	јуни	педагошка документација	Влијанието на активот во стручното усовршување на наставниците

* Програмата може да претрпи измени и дополнувања зависно од актуелните новости и измени во образованието.

Членови на активот:

1. Магдалена Симовска
2. Виолета Ѓорѓиевска
3. Јулија Велковска
4. Ванчо Сивевски
5. Александра Ковачовска - Постоловска
6. Анита Јовановски
7. Наташа Беџовска
8. Ирена Гошев

ПРИЛОГ 11

**Годишен план на Активот на природни науки и математика
(математика, биологија, географија, физика, хемија и информатика) за учебната 2023/2024 година**

	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕСУРСИ-МЕТОДИ
1.	Соработка помеѓу предметните науки по природните науки за подобра реализација на програмата	- формирање на стручен актив - изработка на програма за работа на активот; - анализа на резултатите од екстерното оценување од тековната година	предметни наставници	август	наставен план и програма и стручна литература
2.	Целосна интегрираност во наставата	- соработка и консултации во изработка на глобалните, тематските и дневните планирања - интегрирање на еко содржини во програмата; - подготовка на програма за додатна, дополнителна и слободни активности; - разгледување на Упатството за начинот на изготвување на домашна работа за учениците.	членови на актив, стручна служба	септември	стручна и прирачна литература
3.	Интегрираност во наставата и мотивација на учениците	- усогласување на критериумите за вреднување на знаењето на учениците; - разговори и консултации околу изработката на тестови; - консултирање и разгледување на можностите за користење на современи форми и методи на работа; - примена и согледување на потребите за набавка на современи нагледни средства	членови на актив, стручна служба	октомври	стручна литература

4.	Соработка и координираност за проширување на знаењата	- разговор и консултации за обемот на усвоеноста на содржините и успехот на учениците во првото тромесечје	наставници, членови на актив	ноември	стручна литература
5.	Анализа на постигнатоста на знаењата на учениците преку реализирање на додатна и дополнителна настава, и слободни активности	- анализа на реализацијата на додатната, дополнителната и слободните активности	стручна служба, предметни наставници, членови на актив	декември	стручна литература со документација
6.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- евалуација на работата на стручниот актив за прво полугодие; - разговор и консултации за обемот на усвоеноста на содржините и успехот на учениците.	членовите на активот	јануари	педагошка документација
7.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- размена на искуства за обработка на исти и слични содржини во различни предмети; - меѓусебна консултација за користење на дополнителна стручна литература.	стручна служба, предметни наставници	февруари	стручна литература
8.	Синхронизираност на знаењата и нивно интегрирање во наставата	- изнаоѓање на идеи за поефективна соработка со родителите; - подготовка за училишни натпревари; - акција за одбележување на Ден на екологијата; - изведување настава во природа и во едукативниот центар во с. Негрево;	одговорни наставници, членови на актив, стручна служба	март	стручна литература со документација

		- посета на работни организации кои изведуваат активности зависно од потребите на наставата.			
9.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- анализа на успехот и дисциплината за третото тромесечје; - подготовки за регионални и државни натпревари; - обработка на отворен час и дискусија после часот	одговорни наставници, стручна служба, членови на актив	април	педагошка документација
10.	Усовршување на наставниот процес	- анализа од учество на натпревари	одговорни наставници	мај	стручна литература со документација
11.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- евалуација на работата на стручниот актив за второ полугодие; - разговор и консултации за обемот на усвоеноста на содржините и успехот на учениците.	членови на актив, одговорни наставници	јуни	педагошка документација

Членови на активот:

- *Маја Самарџиски*
- *Јасминка Ѓорѓиевска*
- *Валентина Станоевска*
- *Николина Каракашова*
- *Лидија Голчовска*
- *Милан Трајановски*
- *Елена Поповска*

ПРИЛОГ 12

Годишна програма за работа на активот по Спорт - Музика - Уметност - Техничко образование
ООУ “Ванчо Китанов” Пехчево 2023 / 2024

Р.Б р	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ	РЕСУРСИ- МЕТОДИ	ЕФЕКТИ
1.	Тимска работа	- формирање на стручен актив; - изработка на програма за работа на активот.	предметни наставници	август	наставен план и стручна литература	Работа со договор
2.	Целосна интегрираност во наставата	- усогласување на програмата за работа по предмети со интегрирање на еко содржини; - разгледување на Упатството за начинот на изготвување на домашна работа за учениците; - утврдување на годишен план по предмети; - изработка на програма за додатна, дополнителна и слободни активности; - изработка на годишна програма за МИО активности.	членови на актив, стручна служба	август / септември	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа
3.	Интегрираност во наставта и мотивација на учениците	- усогласување на критериуми за оценување; - разговори и консултации околу изработката на тестови.	членови на актив, стручна служба	октомври	стручна литература	Изготвување еднаков модел за работа
4.	Соработка и координираност за проширување на знаењата	- анализа на успехот во првото тримесечје	наставници, членови на актив,	ноември	стручна литература	Соработка меѓу наставници и ученици

5.	Усовршување на наставникот за примена на различни форми и методи за оценување	<ul style="list-style-type: none"> - анализа на реализацијата на додатната, дополнителната, слободните активности и МИО активности; - предавање на стручна тема „Улогата на современиот наставник во успешното водење на наставата во 21 век“; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот. 	стручна служба, предметни наставници, членови на актив	декември	стручна литература со документација	Стручна соработка, унифициран метод на оценување
6.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- евалуација на работата на стручниот актив за прво полугодие	членовите на активот	јануари	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
7.	Соработка за постигнување на подобри резултати	<ul style="list-style-type: none"> - права, должности и обврски за наставниците во училиштето; - примена и согледување на потребите за набавка на современи нагледни средства; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот 	стручна служба, предметни наставници	февруари	стручна литература	Поквалитетна настава и професионален развој на наставниците
8.	Синхронизираност на знаењата и нивно интегрирање во наставата	<ul style="list-style-type: none"> - изнаоѓање на идеи за поефективна соработка со родителите; - подготовка за училишни натпревари. 	одговорни наставници, членови на актив,	март	стручна литература со документација	Поголема соработка со родителите, награди на

			стручна служба			училишни натпревари
9.	Соработка за постигнување на подобри резултати	- анализа на успехот и дисциплината за третото тримесечје; - тимска работа	одговорни наставници, стручна служба, членови на актив	април	педагошка документација	Поголема мотивираност на учениците
10.	Усовршување на наставниот процес	- подготовка за прослава на патронатот на училиштето; - обработка на отворен час (професионален развој), дискусија после часот	одговорни наставници	мај	стручна литература со документација	Отстранување на евентуалните проблеми
11.	Увид на постигнатиот успех и ангажираност за подобрување на работата	- анализа од учество на натпревари; - анализа на успехот кај учениците во изминатата година; - евалуација на работата на стручниот актив.	членови на актив, одговорни наставници	јуни	педагошка документација	Влијанието на активот во стручното усовршување на наставниците

Напомена: Програмата може да претрпи измени и дополнувања зависно од актуелните новости и измени во образованието.

Членови на активот:

- *Горан Овчарски*
- *Бранко Соколчовски*
- *Ани Биковска*
- *Алексадар Парасков*
- *Афродита Денковска*
- *Душка Поповска*
- *Андреј Митровски*

ПРИЛОГ 13

МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

ГЛОБАЛНО ПЛАНИРАЊЕ ЗА МИО *Меѓуетничка интеграција во образованието*
ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево

„ЕДЕН СВЕТ, А ТОЛКУ МНОГУ БОИ“

Поглобални активности	Очекуван резултат/продукт	(пред)услови	реализатори	Термин (од/до)
Формирање партнерство со училиште со друг наставен јазик	<ul style="list-style-type: none"> - формирано партнерство според бараните критериуми; - организирана заедничка работна(договорна) средба меѓу тимовите на партнерските училишта; - подготвен предлог план за соработка и комуникација меѓу партнерските училишта; - доставен потпишан формулар за формираното партнерство до канцеларијата на ПМИО. 	<ul style="list-style-type: none"> - формирање листа на потенцијални партнер училишта со основни податоци за нив; - контактирање со потенцијалните партнер училишта; - обезбедена согласност од страна на наставниците, родителите и Училишниот одбор за активно вклучување во партнерство со предложеното училиште. 	директор, координатор СИТ	Континуирано цела учебна година
Воведување МИО активности во годишната програма	<ul style="list-style-type: none"> - усвоена Годишна програма со МИО заложбите на училиштето вклучени во мисијата и визијата; - усвоената Годишна програма содржи план за акција кој посочува на конкретните самостојни активности на училиштата и јасно ги дефинира нивните цели. 	<ul style="list-style-type: none"> - констатирана состојбата во училиштето во поглед на постоечките активности за меѓуетничка интеграција; - подготвена листа на потенцијални самостојни активности на училиштето; - подготвена листа на потенцијални заеднички активности со партнер Училиштата; - одржана работна средба за планирање со тимот за училишна интеграција од партнерското училиште. 	СИТ, директор, наставници	август/октомври
Планирање на конкретните активности	<ul style="list-style-type: none"> - подготвени акциони планови за секоја предвидена конкретна активност (секој тим од реализатори го има приложено својот акционен 	<ul style="list-style-type: none"> - формирани тимови од реализатори за планираните активности; - одржани работни средби за планирање 	наставници, работни групи	I/прво/ полугодие

<p>Индивидуални контакти помеѓу наставници кои предаваат на различни наставни јазици</p>	<p>план до тимот за училишна интеграција).</p> <ul style="list-style-type: none"> - размена на искуства; - заедничка соработка и планови 	<p>со тимовите од реализатори од партнер училиштата.</p> <ul style="list-style-type: none"> - воспоставување на контакт; - одржување на комуникација 	<p>наставници</p>	<p>континуирано цела учебна година</p>
<p>Реализација на планираните активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сите планирани конкретни активности и заедничките активности со партнер училиштето с спроведуваат во училиштето според тоа како е предвидено со акционите планови; - одржување на состаноци на стручните активи на кои се разгледуваат примери на успешни практики за самостојни и заеднички активности; - обезбедена е евиденција и докази за спроведените самостојни активности на училиштето и на заедничките со партнер училиштето. 	<ul style="list-style-type: none"> - наставниците ги користат прирачниците за заеднички активности и демократско учество како главен ресурс во планирање и спроведување на активностите; - наставниците водат портфолио во кое собираат успешни практики и прават рефлексии и анализа од спроведените активности. 	<p>наставници</p>	<p>Цела година</p>
<p>Следење на реализацијата на активностите</p>	<ul style="list-style-type: none"> - месечни извештаи од реализацијата на планираните активности подготвени од страна на тимовите реализатори и доставени до тимовите за училишна интеграција; - континуирано истакнување информации на табла во 	<ul style="list-style-type: none"> - инструменти подготвени од ПМИО за мониторинг на реализацијата на активностите (секое подрачје на активност има клучни точки за следење); - редовни средби на тимовите, на кои се дискутира за реализацијата на активностите 	<p>наставници</p>	<p>Цела година</p>

	канцеларија за реализација на активностите.	на ниво на училиште и помеѓу партнер училиштата.		
Самоеволуација на училиштето	- извештај од резултатите добиени со примена на прашалникот за самоевалуација на наставници, ученици и родители; - извештај за тоа како реализацијата на активностите за <i>МИО</i> придонесла за подобрување на состојбата.	- пополнет прашалникот за самоеволуација од страна на наставници, ученици и родители; - учество на наставникот по информатика во обработката на одговорите дадени на прашалникот	наставници родители, ученици	мај - јуни
Промоција на реализираните проекти	- најмалку еден промотивен настан на училишно ниво за презентација на активностите пред управата, наставниците, учениците, родителите и претставници од општината; - континуирано ажурирање на информации на порталот за <i>МИО</i> на училишната веб страна	- подготвен промотивен материјал(постери, брошури и/или други материјали) што го прикажуваат процесот и продуктот од реализираните активности; - поканети гости на настанот; - отворен <i>МИО</i> портал на веб страницата на училиштето	одговорно лице за односи со јавноста	Ден на екологијата, патронен празник
Водење професионално портфолио и сертификација	- разгледани критериуми за сертификација и фазите во спроведување на процедура за сертификација на членовите на тимот за училишна интеграција и за наставниците; - одржан состанок за начинот на водење и евалуација на професионалното портфолио.	- вклучување на активности за меѓуетничка интеграција во професионалното портфолио во кое наставниците собираат успешни практики и прават рефлексивна анализа на спроведените активности во текот на второто полугодие.	СИТ, наставници	мај - уни

ПРИЛОГ 13/2

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА МИО ВО ОБРАЗОВАНИЕТО МЕЃУ ПАРТНЕР - УЧИЛИШТАТА

Глобални активности	Конкретни активности	Очекувани резултати	Учесници	Време на реализација
1. Краткотрајни воннаставни активности	<ul style="list-style-type: none"> - Планиран излет; - Патронен празник. 	<ul style="list-style-type: none"> - Меѓусебно запознавање; - Промоција на соработката на партнер - училиштата на повисоко ниво. 	наставници, ученици, претставници на општината, родители	септември - мај
2. Подолготрајни воннаставни активности	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Проект-</i> Запознавање со значајни културно - историски објекти во општината 	<ul style="list-style-type: none"> - Заедничко воочување за коегзистенција на повеќе култури во рамките на општината. 	наставници, ученици	континуирано
3. Заеднички активности со учениците во редовната настава	<ul style="list-style-type: none"> - Еко интеграција; - ОЖВ; - Заеднички интегрирани часови. 	<ul style="list-style-type: none"> - Заедничко дружење, запознавање на карактеристиките на етникумите 	Еко одбор и еко патроли, ученици, наставници	Во текот на учебната
4. Професионална соработка меѓу наставниците со различни наставни јазици	<ul style="list-style-type: none"> - Интегрирани часови со партнер училиштето и размена на искуства и иновација во наставата 	<ul style="list-style-type: none"> - Заедничко дружење, запознавање на карактеристиките на етникумите. 	наставници, стручна служба	По договор во текот на учебната година
5. Соработка меѓу ученичките организации	<ul style="list-style-type: none"> - Заеднички проект <i>„Биодиверзитетот во нашиот школски двор“</i> во духот на 	<ul style="list-style-type: none"> - Преку симболиката на проектот учениците ја воочуваат потребата од 	ученици од партнерски училишта	второ полугодие

	природата и нејзината - симболика	- негување на различностите		
--	---	--------------------------------	--	--

Тим за училишна интеграција

Забелешка: Постои можност за промена на изведувањето на планираните заеднички активности поради немање партнер училиште во моментот на правење на Годишната програма.

ПРИЛОГ 13/3

План за унапредување на МИО за Годишна програма

Приоритетен индикатор	Цели	Стратегии и акции	Време на реализација
Подрачје 1: Училишна клима и односи во училиштето			
Индикатори со пониска оценка како приоритет за подобрување			
1. 1.2. Училишниот кадар соработува и учествува во планирањето, реализацијата и самопроценката на МИО активностите	- Знаоѓање на стратегија за вклучување на училишниот кадар при планирањето, реализацијата и самопроценката на МИО активностите	- Почести посети на часови со планирани МИО активности во редовната настава и ОЖВ од страна на членовите на СИТ-от	септември - јуни
2. 1.4. Родителите и членовите на заедницата соработуваат и се вклучени во активностите за унапредување на МИО	- Поактивна вклученост на родителите и членовите на заедницата во активностите за унапредување на МИО	- Писмени покани до родителите; - Почести средби, состаноци, работилници и сл.	септември - јуни
Подрачје 2: Управување, раководење и училишни политики/процедури			
Индикатори со пониска оценка како приоритети за подобрување			
1. 2.2. Воспоставена е структура за поддршка на континуирано унапредување на МИО во училиштето	- Ревидирање на Развојниот план со МИО активности; - Активна вклученост на сите структури при реализација на МИО активности	- Изработка на Развоен план; - Редовно информирање за сите новини во врска со МИО активностите и посета на часови во кои има вметнато МИО активности	септември - јуни
2. 2.3. На редовна основа се собираат различни податоци за да се следи успехот во реализацијата на МИО и да се одредат развојни приоритети	- Знаоѓање на начини за активна вклученост на сите наставници во реализација на МИО активности за да може да се реализира предвиденото	- Поактивно вклучување во посетата на часови од страна на СИТ-от	септември - јуни

3. 2.4. Следење на квалитетот на реализацијата на активностите на МИО и професионалниот развој во доменот на МИО се вклучени во училишните практики/политики	- Изнаоѓање стратегија за поактивна вклученост на наставниците во МИО програмата	- Пронаоѓање на партнер училиште	септември - јуни
Подрачје 3: Настава и учење и компетенции на наставниците за практична примена на МИО			
Индикатори со пониска оценка како приоритети за подобрување			
1. 3.5. Вклучување на поголем дел на наставниците во реализацијата на МИО активностите	- Поголема вклученост на поголем дел од наставниците во вклучување на МИО активности	- Посета на семинари од страна на наставниците - Пронаоѓање на партнер училиште	септември - јуни

ПРИЛОГ 14

ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево

Програма за антикорупциска едукација на учениците
2023/2024

Програмата „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“ е основа за воспоставување вредносен систем што ќе ги промовира придобивките од доброто владеење и однесување. Заменувајќи ги лошите навики и пораки со добри и истакнувајќи ги позитивните примери, ученикот ќе може да ја препознае корупцијата и да се заштити од оваа негативна општествена појава. Програмата ќе овозможи учениците да можат да ги препознаваат механизмите за спречување на корупцијата, да го сфатат штетното влијание на корупцијата во општеството, како и улогата на Државната комисија за спречување на корупција во Република Македонија и механизмите преку кои таа дејствува.

Методологија на реализирање

- предавања за запознавање на учениците со поимите, можностите за заштита и превентивно делување кон корупциските активности;
- работилници за антикорупциска едукација на учениците, со чија помош истите ќе бидат ставени во активна ситуација, во која ќе земат учество;
- запознавање на пошироката јавност со активностите поврзани со борбата против корупцијата преку работата на учениците;
- покана и учество на личности поврзани со борбата против корупцијата.

Целите кои ги вклучува програмата за антикорупциска едукација, посветена на учениците од основните училишта, е тие да бидат запознаени со одредени поими, односно преку одредени активности да разберат за корупцијата и антикорупцијата, да анализираат ситуации, личности и настани поврзани со корупцијата, да се стават во друга ситуација и преку совладување на материјата да станат активни граѓани, коишто ќе придонесат кон развојот на модерното демократско општество.

Цели на проектот

Ученикот/ученичката е потребно:

- да се запознае со поимите корупција, антикорупција, интегритет и етичност;
- да се запознае што значи „одолевање на социјален притисок“;
- да знае за облиците во кои може да се појави корупцијата и начинот на спречување и заштита од истата;
- да ги препознава механизмите за спречување на корупцијата;
- да го сфати штетното влијание на корупцијата во општеството;

- да ја сфати улогата на Државната комисија за спречување на корупција во Република Македонија и механизмите преку кои таа делува;
- да анализира како и каде може да се појави корупцијата и на кој начин може да се спречи истата;
- да се стави во ситуација, во која ќе има активна улога, преку која ќе разбере за антикорупцијата и за потребата од антикорупциска едукација и
- да се стави во улога на активен граѓанин, кој ќе придонесе за развојот на Република Македонија.

Поими

Корупција, антикорупција, интегритет, етичност, социјален притисок, механизми за спречување на корупцијата, Државна комисија за спречување на корупција, пари, подароци, облека, храна, услуги.

Реченици посветени на корупцијата (слогани/пароли)

а) Носечка реченица: Корупција - ја сечеш гранката на којашто седиш.

б) Други реченици посветени на корупцијата;

Програма за антикорупциска едукација на учениците					
Ред. Бр.	Активности	Цели	Соработници	Време	Очекувани исходи
1.	- Поим за корупција, антикорупција, интегритет, социјален притисок, етичност - предавање - Поим за корупција, антикорупција, интегритет, социјален притисок, етичност – запознавање со поимите на час на одделенска заедница (VI одд.)	Да се запознаат учениците со поимите корупција, антикорупција, интегритет и етичност.	одделенските раководители од VI одделение; Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена	октомври	Поголем број на ученици имаат јасна претстава за наведените поими

			Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски – одделенски наставник		
2.	„Немој да ја сечеш гранката на којашто седиш“ – работилница	Да се пронајдат начини и модули како да се справиме со корупцијата	Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски – одделенски наставник	ноември	Развивање на култура на нетолеранција кон корупцијата
3.	Креирање на постер – ИКТ „Немој да ја сечеш гранката на којашто седиш“ – работилница по повод интернационалниот ден против корупција, 09.12.2022 г	Користење на онлајн алатки и Офис програма за креирање на постер на тема антикорупција. Изложување на изработките од учениците во антикорупцискот о катче.	Одделенските раководители од VIII одделение; Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски – одделенски наставник	декември	Информираност на целото училиште и пошироката јавност за активностите на учениците

4.	Пишување на драма –скеч на тема антикорупција	Да ги применат техниките за слободно пишување; Да можат да искажат став; Работа во група или пар.	наставниците по македонски јазик во училиштето; Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски– одделенски наставник	јануари-февруари	Готови драмски текстови на тема антикорупција
5.	Внатрешен конфликт и како да кажеме НЕ! – работилница	Да се запознаат учениците со поинот „внатрешен конфликт“ и како да се справат со таквиот проблем; Учениците да се спознаат себеси и другите, а со тоа да ја препознаат корупцијата и да кажат не.	Психолог (или педагог од училиштето), наставник по етика, Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски– одделенски наставник	март	Учениците знаат за внатрешен конфликт и знаците кои зборуваат за постоење на внатрешен конфликт.

6.	Гледање на краток филм и пишување на есеј на тема антикорупција	Да ги развиваат вештините за критично мислење;	Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски–	април	Можат да препознаат корупција; Го искажуваат својот став и можат да го одбранат.
7.	Училишен перформанс „Немој да ја сечеш гранката на која што седиш“ (Изведба на скечот, драмата на тема антикорупција, читање на најдобриот есеј)	Да се запознае пошироката јавност со проблемот корупција преку театар	Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски–	мај	Информирана јавност
8.	Евалуација и извештај за реализирани активности на Програмата за антикорупција	Да се согледаат ефектите од изученото	Влатко Шалески – наставник по граѓанско образование, Николина Каракашова – наставник по географија, Александра Ковачовска – наставник по англиски	јуни	Сумирање на ефектите од програмата и предлог акционен план за подобрување и идни активности; Извештај

			јазик, Магдалена Симовска - наставник по француски јазик, Зоран Вучковски – одделенски наставник		
--	--	--	--	--	--

Наставни средства

- Прирачник за наставниците за часовите кои се дел од воннаставните активности, во рамките на проектот „Програма за антикорупциска едукација на учениците од основните училишта“
- Работни листови за наставниците за часовите кои се организирани на воннаставните активности во рамките на проектот „Програма за антикорупциска едукација на учениците од основните училишта“
- Power point презентација во која се објаснуваат основните поими дадени за учениците;
- Кратки филмови на тема антикорупција;
- Хамери, фломастери, листови во боја, маркери, лепило, ножици;
- Лаптоп, прожектор;
- компјутери, Интернет;
- работни листови изработени од наставниците;

* Сите активности се изведуваат во воннаставните активности по предметот граѓанска култура во VIII одделение. За сите активности времетрајето на часовите е 40 минути.

Тим за антикорупциска едукација при ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево

- Влатко Шалески - наставник по граѓанско образование;
- Николина Каракашова - наставник по географија;
- Александра Ковачовска - наставник по англиски јазик;
- Магдалена Симовска - наставник по француски јазик;
- Зоран Вучковски - одделенски наставник

ПРИЛОГ 15

Програма за работа на училишниот хор во учебната 2023/2024

Содржини	Цели за ученикот	Цели за наставникот	Време на реализација
„Заедно можеме“ – Тоше и пријателите	<ul style="list-style-type: none"> - да дискутира за формата на композицијата; - да се оспособува за интерпретација со придружба на инструмент; - да пее соло; - да објаснува за карактерот на композицијата; 	<ul style="list-style-type: none"> - објаснува за начинот на исполнување на композицијата - работи со солисти 	<ul style="list-style-type: none"> - јануари - февруари - март
„Дафино вино црвено“- народна	<ul style="list-style-type: none"> - да идентификува композиција; - да дискутира за карактерот на песната; 	<ul style="list-style-type: none"> - објаснува за композицијата; - го анализира текстот; 	<ul style="list-style-type: none"> - март - април - мај
„Елено ќерко“- народна	<ul style="list-style-type: none"> - да дискутира за карактерот на песната; - да објаснува за текстот; 	<ul style="list-style-type: none"> -објаснува за карактерот на композицијата; -објаснува за начинот на интерпретација; 	<ul style="list-style-type: none"> - април - мај

Одговорен наставник: Александар Парасков

ПРИЛОГ 16

Програма за работа на училишниот оркестар во учебната 2023/2024

Содржини	Цели за ученикот	Цели за наставникот	Време на реализација
Аудиција	<ul style="list-style-type: none"> - да е музикален; - да има чувство за ритам; - да поседува способност за инструментална интерпретација; - да демонстрира една песна по свој избор; - воочува времетраењето на нотите и паузите; - пее мелодиски вежби; 	<ul style="list-style-type: none"> - организира аудиција (формирање на оркестар); - проверување на знаењата од областа на основите на музиката писменост; - презентација на ритмички вежби; - презентација на мелодиски вежби; 	<ul style="list-style-type: none"> - септември, - во текот на целата учебна година
Запознавање со инструментот мандолина, мандола, гитара, контрабас	<ul style="list-style-type: none"> - да памти за поделбата на жичаните трзачки инструменти; - да ги препознава (по нивната звучност) од други видови на инструменти; - да дискутира за секој инструмент од група на жичани трзачки инструменти; 	<ul style="list-style-type: none"> - презентира жичани трзачки инструменти; - објаснува за поделбата на жичаните трзачки инструменти; - демонстрира аудио-видео снимка со жичани и трзачки инструменти и друг вид на инструменти; - објаснува за (секој пооделно) жичан трзачки инструмент; - демонстрира слики за жичани трзачки инструменти; 	<ul style="list-style-type: none"> - септември, - октомври

<p>Жичани трзачки инструменти, Запознавање со нивните делови, боја, жици и слично</p>	<ul style="list-style-type: none"> - познава видови на мандолина, мандола, гитара, бас; - ја идентификува мандолината; - памти за начинот на чување и одржување на мандолината, мандолата, гитарата, басот; - правилно држење; правилно седење; - да демонстрира вежби за трзање; - демонстрира правилен начин на држење на инструментот; - демонстрира вежби за секој тон (сол; ми; сол-ми; фа; сол-фа-ми; до; сол-фа-ми-до; ре; до-ре-ми-фа-сол; ла; до²; си;); - демонстрира начинот на произведување на тонот преку одредени вежби за секој тон; - да дискутира за формата на композицијата; 	<ul style="list-style-type: none"> - препознава видови на жичани трзачки инструменти; - објаснува за мандолина, мандола, гитара, бас; - објаснува како се чуваат и одржуваат жичани трзачки инструменти; - презентира правилен начин на држење; - објаснува правилен начин на трзање; - презентира свирење во различна динамика; - презентација на начинот на произведување на тонот (сол; ми; сол-ми; фа; сол-фа-ми; до; сол-фа-ми-до; ре; до-ре-ми-фа-сол; ла; до²; си;); - објаснува како се произведува тон (за секој тон преку соодветни вежби); - објаснува за формата на композицијата; 	<ul style="list-style-type: none"> - октомври, - ноември
---	--	--	--

Одговорен наставник: Александар Парасков

ПРИЛОГ 17**Еднодневен ученички крос за учениците од I до IX одделение во учебната 2023/2024**

Во составот на наставата по Физичко и здравствено образование, а во согласност со наставната програма од БРО предвидени се есенски и пролетен крос за учениците од I до IX одделение кои ќе се реализираат од страна на наставниците по ФЗО, а во соработка со останатите наставници и одделенски раководители. Во активностите ќе бидат вклучени и лица од локалната самоуправа и припадници за одражување на јавен ред и мир.

- **Воспитно – образовни цели:**

- поволно влијание на психо-соматските особини на младиот човек (подобрување на општата моторика со особен акцент на подобрување на срцето и срцево-садовиот и систем за дишење);
- можност за контрола и самоконтрола на споменатата моторичка способност, истрајност како основен претставник на општата моторика;
- психофизички развој на учениците, зајакнување на нивното здравје, изградување на навики за здрав живот и спортска активност како и правилно држење на телото.

- **Задачи:**

- со овие активности се развива љубопитноста, истражувачкиот дух, дружење со други одделенија, меѓусебна соработка, солидарност, другарство и слично;
- развивање интерес и заштита на природата и еколошки навики;
- социјализација, колективна заштита, развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики на здраво живеење.

- **Активности, подготовка и реализација:**

Наставниците по физичко и здравствено образование задолжени за реализација на крос активностите Ани Биковска и Афродита Денковска, согласно прописите и правилата за одржување на училишен крос ќе обезбедат соодветни улови и ќе подготви крос патека која ќе биде надвор од училишните простории, а во рамките на нашата општина. Согласно со прописите за јавен ред и мир и општинските институции (полиција и здравство) ќе бидат навремено обавестени со цел да бидат спремни и подготвени да реагираат доколку се појават одредени несакани и непредвидени проблеми. Учениците ќе бидат тековно и навремено известени со цел да се подготват и психички и физички за одржување на крос активностите и да си обезбедат соодветна спортска опрема.

Одговорни наставници: Афродита Денковска, Ани Биковска, Душка Поповска, Андреј Митровски

ПРИЛОГ 18

Спортски ден за учениците од I до IX одделение во учебната 2023/2024

Во составот на наставата по Физичко и здравствено образование, а во согласност со наставната програма од БРО предвиден е спортски ден за учениците од I до IX одделение кој ќе се реализира од страна на наставниците по ФЗО, а во соработка со останатите наставници и одделенски раководители.

- **Воспитно – образовни цели:**

- поволно влијание на психо-соматските особини на младиот човек (подобрување на општата моторика со особен акцент на подобрување на срцето и срцево-садовиот и систем за дишење);
- можност за контрола и самоконтрола на споменатата моторичка способност, истрајност како основен претставник на општата моторика;
- психофизички развој на учениците, зајакнување на нивното здравје, изградување на навики за здрав живот и спортска активност како и правилно држење на телото.

- **Задачи:**

- со овие активности се развива љубопитноста, истражувачкиот дух, дружење со други одделенија, меѓусебна соработка, солидарност, другарство и фер- плеј игра да знаат да примаат пораз и победа и слично;
- развивање на интерес кај младите за бавење на спорт;
- развивање на комплекси кај децата;
- развивање интерес и заштита на природата и еколошки навики;
- социјализација, колективна заштита, развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики на здраво живеење.

- **Активности, подготовка и реализација:**

- Спортскиот ден во зависност од условите може да се одржи на игралиште на отворено или во спортска сала.
- Наставниците по физичко и здравствено образование се задолжени за реализација на активностите за спортскиот ден. А тоа се: Ани Биковска, Афродита Денковска, Душка Поповска и Андреј Митровски.

Денот на спортскиот ден однапред се определува. Содржините на активности кои ќе се одржат тогаш се: елементарни игри, штафетни игри, игри без граници, полигони, спортски игри (мал фудбал, кошарка, одбојка, ракомет). Учениците ќе бидат тековно и навремено известени со цел да се подготват и психички и физички за одржување на активностите и да си обезбедат соодветна спортска опрема.

Одговорни наставници: Афродита Денковска, Ани Биковска, Душка Поповска, Андреј Митровски

ПРИЛОГ 19**Еднодневни посети на спортски натпревари, ликовни изложби, музички настани и други манифестации за учениците од I до IX одделение во учената 2023/2024 година**

За остварување на воспитните и образовните цели согласно со развојните периоди за учениците од I до IX одделение во учебната година 2023/2024 ќе се организираат посети на културни, музички, спортски, научни и други манифестации (посета на зоолошка градина, посета на музички детски фестивал, саем, театар, опера, музеи, лизгалишта и друго). Еднодневните посети (екскурзии) ќе се организираат во согласност со интересите на учениците и можностите на родителите, а можат да се реализираат во институциите во нашата општина и пошироко во нашата држава.

Програмата што ја предвидуваме за еднодневни посети на спортски натпревари, ликовни изложби, музички настани за учениците од I до IX одделение во учената 2023/2024 година содржи :

- Посета на спортски натпревари (фудбал, ракомет, одбојка, кошарка);
- Посета на ликовни изложби на наши и странски уметници;
- Посета на музички настан (опера, балет, мјузикл);
- Други посети (посета на зоолошка градина, посета на детски музички фестивал, саем, театар, опера, музеи, лизгалишта и сл.)

- **Воспитно – образовни цели**

- посебен акцент се става врз знаењата, вештините и вредностите во когнитивното, емоционалното, социјалното и психомоторното подрачје;
- треба да бидат достапни за сите ученици;
- целта е да се доживуваат како интересни, корисни и забавни за учениците.

- **Задачи:**

- со овие активности се развива љубопитноста, истражувачкиот дух, дружење со други одделенија, меѓусебна соработка, солидарност, другарство и слично;
- развивање интерес и заштита на природата и стекнување еколошки навики;
- социјализација, колективна заштита, развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики на здраво живеење;
- развивање интерес за музичката уметност;
- развивање интерес за ликовната уметност.

- **Активности, подготовка и реализација:**

Активностите кои што се предвидени во еднодневните посети (екскурзии) претходно се планирани во годишната програма на училиштето. За овие посети се задолжени наставниците кои предаваат наставни предмети од соодветната област. Овие активности претходно се планираат од страна на наставниците, а во соработка со учениците (тимска работа).

За посетата на овие настани претходно ќе се знае каде ќе се оди, кој ден ќе се оди, колку ученици ќе одат, со што ќе одат. Родителите мора да имаат прецизни информации за начинот на организација и реализација, да бидат навреме известени за настанот. Реализацијата ќе биде во текот на целата година во зависност од интересот на учениците и понудените можности за реализација на посета.

ПРИЛОГ 20

Еднодневни посети на организации, едукативни центри и изведување настава во природа за учениците од I до IX одделение во учената 2023/2024

Во составот на наставата по биологија и природни науки, а во согласност со наставната програма од БРО за Интеграција на Еко-едукацијата во македонскиот образовен систем, а се со цел подобрување на знаењето на учениците, предвидени се еднодневни посети и изведување настава во природа за учениците од I до IX одделение, кои ќе се реализираат од страна на наставниците по соодветниот предмет, а во соработка со останатите наставници и одделенски раководители. Во активностите ќе бидат вклучени и лица од локалната самоуправа и припадници за одражување на јавен ред и мир, јавниот сектор и Едукативен центар за зачувување на природата во с. Негрево.

- **Воспитно – образовни цели:**

- подобрување на интеракцијата во наставата, примена на стекнатите знања во пракса;
- можност за соработка со јавен сектор, Едукативен центар за зачувување на природата во с. Негрево и локалната заедница;
- зајакнување на соработка.

- **Задачи:**

- со овие активности се развива љубопитноста, истражувачкиот дух, дружење со други одделенија, меѓусебна соработка, солидарност, другарство и слично;
- развивање интерес и заштита на природата и стекнување еколошки навики;
- социјализација, колективна заштита, развивање интерес за интеракција и создавање навики на здраво живеење.

- **Активности, подготовка и реализација:**

Наставниците по природни науки и биологија задолжени за реализација на активностите и сите одделенски раководители, во согласност со наставните програми ќе обезбедат соодветни улови и ќе подготват и договорот настава во природа која ќе биде надвор од училишните простории, а во рамките на нашата општина.

Согласно со прописите за јавен ред и мир и општинските институции (полиција и здравство) ќе бидат навремено обавестувани со цел да бидат спремни и подготвени да реагираат доколку се појават одредени несакани и непредвидени проблеми. Учениците ќе бидат тековно и навремено известени со цел за непречено изведување на планираните активности и избегнување на несакани дејствија.

Одговорни наставници: Валентина Станоевска, Стручен актив на Природни науки и математика, одделенски наставници,

ПРИЛОГ 21

ПРОГРАМА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ЕДНОДНЕВНИ ЕКСКУРЗИИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОД I - IX одд. ВО МРЕЖАТА ЗА ИСКУСТВЕНО УЧЕЊЕ при ООУ „Ванчо Китанов“ Пехчево

Поаѓајќи од изреката на Бенџамин Френклин: *„Кажу ми, ќе заборавам; покажи ми, ќе запомнам; вклучи ме, ќе разберам“* и следејќи ги потребите на денешното општество кај нас и во светот, неопходни се и подобрувања и приспособувања на образовниот процес.

ЦЕЛИ:

- Учениците искусно, директно на терен или во современо опремени лаборатории да се запознаат со постоечкиот биодиверзитет, со специфичните живеалишта за одредени подрачја, да се запознаат со нивната важност и со тоа како климатските промени влијаат врз нивниот опстанок;

- Кај учениците да се развие поголема свесност за зачувување на природата и заштита на животната средина, како и повисока одговорност за она што директно го предизвикуваме со нашето секојдневно живеење, а влијае и кон влошување на климатските промени;

- Постојана едукација за подигнување на јавната свест кај учениците и нивно вклучување во различни активности поврзани со заштитата на животната средина и природата

ЗАДАЧИ:

- изучување и истражување на живеалишта, појави во природата;
- развивање интерес за природата и градење еколошки навики;
- запознавање со различни живеалишта, видови на растенија и животни, влијанија на климатски промени;
- градење чувство на одговорност, грижа и зачувување на животната средина;
- развивање позитивен однос кон животната средина и различните живеалишта во неа, флора и фауна и еколошки вредности;
- социјализација и стекнување искуство за работа на терен, осознавање за природата и нејзина заштита.

СОДРЖИНИ И АКТИВНОСТИ	ОДГОВОРНИ ЛИЦА	ВРЕМЕ НА ИЗВЕДУВАЊЕ	ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТА И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ	ВКУПНО УЧЕНИЦИ
Тематска едукативна работилница: СВЕТОТ НА РАСТЕНИЈАТА	одделенски наставници, предметни наставници по предметот природни науки	По потреба целата учебна 2023/2024 година	Ботаничка градина, ПМФ, Скопје	Од 1 до 9 одд. Една група зависно од одделението треба да има 20 учесници
Тематска едукативна работилница: ЖИВИТЕ ОРГАНИЗМИ И НИВНАТА ЖИВОТНА СРЕДИНА	одделенски наставници, предметни наставници по предметот природни науки	По потреба целата учебна 2023/2024 година	ЈНУ Хидробиолошки завод – Охрид	Од 1 до 9 одд. Една група зависно од одделението треба да има 20 учесници
Тематска едукативна работилница: ЖИВИТЕ ОРГАНИЗМИ И	одделенски наставници, предметни наставници по	По потреба целата учебна 2023/2024 година	Едукативен центар за зачувување на природата с.Негрево	Од 1 до 9 одд. Една група зависно од одделението

НИВНАТА ЖИВОТНА СРЕДИНА-живеалишта	предметот природни науки			треба да има 20 учесници
Тематска едукативна работилница: ГАЛИЧИЦА НА ДЛАНКА	одделенски наставници предметни наставници по предметот природни науки	По потреба целата учебна 2023/2024 година	НП ГАЛИЧИЦА	Од 1 до 9 одд. Една група зависно од одделението треба да има 20 учесници
Тематска едукативна работилница: ЕНЕРГЕТСКИ НЕЗАВИСНА КУЌА – ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЈА	одделенски наставници, предметни наставници по предметот природни науки	По потреба целата учебна 2023/2024 година	Народна техника, Скопје	Од 1 до 9 одд. Една група зависно од одделението треба да има 20 учесници

ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА: Проектот за воспоставување на Мрежата го спроведува Македонското еколошко друштво (МЕД), во координација со канцеларијата на УНИЦЕФ за Република Северна Македонија со обезбедена финансиска поддршка од шведската агенција за меѓународна развојна соработка СИДА.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ: Проектот за воспоставување на Мрежата го спроведува Македонското еколошко друштво (МЕД), во координација со канцеларијата на УНИЦЕФ за Република Северна Македонија со обезбедена финансиска поддршка од шведската агенција за меѓународна развојна соработка СИДА.

Стручен тим за организирање на екскурзија:

- **Добрила Јовевска** – директор;
- одделенски наставници;
- наставници по природни науки

Во Прилог на Програмата се дадени расчленети содржини по теми и вмрежени центри.

Теми и поттеми опфатени во работилниците

21.1 Тематска едукативна работилница: СВЕТОТ НА РАСТЕНИЈАТА

Центар: Ботаничка градина на ПМФ Скопје		Работилница СВЕТОТ НА РАСТЕНИЈАТА
За истражувањата во рамките на тематската едукативна работилница за размножувањето и исхраната на растителниот свет, како знаења се користат изучуваните теми застапени во тековните предметни програми во основното и средното стручно образование:		
Категорија	Област	Тема/ поттема
I одд.	Биологија	Живи суштества/ Растенија и Карактеристики на живите суштества
I одд.	Хемија	Материјали/ Видови и својства на материјалите
II одд.	Биологија	Растенија што цветаат/ Делови на растението и Услови за растење на растенијата
II одд.	Хемија	Потекло, својства и примена на материјалите/ Својства на материјалите и Примена на материјалите
II одд.	Физика	Земјата, Сонцето и Месечината Енергија/ Годишни времиња Светлина
III одд.	Биологија	Растенија/ Растенија што цутат
III одд.	Хемија	Промена на материјалите/ Повратни и неповратни промени на материјалите
IV одд.	Биологија	Особини на животните и растенијата и нивна поделба/ Особини на животните и растенијата Поделба на животните и растенијата
IV одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата и промени на агрегатните состојби/ Агрегатни состојби на материјата Агрегатни состојби на водата

V одд.	Биологија	Животен циклус на цветните растенија/ Делови на цветот Фази на животниот циклус на растенијата
V одд.	Хемија	Смеси/ Раствори и растворување
V одд.	Физика	Светлина и сенки/ Светлина и бои
VI одд.	Биологија	Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина
VI одд.	Хемија	Промена во материјалите/ Повратни и неповратни промени
VI одд.	Географија	Сфера на органскиот свет – биосфера
VII одд.	Биологија	Клетки и организми Растенија
VIII одд.	Биологија	Добивање храна Класификација на организмите
VIII одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата
VIII одд.	Физика	Енергија Светлина
IX одд.	Биологија	Фотосинтеза и растење Полово размножување кај цветните растенија
IX одд.	Хемија	Својства на материјата Промени на материјата
IX одд.	Физика	Енергија

21.2 Тематска едукативна работилница: ЖИВИТЕ ОРГАНИЗМИ И НИВНАТА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Центар: Хидробиолошки завод, Охрид	Работилница ЖИВИТЕ ОРГАНИЗМИ И НИВНАТА ЖИВОТНА СРЕДИНА	
За истражувањата во рамките на тематската едукативна работилница за живите организми во различни водни животни средини (езеро, бара, канал, извор) се користат знаења од изучуваните темите што се застапени во:		
Категориј	Област	Тема

а		
I одд.	Биологија	Живи суштества/ Растенија и Карактеристики на живите суштества
I одд.	Хемија	Материјали/ Видови и својства на материјалите
II одд.	Биологија	Живите суштества и нивните живеалишта/ Видови живеалишта Синџири на исхрана во живеалиштето Грижа за околината
II одд.	Хемија	Потекло, својства и примена на материјалите/ Својства на материјалите и Примена на материјалите
II одд.	Физика	Земјата, Сонцето и Месечината Енергија/ Годишни времиња Светлина
III одд.	Биологија	Луѓе и животни Растенија/ Животни процеси
III одд.	Хемија	Промена на материјалите/ Повратни и неповратни промени на материјалите
IV одд.	Биологија	Особини на животните и растенијата и нивна поделба/ Особини на животните и растенијата Поделба на животните и растенијата
IV одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата и промени на агрегатните состојби/ Агрегатни состојби на материјата Агрегатни состојби на водата
V одд.	Биологија	Живите организми и животната средина/ Живите организми во нивната животна средина Влијанието на човекот врз животната средина Екологијата како наука
V одд.	Хемија	Смеси/ Раствори и растворување
V одд.	Физика	Светлина и сенки/ Светлина и бои

VI одд.	Биологија	Луѓе и животни Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина Синџири на исхрана
VI одд.	Хемија	Промена во материјалите/ Повратни и неповратни промени
VI одд.	Географија	Сфера на органскиот свет – биосфера
VII одд.	Биологија	Клетки и организми Живите суштества во нивната животна средина
VII одд.	Хемија	
VII одд.	Физика	
VIII одд.	Биологија	Класификација на организмите
VIII одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата
VIII одд.	Физика	Енергија Светлина
IX одд.	Биологија	Екологија Влијанието на човекот врз животната средина
IX одд.	Хемија	Својства на материјата Промени на материјата
IX одд.	Физика	Енергија

21.3 Тематска едукативна работилница: ВОДНИТЕ ЖИВЕАЛИШТА И ЖИВИОТ СВЕТ ВО БАРИТЕ И ТРЕСЕТИШТАТА

Центар: Едукативен центар НЕГРЕВО		Работилница ВОДНИТЕ ЖИВЕАЛИШТА И ЖИВИОТ СВЕТ ВО БАРИТЕ И ТРЕСЕТИШТАТА
За истражувањата во рамките на тематската едукативна работилница за идентификација и утврдување на карактеристиките на водните живеалишта (тресетиште и бара) и живиот свет во нив, се користат знаења од темите што се застапени во:		
Категорија	Област	Тема
I одд.	Биологија	Живи суштества/ Растенија и Карактеристики на живите суштества

I одд.	Хемија	Материјали/ Видови и својства на материјалите
II одд.	Биологија	Живите суштества и нивните живеалишта/ Видови живеалишта Синџири на исхрана во живеалиштето Грижа за околината
II одд.	Хемија	Потекло, својства и примена на материјалите/ Својства на материјалите и Примена на материјалите
II одд.	Физика	Земјата, Сонцето и Месечината Енергија
III одд.	Биологија	Луѓе и животни Растенија/ Животни процеси
III одд.	Хемија	Промена на материјалите/ Повратни и неповратни промени на материјалите
IV одд.	Биологија	Особини на животните и растенијата и нивна поделба/ Особини на животните и растенијата Поделба на животните и растенијата
IV одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата и промени на агрегатните состојби/ Агрегатни состојби на материјата Агрегатни состојби на водата Карактеристики на цврстите материји, течностите и гасовите
V одд.	Биологија	Живите организми и животната средина / Живите организми во нивната животна средина Влијанието на човекот врз животната средина Екологијата како наука
V одд.	Хемија	Смеси/ Раствори и растворување
V одд.	Физика	Светлина и сенки/ Светлина и бои
VI одд.	Биологија	Луѓе и животни Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина Синџири на исхрана

VI одд.	Хемија	Промена во материјалите/ Повратни и неповратни промени
VI одд.	Географија	Сфера на органскиот свет – биосфера
VII одд.	Биологија	Клетки и организми Живите суштества во нивната животна средина
VIII одд.	Биологија	Класификација на организмите
VIII одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата
VIII одд.	Физика	Енергија Светлина
IX одд.	Биологија	Екологија Влијанието на човекот врз животната средина
IX одд.	Хемија	Својства на материјата Промени на материјата
IX одд.	Физика	Енергија

21.4 Тематска едукативна работилница: ГАЛИЧИЦА НА ДЛАНКА

Центар: Едукативен центар Национален парк Галичица		Работилница ГАЛИЧИЦА НА ДЛАНКА
Истражувањата во рамките на тематската работилница за проучување на природата (анализа на просторот и почвата), колекционирање организми, идентификација на различни живеалишта, принципи и правила за управување и одржување на Националниот парк предвидуваат користење на знаења од темите што се застапени во:		
Категорија	Област	Тема
I одд.	Биологија	Живи суштества/ Растенија и Карактеристики на живите суштества
I одд.	Хемија	Материјали/ Видови и својства на материјалите
II одд.	Биологија	Живите суштества и нивните живеалишта/ Видови живеалишта Синџири на исхрана во живеалиштето

		Грижа за околината
II одд.	Хемија	Потекло, својства и примена на материјалите/ Својства на материјалите и Примена на материјалите
II одд.	Физика	Земјата, Сонцето и Месечината Енергија
III одд.	Биологија	Луѓе и животни Растенија/ Животни процеси
III одд.	Хемија	Промена на материјалите/ Повратни и неповратни промени на материјалите
IV одд.	Биологија	Особини на животните и растенијата и нивна поделба/ Особини на животните и растенијата Поделба на животните и растенијата
IV одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата и промени на агрегатните состојби/ Агрегатни состојби на материјата Агрегатни состојби на водата Карактеристики на цврстите материји, течностите и гасовите
V одд.	Биологија	Живите организми и животната средина / Живите организми во нивната животна средина Влијанието на човекот врз животната средина Екологијата како наука
V одд.	Хемија	Смеси/ Раствори и растворување
V одд.	Физика	Светлина и сенки/ Светлина и бои
VI одд.	Биологија	Луѓе и животни Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина Синџири на исхрана
VI одд.	Хемија	Промена во материјалите/ Повратни и неповратни промени
VI одд.	Географија	Сфера на органскиот свет – биосфера
VII одд.	Биологија	Клетки и организми Живите суштества во нивната животна средина

VII одд.	Географија	Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија Заштита на животната средина во Република Северна Македонија
VIII одд.	Биологија	Класификација на организмите
VIII одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата
VIII одд.	Физика	Енергија Светлина
IX одд.	Биологија	Влијанието на човекот врз животната средина Екологија
IX одд.	Хемија	Својства на материјата Промени на материјата
IX одд.	Физика	Енергија

21.5 Тематска едукативна работилница: ЕНЕРГЕТСКИ НЕЗАВИСНА КУЌА – ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЈА

Центар: Народна техника – Скопје	Работилница ЕНЕРГЕТСКИ НЕЗАВИСНА КУЌА – ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЈА	
За истражувањата на тематската работилница за изворите на енергија и производството на зелена енергија како знаења се користат изучуваните теми застапени во тековните предметни програми во основното и стручното и гимназиското образование:		
Категорија	Област	Тема
I одд.	Физика	Сили и движење/ Движење, Сили
I одд.	Хемија	Материјали/ Видови и својства на материјалите
II одд.	Биологија	Грижа за околината
II одд.	Хемија	Потекло, својства и примена на материјалите/ Својства на материјалите и Примена на материјалите
II одд.	Физика	Енергија/ Енергија, Топлина, Светлина, Електрична енергија
III одд.	Физика	Сили и движење/ Положба и движење, Сили, Едноставни машини

III одд.	Хемија	Промена на материјалите/ Повратни и неповратни промени на материјалите
IV одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата и промени на агрегатните состојби/ Агрегатни состојби на материјата Агрегатни состојби на водата Карактеристики на цврстите материји, течностите и гасовите
IV одд.	Физика	Електрицитет и магнетизам/ Струјно коло Електрична струја во затворено струјно коло
V одд.	Биологија	Живите организми во нивната животна средина Влијанието на човекот врз животната средина Екологијата како наука
V одд.	Хемија	Смеси/ Раствори и растворување
V одд.	Физика	Светлина и сенки/ Светлина и бои
VI одд.	Биологија	Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина
VI одд.	Хемија	Промена во материјалите/ Повратни и неповратни промени
VI одд.	Физика	Сили и движење/ Спроводници и изолатори (електрични кола) Сили и движење
VII одд.	Биологија	Живите суштества во нивната животна средина/ Грижа за животната средина
VII одд.	Географија	Заштита на животната средина во Република Северна Македонија
VIII одд.	Хемија	Агрегатни состојби на материјата
VIII одд.	Физика	Сили и движења Енергија Светлина
IX одд.	Биологија	Влијанието на човекот врз животната средина Екологија

IX одд.	Хемија	Својства на материјата Промени на материјата
IX одд.	Физика	Енергија Електрицитет и магнетизам Сили и движења

ПРИЛОГ 22

Програма за посета на часови

АКТИВНОСТ	НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТ	РЕСУРСИ	ИНСТРУМЕНТИ	ВРЕМЕНСКА РАМКА	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Креирање на политика за поддршка на планирањето за посета на часови	- директор, - стручни соработници, - наставници	- Анализа на состојбата; - Распоред на часови; - Стручни материјали; - Извештај од посетени часови.	- прашалник за наставниците	септември	- Увид во реализација на наставата
Следење на реализацијата на наставата преку посета на часови	- директор, - стручни соработници	- Следење на планирањата на наставниците; - Дневна подготовка на наставниците.	- инструменти за евалуација на часот	Во тек на годината	- Подobar квалитет при реализација на часовите; - Користење современи приоди во наставата.
Евалуација	- директор, - стручни соработници, - наставници	- Програми и подготовки на наставниците	- прашалник за наставниците; - обработка на податоците од увид на часови - пополнети инструменти.	јуни	- Зголемена ефикасност на наставата.

ПРИЛОГ 23

Програма за увид во педагошката евиденција и документација

АКТИВНОСТ	НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТ	РЕСУРСИ	ИНСТРУМЕНТИ	ВРЕМЕНСКА РАМКА	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Креирање на политика за поддршка на планирањето за увид во педагошката документација	- директор, - стручни соработници, - наставници	- анализа на состојбата; - стручни материјали.	- прашалник за наставниците	септември	- Увид во досегашната состојба при водење на педагошката документација
Следење на водењето на педагошката документација	- директор, - стручни соработници	- одделенска книга; - главна книга; - евидентни листови; - свидетелства; - подготовки за час.	/	Во тек на годината	- Континуирано водење на педагошката документација.
Евалуација	- директор, - стручни соработници	- педагошки картон на наставниците	- прашалник за наставниците - инструменти за подготовка за час, водење одделенска книга...	јуни	- Квалитет при водење на педагошката документација.

ПРИЛОГ 24

Програма за општествено – хуманитарна работа

ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ/АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОР	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Развивање позитивен став кон трудот и чувство за одговорност при работата	- одржување и уредување на училишната зграда и училишниот двор; - одржување на хигиената во училницата, училишната зграда, училишниот двор и непосредната околина на училиштето; - естетско обликување на просториите во училиштето.	наставници и ученици	Во текот на годината	Почиста и поуредна работна средина
Постигнување истрајност во работа, уредно и навремено извршување на задачите	- Уредување на непосредната околина на училиштето (еколошки акции, кампањи, редовни еколошки патроли)	наставници и ученици, еко одбор	октомври, март и мај	Истрајност во работата и навремено извршување на задачите
Развивање основни работни навики и умења при ракување со алатот и приборот со кој се извршуваат работните задачи	- Одржување и уредување на културно - историските споменици и одбележување на значајни историски датуми (уредување на околината на споменикот на паднатите борци, одржување на историски часови).	наставници и ученици	октомври, декември, мај	Стектати работни навики и умење при ракување со алатот и приборот со кој се извршуваат работните задачи
Стекнување основни знаења за организација на работата, почитување на туѓиот и сопствениот труд и соработка во процесот на работата	- Организирање на собирни акции-собирање на материјални средства од хуманитарен карактер, - Собирање средства за потребите од изведување настава во природа или посета на едукативниот центар и работни организации.	одговорни наставници и ученици	Во текот на годината	Развиена свест кај учениците за почитување на туѓиот и сопствениот труд
Развивање љубов кон природата и природните убавини	- Организирање на акции на разни изработки од учениците (најмалку две во текот на учебната година)	наставници и ученици	ноември, април и мај	Развиена свест и љубов кон природата и природните убавини.
Негување здрава и чиста околина и развивање работни навики	- Пошумување на голини во непосредната околина (активно учество во организирани акции).	наставници и ученици еко одбор	ноември и март	Стектати работни навики за одржување здрава и чиста околина.

Одговорен наставник: Валентина Станоевска

ПРИЛОГ 25

ПЛАН ЗА АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА МУЛТИКУЛТУРАЛИЗМОТ

Глобални активности	Конкретни активности	Очекувани резултати	Учесници	Време на реализација
Краткотрајни воннаставни активности	- планиран крос; - патронен празник; - планирани посети.	- Меѓусебно запознавање; - Тимско работење и соработка	наставници, ученици, надворешни соработници	септември - мај
Подолготрајни воннаставни активности	- вклучување на Ромите во основното образование	- Заедничко воочување за коегзистенција на повеќе култури во рамките на општината.	наставници, ученици, родители	септември - декември
Заеднички активности со учениците во редовната настава	- ОЖВ; - Заеднички интегрирани часови во рамки на редовните часови.	- Заедничко дружење, запознавање на карактеристиките на етникумите.	ученици, наставници	Во текот на учебната

Тим за училишна интеграција

Забелешка: Постои можност за промена на изведувањето на планираните активности во зависност од можностите.

ПРИЛОГ 26**Програма за работа во продолжен престој со ученици од различни паралелки и различни одделенија****Вовед:**

Потребата за организирање на продолжен престој на учениците во одделенска настава е резултат на современиот семеен живот, во кој работните обврски на двајцата родители/старатели и на самохраните родители поставуваат зголемени барања кон училиштето како примарна воспитно-образовна институција.

Во основното училиште се реализира и програма за работа во продолжен престој според Концепцијата за основно образование и воспитание која е во согласност со годишната програма за работа на училиштето. Програмата за работа во продолжен престој опфаќа организирано прифаќање и заштита на учениците во групи од прво до трето одделение, со ученици од различни одделенија во согласност со родителот.

Организирањето на продолжен престој има своја поткрепа во однос на повеќе аспекти: педагошки (стручна помош за усвојување на одредени содржини), психолошки (рамномерно заменување на работата и одморот), социјален (организирање според потребите на родителите и учениците) и здравствен (развивање на културно - хигиенските навики). За време на продолжениот престој учениците учат, ги развиваат своите способности, ги работат домашните задачи, вежбаат, работат други училишни обврски и учествуваат во културно-уметнички и други воннаставни активности.

1. Планирање на воспитно - образовната работа**1.1. Цели на продолжениот престој во основното училиште се:**

- се овозможува живот што е исполнет со различни содржини кои поволно ќе влијаат врз развојот на личноста на ученикот/ ученичката, како и нивните индивидуални потенцијали;
- се обезбедува стекнување знаења, развивање вештини и формирање ставови согласно целите на наставните потреби и индивидуалните интереси;
- ученикот/ученичката се развива како социјално суштество;
- се обезбедуваат услови за самостојна и конструктивна активност и творештво; ученикот/ученичката развива самодоверба и свест за одговорност за своите постапки;
- ученикот/ученичката се мотивира за барање и давање помош во учењето со соучениците; ученикот/ученичката се оспособува за осамостојување во работата;

ученикот/ученичката се оспособува за изработка на домашни задачи и за самостојно проверување на изработеното и наученото;

- ученикот/ученичката развива правилен однос кон функцијата на ентериерот во просторијата, негово правилно користење, односно правилен однос кон општествениот имот во училиштето и надвор од него;
- ученикот/ученичката развива навики за ред и дисциплина;
- ученикот/ученичката развива свест за потреба од другарство;
- ученикот/ученичката развива способност за проценување на добри и лоши постапки;
- ученикот/ученичката ги почитува правилата на однесување;
- ученикот/ученичката стекнува навики за уредно и точно извршување на добиените задачи;
- ученикот/ученичката развива способност за тимска работа и работа во група;
ученикот/ученичката се подготвува за понатамошно образование и доживотно учење.

1.2. Организација на активностите во продолжен престој

Воспитно-образовната работа со ученици кои посетуваат продолжен престој се реализира и организира во текот на целата учебна година. Целите, содржините, формите и методите на работа со учениците треба да произлезат од наставните програми за одделенијата од кои што се вклучени ученици во паралелката и да се потпираат на различните потреби, интереси и способности на учениците. Во согласност со член 40 став 4 и 5 од Законот за основно образование и по добиена согласност од МОН училиштето организира различни формина продолжен престој на ученици.

Продолжениот престој се изведува во текот на работниот ден и во согласност на кадарот и условите кои ги има училиштето. Може да се организира во две смени пред започнување на часовите за редовна наставата и по завршување на часовите за редовна настава, во зависноста од организацијата на смените во училиштето.

2. Активности за работа во продолжениот престој

Активности со кои учениците го исполнуваат времето во продолжениот престој се:

- Задолжителни наставни активности (домашни задачи);
- Задолжителни наставни активности (вежби по наставни предмети);
- Слободни активности (со заеднички цели во училницата);
- Слободни активности (по избор);
- Пауза за исхрана и рекреација

**Наставникот во продолжениот престој ги определува содржините со кои ќе ги исполнува овие активности.
Домашните работи и вежбите се насочени активности.*

- **Домашните работи** на учениците тесно се поврзани со работата на часот и претставуваат единство. Наставниот процес се продолжува со самостојната домашна работа преку учење и изработка на различни наставни задачи. Со домашната работа учениците се подготвуваат за настава. Тие се во функција на реализацијата на целите и задачите на наставата. Преку домашните задачи се врши утврдување, повторување, вежбање, продлабочување и проширување на знаењата и содржините обработени на часот. Се вежбаат знаењата, се формираат умеења и навики, учениците се оспособуваат за самостојно учење и работа, се развиваат навики за редовно учење, се усвојуваат методите и техниките за рационално и самостојно учење. Со домашните работи учењето станува планска активност и систем на интелектуална оспособеност на ученикот.

- **Вежбање** во продолжениот престој претставува самостојна работа на учениците кои непрекинато е присутен, затоа што во секоја фаза низ која поминува учењето, всушност нешто се вежба.

- Вежбањето врши многу функции;
- Вежбањето посебно значење има за развојот на помнењето и мислењето;
- Во вежбањето се користат индивидуалните творечки способности на учениците и во исто време се развиваат на повисок степен;
- Помага да се искористат предзнаењата на учениците;
- Ги задоволува интересите, мотивите и желбите на учениците;
- Учениците имаат можност да ги докажуваат своите способности.

- **Слободните активности (во училница)** Се однесуваат на активности кои се со иста цел за сите ученици, тие целат на нешто дополнително да се научи, истражува, експериментира, можат да се одржуваат најразлични креативни работилници поврзани со наставата и надвор од неа, дебати, квизови, разговори, решавање проблемски ситуации, читање енциклопедии, проширување на знаења и интересите на учениците.

- **Слободни активности по избор (слободно време)** се активности кои можат да се изведуваат надвор во училишниот двор каде учениците се рекреираат од наставата и сите обврски во текот на денот.

Освен овие активности се организираат и :

- Креативни работилници од различни области;
- Музички активности;
- Социјални активности;

- Активности од областа на културата;
- Уредување на училницата;
- Одбележување на празници.

При реализација на активностите наставникот најчесто применува метода на игра и хеуристичка метода, метод на истражување и метод на практична работа.

3. Состав на групи за продолжен престој

Групите за продолжен престој во ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево се хетерогени, составени од ученици од различни одделенија од првиот наставен период. Задолжителните и слободните активности се организираат истовремено, но се базира на индивидуализација и диференцијација.

Целите, содржината, методите и формите на работа со учениците произлегуваат од наставните програми за одделенијата од кои што се вклучени учениците во паралелката. Во почетокот насоките, објаснувањата и задачите се еднакви за сите ученици од исто одделение, но натамошната работа со учениците е со индивидуален пристап.

Учениците кои брзо ги совладуваат наставните задачи добиваат дополнителни задачи за продлабочување на знаењата, со што го постигнуваат својот оптимален напредок.

4. План на организација на работен ден на воспитно-образовна група во продолжен престој

Активност	Време на реализација
Доаѓање на учениците во училиште	07 ³⁰ – 08 ⁰⁰ часот
Реализација на наставата (согласно наставниот плани и програма според изготвен распоред)	08 ⁰⁰ - 12 ²⁰ часот
Рекреативна пауза и ручек (според распоредот по одделенија)	12 ²⁰ - 13 ³⁰ часот
Задолжителни активности – активности во врска со наставата (додатна, дополнителна настава)	13 ³⁰ - 14 ²⁰ часот
Слободни активности (во училница)	14 ²⁰ - 15 ⁰⁰ часот
Активности во врска со наставата	15 ⁰⁰ - 15 ²⁰ часот
Слободни активности по избор	15 ²⁰ - 15 ⁵⁵ часот
Грижа за просторот (средување на училницата)	15 ⁵⁵ – 16 ⁰⁰ часот
Заминување од училиште	16 ⁰⁰ часот

5. Соработка со родителите/старателите

Наставниците во продолжен престој треба да соработуваат со родителите/старателите применувајќи различни форми на соработка. Организираат и средби со родителите за поблиску да ги запознаат со текот и активностите на работата на продолжениот престој.

Наставниците имаат обврска да ги информираат родителите за сите активности, за постигнувањата на нивното дете, а кога постои проблем заеднички да пристапат кон негово решавање.

Наставникот навремено го известува родителот/старателот за однесувањето на ученикот во продолжен престој, како и за неговата посветеност кон задолженијата и домашните задачи или вежби.

Најмалку два пати во годината наставниците ќе ги повикуваат родителите/старателите во училиштето со цел да бидат презентирани резултатите од активностите во продолжениот престој.

6. Работни должности на наставникот во продолжен престој

- изготвување на годишно планирање за продолжен престој, средорочно планирање и дневно планирање;
- подготовка и планирање на сите активности предвидени за работа, водење дневник за работа со воспитно - образовната група;
- определување на време за самостојна работа на учениците (пишување на домашна работа и извршување на други добиени задачи);
- давање методички упатства при решавањето на добиените работни задачи; задолжителна анализа на добиените работни задачи;
- организација и реализација на воннаставни активности;
- планирање на слободни активности;
- соработка со родители, наставници, стручни соработници и директорот во училиштето;
- соработка со локалната заедница, со институции од областа на културата и со сите други релевантни институции кои директно или индиректно се вклучени во работата на училиштето;
- помош при вршење на сите останати планирани активности во годишната програма за работа на училиштето.

Со цел да се организираат активности за проширување на знаењата на учениците и стекнување на различни вештини, наставниците треба да соработуваат и со дел од вработените во институциите и здруженијата надвор од училиштето (културно-уметнички друштва, спортски друштва, домови на култура, библиотеки, театри, музеи, едукативни центри, невладини организации, локална самоуправа)

ПРИЛОГ 27**Програма за вонучилишни активности**

Програма за ученички екскурзии од научно – наставен карактер за учениците од I до V одделение. Планирани се две екскурзии (излети) во најблиската околина на Пехчево и тоа во септември/октомври и април/мај.

Преглед: Број и видови екскурзии

Вид на екскурзија	Број	Време	Место	Ученици	Денови
Наставно – научен карактер	2	септември / октомври април /мај.	Блиска околина	Од I до V одделение	1

Тим за изработка на програма за екскурзии:

- Директор - Добрила Јовевска;
- Актив на одделенски наставници

ПРИЛОГ 28

Програма за реализација на настава во природа - III, IV, V одделение во учебната 2023/2024 година

Време на реализација: април, мај, јуни.

Врз основа на член 6 од Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта, донесен од министерот за образование и наука и врз основа на Годишната програма за работа на ООУ „Ванчо Китанов“ - Пехчево за учебната 2023/2024, Стручниот тим за подготовка на Програмата за екскурзии и други слободни активности во состав: Директор и Актив на одделенски наставници .

ПРОГРАМА ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ И РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВА ВО ПРИРОДА ОД III, IV и V ОДДЕЛЕНИЕ НА ДЕВЕТГОДИШНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Основното училиште „Ванчо Китанов“ Пехчево, со учениците од III, IV и V одделение на деветгодишно основно образование во учебната 2023/2024 година планира да изведе настава во природа во Охрид во пролет, 2024 година.

- Планирана настава во природа за учебната 2032/2024 во трето, четврто и петто одделение ООУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево
- Место на престој – Охрид
- Време на реализација – април, мај, јуни
- Учесници - учениците од III, IV и V одделение од подрачните училишта.
- Релација : Пехчево – Тетово – Струга – Охрид – Битола - Пехчево
- Место на тргнување - пред училишниот двор на ООУ „Ванчо Китанов"- Пехчево
- Превоз и патување - превозот на учениците ќе се врши со автобус

ПОДАТОЦИ ЗА НАСТАВАТА ВО ПРИРОДА ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО ПРИРОДА

- да го поттикнува развојот на самостојноста кај учениците;
- да се развива љубопитноста (да поставуваат прашања и да даваат соодветни одговори на истите);
- да се оспособат за организација, комуникација, тимска работа, примена на стекнати знаења во нови ситуации;
- да се оспособат за критички осврт на сопственото размислување и согледување на потребата од докази;
- да се оспособат за активна вклученост во решавање проблемски задачи;

- стекнатите знаења во училницата да се применуваат во конкретни ситуации на терен (трансфер);
- примена на техники за учење во различни конкретни ситуации (набљудување, собирање податоци, експериментирање, споредување, истражување, синтеза, анализа);
- да се запознаат со природното богатство / ресурси;
- да се разберат настаните, појавите (природни богатства, стопанство, културно- историски споменици и знаменитости, култура);
- да се развиваат способности на учениците (мисловни способности, разни мануелни способности, просторно претставување);
- поттикнување на позитивни чувства (успешност, самосвест, позитивен однос кон стекнување на знаења, трајност на стекнатите знаења, соработка со други во групата, соработка со менторите и другите возрасни);
- социјализација и едукација на учениците;
- да се надминат меѓунационалните, социјалните и други разлики во развојот и комуникацијата на учениците и формирање на личноста, активно и креативно вклучување во понатамошниот воспитно-образовен процес и во другите сфери на живеење и работа;
- запознавање со природните убавини во Западна Македонија;
- Бурна на идеи, Грозд, Скелетен приказ, Петторед, ЗСУ-инсерт, Скриени мапи.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Наставата во природа за III, IV и V одделение ќе се реализира во времетраење од два дена.

СМЕСТУВАЊЕ

Сместувањето ќе се реализира во хотел во соодветната општина.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Наставата во природа под мотото „Ајде да патуваме – убавините на татковината да ги доживуваме“ - ќе биде финансирана од страна на родителите/ старателите.

Наставата во природа ќе ја реализира туристичка агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија, која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми.

За безбедноста на учениците ќе се грижат одделенските наставници за сите одделенија.

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Учениците да се запознаат со убавините и историјата на својата татковина и истите да ги негуваат и почитуваат. Стекнатите знаења да ги продлабочат, утврдат, прошират и збогатат како и да се здобијат со нови знаења и искуства. Да стекнат конкретна претстава за некои изучени поими.

Кај учениците да се развива другарство, меѓусебно помагање и соработка.